

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

L 306

Leidimas
lietuvių kalba

Teisės aktai

54 tomas
2011 m. lapkričio 23 d.

Turinys

I Įstatymo galią turintys teisės aktai

REGLAMENTAI

- ★ 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1173/2011 dėl veiksmingo biudžeto priežiūros vykdymo užtikrinimo euro zonoje 1
- ★ 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1174/2011 dėl vykdymo užtikrinimo priemonių, skirtų perviršiniams makroekonominiams disbalansams naikinti euro zonoje 8
- ★ 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1175/2011, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo 12
- ★ 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo 25
- ★ 2011 m. lapkričio 8 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1177/2011, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo 33

Kaina: 3 EUR

(Tęsinys antrajame viršelyje)

LT

Aktai, kurių pavadinimai spausdinami paprastu šriftu, yra susiję su kasdieniu žemės ūkio reikalų valdymu ir paprastai galioja ribotą laikotarpį.

Visų kitų aktų pavadinimai spausdinami ryškesniu šriftu ir prieš juos dedama žvaigždutė.

II Įstatymo galios neturintys teisės aktai

DIREKTYVOS

★ 2011 m. lapkričio 8 d. Tarybos direktyva 2011/85/ES dėl reikalavimų valstybių narių biudžeto sistemoms	41
--	----

I

(Įstatymo galią turintys teisės aktai)

REGLAMENTAI

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 1173/2011

2011 m. lapkričio 16 d.

dėl veiksmingo biudžeto priežiūros vykdymo užtikrinimo euro zonoje

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 136 straipsnį kartu su 121 straipsnio 6 dalimi,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

perdavus įstatymo galią turinčio teisės akto projektą nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos Centrinio Banko nuomonę ⁽¹⁾,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽³⁾,

kadangi:

(1) valstybės narės, kurių valiuta yra euro, yra ypač suinteresuotos ir įpareigtos įgyvendinti ekonominę politiką, kuria skatinamas tinkamas Ekonominės ir pinigų sąjungos veikimas, ir vengti politikos, dėl kurios tam veikimui kiltų pavojus;

(2) siekiant užtikrinti tinkamą ekonominės ir pinigų sąjungos veikimą, Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) leidžiama euro zonoje patvirtinti specialias priemones, kuriomis nustatomi didesni reikalavimai nei visoms valstybėms narėms taikomomis nuostatomis;

(3) per pirmąjį Ekonominės ir pinigų sąjungos dešimtmetį įgyta patirtis ir padarytos klaidos rodo, kad reikia gerinti

Sąjungos ekonomikos valdyseną, kuri turėtų būti grindžiama didesne nacionaline atsakomybe už bendrai sutartas taisykles ir politiką bei tvirtesne Sąjungos lygio nacionalinės ekonominės politikos priežiūros sistema;

(4) pagerinta ekonomikos valdysenos sistema turėtų būti paremta keliomis tarpusavyje susijusiomis ir derančiomis tvaraus augimo ir darbo vietų kūrimo politikos kryptimis, ypač Sąjungos ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategija, ypatingą dėmesį skiriant vidaus rinkos vystymui ir stiprinimui, tarptautinės prekybos ir konkurencingumo skatinimui, Europos semestru, skirtu didesniam ekonominės ir biudžeto politikos derinimui, veiksminga perviršinio valdžios sektoriaus deficito prevencijos ir koregavimo sistema (Stabilumo ir augimo paktas (toliau – SGP)), tvirta makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo sistema, būtinaisiais nacionalinių biudžeto sistemų reikalavimais bei didesniu finansų rinkų reguliavimu ir priežiūra, įskaitant Europos sisteminės rizikos valdybos vykdomą makrolygio rizikos ribojimo priežiūrą;

(5) SGP ir išsami ekonomikos valdysenos sistema turėtų papildyti ir atitikti Sąjungos ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategiją. Dėl įvairių aspektų tarpusavio ryšių neturėtų būti taikomos SGP nuostatų išimties;

(6) dinamiškos vidaus rinkos sukūrimas ir jos išsaugojimas turėtų būti laikomi tinkamo ir sklandaus Ekonominės ir pinigų sąjungos veikimo sudėtine dalimi;

(7) Komisijai turėtų tekti svarbesnis vaidmuo taikant sustiprintos priežiūros procedūrą, susijusią su kiekvienai valstybei narei būdingais vertinimu, stebėseną, vizitais vietoje, rekomendacijomis ir išpėjimais. Priimant sprendimus dėl sankcijų Tarybos vaidmuo turėtų būti ribotas, ir turėtų būti naudojama atvirkštinės kvalifikuotos daugumos balsavimo tvarka;

⁽¹⁾ OL C 150, 2011 5 20, p. 1.

⁽²⁾ OL C 218, 2011 7 23, p. 46.

⁽³⁾ 2011 m. rugsėjo 28 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2011 m. lapkričio 8 d. Tarybos sprendimas.

- (8) siekiant užtikrinti, kad su valstybėmis narėmis vyktų nuolatinis dialogas, kuris padėtų siekti šio reglamento tikslų, Komisija turėtų rengti priežiūros vizitus;
- (9) Komisija turėtų reguliariai atlikti išsamų ekonomikos valdysenos sistemos ir ypač jos sankcijų veiksmingumo ir tinkamumo vertinimą. Prireikus, tokie vertinimai turėtų būti papildomi atitinkamais pasiūlymais;
- (10) įgyvendindama šį reglamentą Komisija turėtų atsižvelgti į esamą atitinkamos valstybės narės ekonomikos padėtį;
- (11) ekonomikos valdysena turėtų būti stiprinama aktyviau ir laiku įtraukiant Europos Parlamentą ir nacionalinius parlamentus;
- (12) gali būti pradedamas dialogas su Europos Parlamentu ekonomikos klausimais, kurį vykdant Komisijai būtų sudarytos galimybės viešai skelbti savo analizes, o Tarybos pirmininkui, Komisijai ir prireikus Europos Vadovų Tarybos pirmininkui arba euro grupės pirmininkui būtų sudaromos sąlygos diskutuoti. Tokios viešos diskusijos galėtų sudaryti galimybes aptarti nacionalinių sprendimų šalutinį poveikį ir daryti viešą tarpusavio spaudimą atitinkamiems subjektams. Nors ir pripažindamas, kad pagal to dialogo sistemą atitinkamos Sąjungos institucijos ir jų atstovai yra Europos Parlamento partneriai, Europos Parlamento kompetentingas komitetas gali valstybei narei, kuriai skirtas Tarybos sprendimas, priimtas pagal šio reglamento 4, 5 ir 6 straipsnius, pasiūlyti galimybę dalyvauti keičiantis nuomonėmis. Valstybės narės dalyvavimas tokiame keitimėsi nuomonėmis yra neprivalomas;
- (13) kad būtų galima veiksmingiau užtikrinti biudžeto priežiūros vykdymą euro zonoje, būtina nustatyti papildomas sankcijas. Taikant tas sankcijas turėtų padidėti Sąjungos fiskalinės priežiūros sistemos patikimumas;
- (14) šiame reglamente nustatytais taisyklėmis turėtų būti užtikrinta, kad būtų laiku taikomi sąžiningi, laipsniško poveikio ir veiksmingi mechanizmai siekiant, kad būtų laikomasi SGP prevencinės ir korekcinės dalių, visų pirma 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo ⁽¹⁾ ir 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo ⁽²⁾, kai tikrinama, ar laikomasi biudžetinės drausmės pagal valdžios sektoriaus deficito ir valdžios sektoriaus skolos kriterijus;
- (15) šiame reglamente numatytos sankcijos, paremtos SGP prevencine dalimi, skirtos valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, turėtų paskatinti atlikti koregavimą atsižvelgiant į vidutinės trukmės biudžeto tikslą ir laikytis šio tikslo;
- (16) siekiant atgrasinti, kad tyčia ar dėl didelio aplaidumo nebūtų klaidingai pateikiami duomenys apie valdžios sektoriaus deficitą ir skolą, kurie būtini siekiant koordinuoti ekonominę politiką Sąjungoje, atsakingoms valstybėms narėms turėtų būti taikomos baudos;
- (17) siekiant papildyti baudų už manipuliavimą statistikos duomenimis apskaičiavimo taisykles, taip pat su procedūra, kurią turi taikyti Komisija tirdama tokius veiksmus, susijusias taisykles, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti aktus dėl tikslų kriterijų, pagal kuriuos nustatomas baudos dydis ir pagal kuriuos Komisija atlieka tyrimus. Ypač svarbu, kad Komisija parengiamųjų darbų metu tinkamai konsultuotųsi, įskaitant konsultacijas ekspertų lygiu. Ruošdama ir rengdama deleguotuosius aktus Komisija turėtų užtikrinti, kad susiję dokumentai būtų tuo pačiu metu tinkamai laiku persiųsti Europos Parlamentui ir Tarybai;
- (18) pagal SGP prevencinę dalį koregavimas siekiant vidutinės trukmės biudžeto tikslo ir jo laikymasis turėtų būti užtikrinamas nustatant pareigą, taikomą valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro ir kurių pažanga konsoliduojant biudžetą yra nepakankama, laikinai įnešti palūkaninius indėlius. Tai turėtų būti taikoma tuo atveju, kai valstybė narė, įskaitant valstybę narę, kurios deficitas mažesnis už 3 % bendrojo vidaus produkto (toliau – BVP) pamatinę vertę, labai nukrypsta nuo vidutinės trukmės biudžeto tikslo arba atitinkamo tam tikslui pasiekti numatyto koregavimo plano ir jai nepavyksta ištaisyti nukrypimo;
- (19) reikalaujama palūkaninis indėlis turėtų būti grąžinamas atitinkamai valstybei narei kartu su už jį sukauptomis palūkanomis, kai tik Taryba įsitikina, kad padėtis, dėl kurios taikyta pareiga tą indėlį įnešti, baigėsi;
- (20) pagal SGP korekcinę dalį sankcijos valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, turėtų būti pareiga įnešti nepalūkaninį indėlį, susijusi su Tarybos sprendimu, kuriuo nustatoma, kad yra susidaręs perviršinis deficitas, jeigu atitinkama valstybė narė jau buvo įpareigota įnešti palūkaninį indėlį pagal SGP prevencinę dalį arba kai iš tiesų

⁽¹⁾ OL L 209, 1997 8 2, p. 1.

⁽²⁾ OL L 209, 1997 8 2, p. 6.

rimtai nesilaikoma biudžeto politikos įsipareigojimų, nustatytų SGP, arba pareiža sumokėti baudą tuo atveju, jei nesilaikoma Tarybos rekomendacijos ištaisyti perviršinio valdžios sektoriaus deficito padėtį;

(21) kad šiame reglamente numatytos sankcijos pagal SGP prevencinę dalį nebūtų taikomos atgaline data, jos turėtų būti taikomos tik atsižvelgiant į atitinkamus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1466/97 po to, kai įsigaliojo šis reglamentas, priimtus Tarybos sprendimus. Taip pat siekiant išvengti, kad šiame reglamente nustatytos sankcijos pagal SGP korekcinę dalį nebūtų taikomos atgaline data, jos turėtų būti taikomos tik atsižvelgiant į atitinkamas Tarybos rekomendacijas ir sprendimus dėl valdžios sektoriaus perviršinio deficito ištaisyimo, priimtus įsigaliojus šiam reglamentui;

(22) šiame reglamente numatytų palūkaninių indėlių, nepalūkaninių indėlių ir baudų dydis turėtų būti nustatomas taip, kad būtų užtikrinta, jog pagal SGP prevencinę ir korekcinę dalis sankcijos būtų priimtinais laipsniškoms, o valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, būtų suteikta pakankamai paskatų laikytis Sąjungos fiskalinės sistemos reikalavimų. Pagal SESV 126 straipsnio 11 dalį nustatytas ir Reglamento (EB) Nr. 1467/97 12 straipsnyje nurodytas baudas sudaro pastovi sudedamoji dalis, lygi 0,2 % BVP, ir kintama sudedamoji dalis. Taigi sankcijų laipsniškumas ir vienodos sąlygos valstybėms narėms užtikrinami tuomet, jei palūkaninio indėlio, nepalūkaninio indėlio ir baudos, nurodytų šiame reglamente, dydis yra lygus 0,2 % BVP, t. y. baudos, nustatytos pagal SESV 126 straipsnio 11 dalį, pastovios sudedamosios dalies dydžiu;

(23) reikėtų numatyti galimybę Tarybai sumažinti arba panaikinti valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, paskirtas sankcijas, remiantis Komisijos rekomendacija, pateikta gavus pagrįstą atitinkamos valstybės narės prašymą. Taikant SGP korekcinę dalį, Komisijai taip pat turėtų būti suteikta galimybė rekomenduoti sumažinti sankcijos dydį arba ją panaikinti, atsižvelgiant į išimtinės ekonomines aplinkybes;

(24) panaikinus perviršinį deficitą, nepalūkaninis indėlis turėtų būti gražintas, o už tokius indėlius gautos palūkanos ir surinktos baudos turėtų būti skiriamos valstybių narių, kurių valiuta yra euro, stabilumo mechanizmams, sukurtiems finansinei paramai teikti siekiant užtikrinti euro zonos kaip visumos stabilumą;

(25) Tarybai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti atskirus sprendimus dėl šiame reglamente numatytų sankcijų taikymo. Taryboje koordinuojant valstybių narių ekonominę politiką, kaip numatyta SESV 121 straipsnio 1

dalyje, tie atskiri sprendimai yra būtini tolesni veiksmai, pagal SESV 121 ir 126 straipsnius bei reglamentus (EB) Nr. 1466/97 ir (EB) Nr. 1467/97 Tarybai priėmus priemones;

(26) kadangi šiame reglamente pateiktos bendrosios veiksmingo reglamentų (EB) Nr. 1466/97 ir (EB) Nr. 1467/97 vykdymo užtikrinimo taisyklės, jis turėtų būti priimtas laikantis įprastos teisėkūros procedūros, nurodytos SESV 121 straipsnio 6 dalyje;

(27) kadangi šio reglamento tikslo, t. y. sukurti sankcijų sistemą, kuria siekiama geriau užtikrinti SGP prevencinės ir korekcinės dalių vykdymą euro zonoje, valstybės narės negali deramai pasiekti, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

DALYKAS, TAIKOMO SRITIS IR TERMINŲ APIBRĖŽTYS

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

1. Šiuo reglamentu nustatoma sankcijų sistema, kuria siekiama geriau užtikrinti Stabilumo ir augimo pakto prevencinės ir korekcinės dalių vykdymą euro zonoje.

2. Šis reglamentas taikomas valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

1. Stabilumo ir augimo pakto prevencinė dalis – daugiašalės priežiūros, organizuojamos pagal Reglamentą (EB) Nr. 1466/97, sistema;

2. Stabilumo ir augimo pakto korekcinė dalis – valstybių narių perviršinio deficito vengimo procedūra, reglamentuojama SESV 126 straipsniu ir Reglamentu (EB) Nr. 1467/97;

3. išimtinės ekonominės aplinkybės – aplinkybės, kai pamatinę vertę viršijantis valdžios sektoriaus biudžeto deficitas yra laikomas išimtiniumi, kaip apibrėžta SESV 126 straipsnio 2 dalies a punkto antroje įtraukoje ir nurodyta Reglamente (EB) Nr. 1467/97.

II SKYRIUS

DIALOGAS EKONOMIKOS KLAUSIMAIS

3 straipsnis

Dialogas ekonomikos klausimais

Siekiant sustiprinti Sąjungos institucijų, ypač Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos, dialogą ir užtikrinti daugiau skaidrumo ir atskaitomybės, Europos Parlamento kompetentingas komitetas gali kviesti Tarybos pirmininką, Komisiją ir, prireikus, Europos Vadovų Tarybos pirmininką arba euro grupės pirmininką atvykti į komitetą aptarti pagal šio reglamento 4, 5 ir 6 straipsnius priimtų sprendimų.

Europos Parlamento kompetentingas komitetas gali pasiūlyti valstybei narėi, kuriai taikomi tokie sprendimai, galimybę dalyvauti keičiantis nuomonėmis.

III SKYRIUS

SANKCIJOS PAGAL STABILUMO IR AUGIMO PAKTO PREVENČINĘ DALĮ

4 straipsnis

Palūkaniniai indėliai

1. Jei Taryba priima sprendimą, kad valstybė narė nesiėmė veiksmų reaguodama į Reglamento (EB) Nr. 1466/97 6 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje nurodytą Tarybos rekomendaciją, Komisija per 20 dienų nuo Tarybos sprendimo priėmimo dienos rekomenduoja Tarybai tolesniu sprendimu reikalauti, kad atitinkama valstybė narė įneštų Komisijai palūkaninį indėlį, kurį sudaro 0,2 % jos ankstesnių metų BVP.

2. Laikoma, kad Taryba priėmė sprendimą, kuriuo reikalaujama įnašo, išskyrus jeigu ji per 10 dienų nuo Komisijos rekomendacijos priėmimo dienos kvalifikuota balsų dauguma nusprendžia ją atmesti.

3. Taryba kvalifikuota balsų dauguma gali iš dalies keisti Komisijos rekomendaciją ir priimti taip pakeistą tekstą kaip Tarybos sprendimą.

4. Atsižvelgdama į pagrįstą atitinkamos valstybės narės prašymą, pateiktą Komisijai per 10 dienų nuo 1 dalyje nurodyto Tarybos sprendimo, kuriuo nustatoma, kad valstybė narė nesiėmė veiksmų, priėmimo, Komisija gali rekomenduoti, kad Taryba sumažintų palūkaninio indėlio dydį arba jį panaikintų.

5. Už palūkaninį indėlį mokamų palūkanų norma atspindi Komisijos kredito riziką ir atitinkamą investavimo laikotarpį.

6. Jei padėtis, dėl kurios priimta Reglamento (EB) Nr. 1466/97 6 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje nurodyta

Tarybos rekomendacija, nebeegzistuoja, Taryba, remdamasi tolesne Komisijos rekomendacija, nusprendžia, kad indėlis ir už jį sukauptos palūkanos grąžinami atitinkamai valstybei narėi. Taryba kvalifikuota balsų dauguma gali iš dalies pakeisti tolesnę Komisijos rekomendaciją.

IV SKYRIUS

SANKCIJOS PAGAL STABILUMO IR AUGIMO PAKTO KOREKČINĘ DALĮ

5 straipsnis

Nepalūkaniniai indėliai

1. Jei Taryba pagal SESV 126 straipsnio 6 dalį nusprendžia, kad valstybėje narėje, kuri pagal šio reglamento 4 straipsnio 1 dalį yra įnešusi Komisijai palūkaninį indėlį, yra susidaręs perviršinis deficitas, arba kai Komisija nustato, kad rimtai nesilaikoma SGP nustatytų biudžeto politikos išipareigojimų, Komisija per 20 dienų nuo Tarybos sprendimo priėmimo dienos rekomenduoja Tarybai tolesniu sprendimu reikalauti, kad atitinkama valstybė narė įneštų Komisijai nepalūkaninį indėlį, kurį sudaro 0,2 % jos ankstesnių metų BVP.

2. Laikoma, kad Taryba priėmė sprendimą, kuriuo reikalaujama įnašo, išskyrus jeigu ji per 10 dienų nuo Komisijos rekomendacijos priėmimo dienos kvalifikuota balsų dauguma nusprendžia ją atmesti.

3. Taryba kvalifikuota balsų dauguma gali iš dalies keisti Komisijos rekomendaciją ir priimti taip pakeistą tekstą kaip Tarybos sprendimą.

4. Susidarius išimtinėms ekonominėms aplinkybėms arba atsižvelgdama į pagrįstą atitinkamos valstybės narės prašymą, pateiktą Komisijai per 10 dienų nuo 1 dalyje nurodyto Tarybos sprendimo pagal SESV 126 straipsnio 6 dalį priėmimo dienos, Komisija gali rekomenduoti, kad Taryba sumažintų nepalūkaninio indėlio dydį arba jį panaikintų.

5. Indėlis įnešamas Komisijai. Jei valstybė narė įnešė palūkaninį indėlį Komisijai pagal 4 straipsnį, tas palūkaninis indėlis konvertuojamas į nepalūkaninį indėlį.

Suma, kuria pagal 4 straipsnį įneštas palūkaninis indėlis ir už jį sukauptos palūkanos viršija nepalūkaninį indėlį, kuris turi būti įneštas pagal šio straipsnio 1 dalį, grąžinama valstybei narėi.

Jei nepalūkaninio indėlio suma viršija bendrą pagal 4 straipsnį įnešto palūkaninio indėlio ir už jį sukauptų palūkanų sumą, valstybė narė, įnešdama nepalūkaninį indėlį, sumoka susidariusį skirtumą.

6 straipsnis

Baudos

1. Jei Taryba pagal SESV 126 straipsnio 8 dalį nusprendžia, kad valstybė narė nesiėmė veiksmingų priemonių perviršinio deficito padėčiai ištaisyti, per 20 dienų nuo to sprendimo priėmimo dienos Komisija rekomenduoja Tarybai tolesniu sprendimu nustatyti baudą, kurią sudaro 0,2 % valstybės narės anksčiau metų BVP.

2. Laikoma, kad Taryba priėmė sprendimą, kuriuo nustatoma bauda, išskyrus jeigu ji per 10 dienų nuo Komisijos rekomendacijos priėmimo dienos kvalifikuota balsų dauguma nusprendžia ją atmesti.

3. Taryba kvalifikuota balsų dauguma gali iš dalies keisti Komisijos rekomendaciją ir priimti taip pakeistą tekstą kaip Tarybos sprendimą.

4. Susidarius išimtinėms ekonominėms aplinkybėms arba atsižvelgdama į pagrįstą atitinkamos valstybės narės prašymą, pateiktą Komisijai per 10 dienų nuo 1 dalyje nurodyto Tarybos sprendimo pagal SESV 126 straipsnio 8 dalį priėmimo dienos, Komisija gali rekomenduoti, kad Taryba sumažintų baudos dydį arba ją panaikintų.

5. Jei valstybė narė įnešė nepalūkaninį indėlį Komisijai pagal 5 straipsnį, tas nepalūkaninis indėlis konvertuojamas į baudą.

Suma, kuria pagal 5 straipsnį įneštas nepalūkaninis indėlis viršija baudos sumą, grąžinama valstybei narei.

Jei baudos suma viršija pagal 5 straipsnį įnešto nepalūkaninio indėlio sumą arba jeigu nepalūkaninis indėlis nebuvo įneštas, valstybė narė, mokėdama baudą, sumoka susidariusį skirtumą.

7 straipsnis

Nepalūkaninių indėlių grąžinimas

Jei Taryba pagal SESV 126 straipsnio 12 dalį nusprendžia panaikinti kai kuriuos arba visus savo sprendimus, bet koks Komisijai įneštas nepalūkaninis indėlis grąžinamas atitinkamai valstybei narei.

V SKYRIUS

SANKCIJOS UŽ MANIPULIAVIMĄ STATISTIKOS DUOMENIMIS

8 straipsnis

Sankcijos už manipuliavimą statistikos duomenimis

1. Taryba, imdamasi veiksmų pagal Komisijos rekomendaciją, gali nuspręsti skirti baudą valstybei narei, kuri tyčia ar dėl

didelio aplaidumo klaidingai pateikia duomenis apie deficitą ir skolą, kurie susiję su SESV 121 arba 126 straipsnio taikymu arba prie ES sutarties ir SESV pridėto Protokolo dėl perviršinio biudžeto procedūros taikymu.

2. 1 dalyje nurodytos baudos turi būti veiksmingos, atgrasančios ir nustatytos proporcingai, atsižvelgiant į klaidingo pateikimo pobūdį, sunkumą ir trukmę. Baudos suma negali būti didesnė kaip 0,2 % atitinkamos valstybės narės BVP.

3. Komisija gali atlikti visus tyrimus, būtinus nustatyti, ar esama 1 dalyje nurodytų klaidingų pateikimų. Ji gali nuspręsti pradėti tyrimą, kai yra pagrįstų įtarimų, kad faktai gali būti susiję su tokiu klaidingu pateikimu. Komisija ištiria tariamus klaidingus pateikimus atsižvelgdama į atitinkamos valstybės narės pateiktas pastabas. Siekdama atlikti savo užduotis Komisija gali reikalauti, kad valstybė narė pateiktų informaciją, atliktų patikrinimus vietoje ir susipažintų su visomis Vyriausybinių įstaigų sąskaitomis centriniu, valstybiniu, vietos ir socialinės apsaugos lygiais. Jei pagal atitinkamos valstybės narės teisę reikalaujama išankstinio teismo leidimo patikrinimams vietoje, Komisija kreipiasi dėl būtinų leidimų.

Užbaigusi tyrimą ir prieš pateikdama pasiūlymą Tarybai, Komisija suteikia atitinkamai valstybei narei galimybę pateikti paaiškinimą tiriamais klausimais. Komisija bet kokią pasiūlymą Tarybai pagrindžia tik faktais, dėl kurių atitinkama valstybė narė turėjo galimybę pateikti pastabas.

Tyrimų metu Komisija visapusiškai gerbia atitinkamos valstybės narės teisę į gynybą.

4. Komisijai pagal 11 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus dėl:

- a) išsamių kriterijų, pagal kuriuos nustatomas 1 dalyje nurodytos baudos dydis;
- b) išsamių 3 dalyje nurodytų tyrimų procedūros, susijusių priemonių ir pranešimo apie tyrimus taisyklių;
- c) išsamių procedūros, skirtos teisei į gynybą, priegai prie bylos, teisiniam atstovavimui, konfidencialumui ir nuostatoms dėl 1 dalyje nurodytų baudų terminų ir rinkimo užtikrinti, taisyklių.

5. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas turi neribotą jurisdikciją peržiūrėti Tarybos sprendimus, kuriais buvo nustatytos baudos pagal 1 dalį. Jis gali taip paskirtą baudą panaikinti, sumažinti arba padidinti.

VI SKYRIUS

ADMINISTRACINIS SANKCIJŲ POBŪDIS BEI PALŪKANŲ IR BAUDŲ PASKIRSTYMAS

9 straipsnis

Administracinis sankcijų pobūdis

Sankcijos, skiriamos pagal 4–8 straipsnius, yra administracinio pobūdžio.

10 straipsnis

Palūkanų ir baudų paskirstymas

Komisijos gautos palūkanos už indėlius, įneštus pagal 5 straipsnį, ir baudos, surinktos pagal 6 ir 8 straipsnius, sudaro kitas įplaukas, kaip nurodyta SESV 311 straipsnyje, ir skiriamos Europos finansinio stabilumo fondui. Kai valstybės narės, kurių valiuta yra euro, sukuria kitą stabilumo mechanizmą finansinei paramai teikti, siekiant užtikrinti euro zonos kaip visumos stabilumą, palūkanos ir baudos skiriamos tam mechanizmui.

VII SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

11 straipsnis

Naudojimasis įgaliojimais

1. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus laikantis šiame straipsnyje nustatytų sąlygų.

2. 8 straipsnio 4 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami trejų metų laikotarpiui nuo 2011 m. gruodžio 13 d. Komisija parengia ataskaitą dėl įgaliojimų suteikimo likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki trejų metų laikotarpio pabaigos. Įgaliojimų suteikimas automatiškai pratęsiamas tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trimis mėnesiais iki kiekvieno tokio laikotarpio pabaigos.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kuriuo metu atšaukti 8 straipsnio 4 dalyje nurodytų įgaliojimų suteikimą. Sprendimu dėl atšaukimo nutraukiamas tame sprendime nurodytų įgaliojimų suteikimas. Jis įsigalioja kitą dieną po sprendimo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų teisėtumui.

4. Kai tik Komisija priima deleguotąjį aktą, apie tai ji tuo pačiu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

5. Pagal 8 straipsnio 4 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuomet, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo apie jį Europos Parlamentui ir Tarybai dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškė prieštaravimų, arba jeigu iki to laikotarpio pabaigos tiek Europos Parlamentas, tiek Taryba pranešė Komisijai, kad jie nepareiškė prieštaravimų. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva tas laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiams.

12 straipsnis

Balsavimas Taryboje

1. Dėl 4, 5, 6 ir 8 straipsniuose nurodytų priemonių balsuoja tik tie Tarybos nariai, kurie atstovauja valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, o Taryba sprendimą priima neatsižvelgdama į Tarybos nario, atstovaujančio atitinkamai valstybei narėi, balsavimą.

2. 1 dalyje nurodytų Tarybos narių kvalifikuota balsų dauguma apibrėžiama pagal SESV 238 straipsnio 3 dalies b punktą.

13 straipsnis

Peržiūra

1. Ne vėliau kaip 2014 m. gruodžio 14 d., o po to kas penkerius metus Komisija skelbia šio reglamento taikymo ataskaitą.

Toje ataskaitoje, *inter alia*, vertinama:

a) šio reglamento veiksmingumas, įskaitant galimybę sudaryti sąlygas Tarybai ir Komisijai veikti susidarius aplinkybėms, kuriomis kyla pavojus tinkamam pinigų sąjungos veikimui;

b) pažanga, padaryta siekiant užtikrinti glaudesnę valstybių narių ekonominės politikos koordinavimą ir tvarią ekonominės veiklos rezultatų konvergenciją laikantis SESV.

2. Prireikus, kartu su ta ataskaita pateikiamas pasiūlymas iš dalies keisti šį reglamentą.

3. Ataskaita teikiama Europos Parlamentui ir Tarybai.

4. Anksčiau nei 2011 m. pabaigoje Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą dėl galimybių išleisti į apyvartą euro vertybinius popierius.

14 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas pagal Sutartis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre 2011 m. lapkričio 16 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
J. BUZEK

Tarybos vardu
Pirmininkas
W. SZCZUKA

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 1174/2011

2011 m. lapkričio 16 d.

dėl vykdymo užtikrinimo priemonių, skirtų perviršiniams makroekonominiams disbalansams naikinti euro zonoje

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 136 straipsnį kartu su 121 straipsnio 6 dalimi,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

perdavus įstatymo galią turinčio teisės akto projektą nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos Centrinio Banko nuomonę ⁽¹⁾,atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽³⁾,

kadangi:

(1) pagerinta ekonomikos valdysenos sistema turėtų būti paremta keliomis tarpusavyje susijusiomis ir derančiomis tvaraus augimo ir darbo vietų kūrimo politikos kryptimis, visų pirma Sąjungos ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategija, ypatingą dėmesį skiriant vidaus rinkos vystymui ir stiprinimui, tarptautinės prekybos ir konkurencingumo skatinimui, Europos semestru, skirtu didesniai ekonominės ir biudžeto politikos derinimui, veiksminga perviršinio valdžios sektoriaus deficito prevencijos ir koregavimo sistema (Stabilumo ir augimo paktas (toliau – SGP)), tvirta makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo sistema, būtinaisiais nacionalinių biudžeto sistemų reikalavimais bei didesniu finansų rinkų reguliavimu ir priežiūra, įskaitant Europos sisteminės rizikos valdybos vykdomą makrolygio rizikos ribojimo priežiūrą;

(2) patikimi statistiniai duomenys sudaro makroekonominių disbalansų priežiūros pagrindą. Siekiant užtikrinti statistinių duomenų patikimumą ir nešališkumą, valstybės narės turėtų užtikrinti nacionalinių statistikos institucijų profesinį nepriklausomumą pagal Europos statistikos praktikos kodeksą, išdėstytą 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente

(EB) Nr. 223/2009 dėl Europos statistikos ⁽⁴⁾. Be to, prieiga prie patikimų fiskalinių duomenų taip pat svarbi vykdant makroekonominių disbalansų priežiūrą. Ši reikalavimą reikėtų užtikrinti pagal 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 1173/2011 dėl veiksmingo biudžeto priežiūros vykdymo užtikrinimo euro zonoje ⁽⁵⁾, ypač jo 8 straipsnyje, nustatytas atitinkamas taisykles;

(3) Sąjungos mastu koordinuojant valstybių narių ekonominės politikos vystymą, derėtų atsižvelgti į bendras ekonominės politikos ir užimtumo gaires, kaip numatyta Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV), ir turėtų būti užtikrinta atitiktis pagrindiniams kainų stabilumo, viešųjų finansų būklės ir pinigų politikos sąlygų patikimumo bei tvarumo ir mokėjimų balanso tvarumo principams;

(4) per pirmąjį Ekonominės ir pinigų sąjungos dešimtmetį įgyta patirtis ir padarytos klaidos rodo, kad reikia gerinti Sąjungos ekonomikos valdyseną, kuri turėtų būti grindžiama didesne nacionaline atsakomybe už bendrai sutartas taisykles ir politiką bei tvirtesne Sąjungos lygmens nacionalinės ekonominės politikos priežiūros sistema;

(5) dinamiškos vidaus rinkos sukūrimas ir jos išsaugojimas turėtų būti laikomi tinkamo ir sklandaus Ekonominės ir pinigų sąjungos veikimo sudėtinėmis dalimis;

(6) visų pirma, siekiant išvengti perviršinių makroekonominių disbalansų susidarymo ir padėti valstybėms narėms, kuriose jie susidaro, parengti taisomuosius planus iki nuokrypių išgalėjimo ir anksčiau nei ekonominiai ir finansiniai procesai ilgam laikui pakryps ypač nepalankia linkme, valstybių narių ekonominės politikos priežiūrą reikėtų išplėsti, kad ji apimtų ne tik biudžeto priežiūrą, bet ir išsamesnę oficialią sistemą. Tokį ekonominės politikos priežiūros išplėtimą turėtų lygiagrečiai papildyti biudžeto priežiūros griežtinimas;

(7) siekiant padėti naikinti perviršinius makroekonominius disbalansus, teisės aktais būtina nustatyti išsamią procedūrą;

⁽¹⁾ OL C 150, 2011 5 20, p. 1.

⁽²⁾ OL C 218, 2011 7 23, p. 53.

⁽³⁾ 2011 m. rugsėjo 28 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2011 m. lapkričio 8 d. Tarybos sprendimas.

⁽⁴⁾ OL L 87, 2009 3 31, p. 164.

⁽⁵⁾ Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 1.

- (8) SESV 121 straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodytą daugiašalės priežiūros procedūrą tikslinga papildyti specifinėmis makroekonominių disbalansų Sąjungoje nustatymo, taip pat perviršinių makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo taisyklėmis. Labai svarbu, kad procedūra būtų metinio daugiašalės priežiūros ciklo dalimi;
- (9) ekonomikos valdysena turėtų būti stiprinama labiau ir laiku įtraukiant Europos Parlamentą ir nacionalinius parlamentus. Nors ir pripažindamas, kad pagal dialogo sistemą atitinkamos Sąjungos institucijos ir jų atstovai yra Europos Parlamento partneriai, kompetentingas Europos Parlamento komitetas gali valstybei narei, kuriai skirtas Tarybos sprendimas dėl palūkaninio indėlio arba metinės baudos nustatymo pagal šį reglamentą, suteikti galimybę dalyvauti keičiantis nuomonėmis. Valstybės narės dalyvavimas tokia keitimėsi nuomonėmis yra neprivalomas;
- (10) Komisijai turėtų tekti svarbesnis vaidmuo taikant sustiprintos priežiūros procedūrą, susijusią su kiekvienai valstybei narei būdingais vertinimu, stebėseną, vizitais vietoje, rekomendacijomis ir išpėjimais;
- (11) 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo ⁽¹⁾ vykdymo užtikrinimą reikėtų paremti nustačius palūkaninius indėlius, skiriamus už tai, kad nesilaikoma rekomendacijos imtis taisomųjų veiksmų. Tokie indėliai turėtų būti pakeičiami metine bauda, jei tos pačios disbalansų procedūros metu ir toliau nesilaikoma rekomendacijos mažinti perviršinius makroekonominius disbalansus. Tos vykdymo užtikrinimo priemonės turėtų būti taikomos valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro;
- (12) jei nesilaikoma Tarybos rekomendacijų, turėtų būti nustatomas palūkaninis indėlis arba bauda, kol Taryba nuspręš, kad valstybė narė ėmėsi taisomųjų veiksmų, vykdydama jos rekomendacijas;
- (13) be to, valstybei narei pakartotinai neparengus taisomųjų veiksmų plano pagal Tarybos rekomendaciją, paprastai taip pat turėtų būti taikoma metinė bauda, kol Taryba nuspręš, kad valstybė narė pateikė taisomųjų veiksmų planą, kuriuo pakankamai atsižvelgiama į jos rekomendaciją;
- (14) siekiant užtikrinti vienodą požiūrį į valstybes nares, palūkaninis indėlis ir bauda turėtų būti vienodi visoms valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, ir lygūs 0,1 % atitinkamos valstybės narės praėjusių metų bendrojo vidaus produkto (BVP);
- (15) Komisijai reikėtų taip pat suteikti galimybę siūlyti sumažinti sankcijos dydį arba ją panaikinti, atsižvelgiant į išimtines ekonomines aplinkybes;
- (16) sankcijų skyrimo valstybėms narėms, nesiimančioms veiksmingų priemonių perviršiniams makroekonominiams disbalansams naikinti, procedūra turėtų būti tokia, kad sankcijų skyrimas toms valstybėms narėms būtų taisyklė, o ne išimtis;
- (17) šiame reglamente nurodytos baudos turėtų sudaryti kitas įplaukas, kaip apibrėžta SESV 311 straipsnyje, ir turėtų būti skiriamos valstybių narių, kurių valiuta yra euro, sukurtiems stabilumo mechanizmomis, skirtiems finansinei paramai teikti, siekiant užtikrinti euro zonos kaip visumos stabilumą;
- (18) Tarybai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti atskirus sprendimus dėl šiame reglamente numatytų sankcijų taikymo. Taryboje koordinuojant valstybių narių ekonominę politiką, kaip numatyta SESV 121 straipsnio 1 dalyje, tie atskiri sprendimai yra būtini tolesni veiksmai, pagal SESV 121 straipsnį ir Reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 Tarybai priėmus priemones;
- (19) kadangi šiame reglamente pateiktos bendrosios veiksmingo Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 vykdymo užtikrinimo taisyklės, jis turėtų būti priimtas laikantis įprastos teisėkūros procedūros, nurodytos SESV 121 straipsnio 6 dalyje;
- (20) kadangi šio reglamento tikslu, t. y. veiksmingai naikinti perviršinius makroekonominius disbalansus euro zonoje, valstybės narės negali deramai pasiekti dėl savo glaudžių prekybos ir finansinių tarpusavio ryšių ir dėl nacionalinės ekonominės politikos netiesioginio poveikio Sąjungai ir euro zonai kaip visumai, ir kadangi to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo, Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti,

(¹) Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 25.

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

1. Šiame reglamente nustatoma sankcijų sistema siekiant veiksmingai naikinti perviršinius makroekonominius disbalansus euro zonoje.

2. Šis reglamentas taikomas valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente taikomos Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 2 straipsnyje pateiktos terminų apibrėžtys.

Be to, taikoma ši termino apibrėžtis:

išimtinės ekonominės aplinkybės- aplinkybės, kai pamatinę vertę viršijantis valdžios sektoriaus biudžeto deficitas yra laikomas išimtiniumi, kaip apibrėžta SESV 126 straipsnio 2 dalies a punkto antroje įtraukoje ir kaip išaiškinta 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo ⁽¹⁾.

3 straipsnis

Sankcijos

1. Remiantis Komisijos rekomendacija, Tarybos sprendimu nustatomas palūkaninis indėlis, jei pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 10 straipsnio 4 dalį buvo priimtas Tarybos sprendimas, kuriame nurodoma, kad nesilaikoma reikalavimų, kai Taryba padaro išvadą, kad atitinkama valstybė narė nesimė Tarybos rekomenduotų taisomųjų veiksmų.

2. Remiantis Komisijos rekomendacija, Tarybos sprendimu nustatoma metinė bauda, jei:

a) pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 8 straipsnio 3 dalį Taryba toje pačioje disbalanso procedūroje priima dvi rekomendacijas iš eilės ir Taryba nusprendžia, kad valstybė narė pateikė nepakankamą taisomųjų veiksmų planą; arba

b) pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 10 straipsnio 4 dalį toje pačioje disbalanso procedūroje Taryba priima du sprendimus iš eilės, kuriuose nurodoma, kad nesilaikoma reikalavimų. Šiuo atveju metinė bauda skiriama pakeičiant palūkaninį indėlį metine bauda.

3. Laikoma, kad Taryba priėmė 1 ir 2 dalyse nurodytus sprendimus, jei ji per dešimt dienų nuo Komisijos rekomendacijos priėmimo kvalifikuota balsų dauguma nenusprendžia jos atmesti. Taryba kvalifikuota balsų dauguma gali nuspręsti rekomendaciją iš dalies pakeisti.

4. Komisijos rekomendacija dėl Tarybos sprendimo pateikiama per 20 dienų po to, kai įvykdomos 1 ir 2 dalyse nurodytos sąlygos.

5. Komisijos rekomenduojamas palūkaninis indėlis arba metinė bauda lygūs 0,1 % atitinkamos valstybės narės praėjusių metų BVP.

6. Nukrypdoma nuo 5 dalies, Komisija gali, atsižvelgdama į išimtinės ekonomines aplinkybes arba pagrįstą atitinkamos valstybės narės prašymą, Komisijai pateiktą per 10 dienų po to, kai įvykdomos 1 ir 2 dalyse nurodytos sąlygos, siūlyti sumažinti palūkaninio indėlio arba metinės baudos dydį arba juos panaikinti.

7. Jei valstybė narė įnešė palūkaninį indėlį arba sumokėjo metinę baudą už konkrečius kalendorinius metus, o po to pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 10 straipsnio 1 dalį Taryba nusprendžia, kad valstybė narė tais metais ėmėsi rekomenduotų taisomųjų veiksmų, už tuos metus sumokėtas indėlis kartu su susidariusiomis palūkanomis arba už tuos metus sumokėta bauda valstybei narei grąžinama *pro rata temporis*.

4 straipsnis

Įplaukų iš baudų paskirstymas

Šio reglamento 3 straipsnyje nurodytos baudos sudaro kitas įplaukas, kaip nurodyta SESV 311 straipsnyje, ir skiriamos Europos finansinio stabilumo fondui. Kai valstybės narės, kurių valiuta yra euro, sukuria kitą stabilumo mechanizmą finansinei paramai teikti, siekiant užtikrinti euro zonos kaip visumos stabilumą, tos baudos skiriamos tam mechanizmui.

5 straipsnis

Balsavimas Taryboje

1. Dėl 3 straipsnyje nurodytų priemonių balsuoja tik tie Tarybos nariai, kurie atstovauja valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, o Taryba sprendimą priima neatsižvelgdama į Tarybos nario, atstovaujančio atitinkamai valstybei narei, balsavimą.

2. 1 dalyje nurodytų Tarybos narių kvalifikuota balsų dauguma apibrėžiama pagal SESV 238 straipsnio 3 dalies b punktą.

⁽¹⁾ OL L 209, 1997 8 2, p. 6.

6 straipsnis

Dialogas ekonomikos klausimais

Siekiant sustiprinti Sąjungos institucijų, ypač Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos, dialogą ir užtikrinti daugiau skaidrumo ir atskaitomybės, kompetentingas Europos Parlamento komitetas gali kviesti Tarybos pirmininką, Komisiją ir, prireikus, Europos Vadovų Tarybos pirmininką arba euro grupės pirmininką atvykti į komitetą aptarti pagal 3 straipsnį priimtų sprendimų.

Kompetentingas Europos Parlamento komitetas gali pasiūlyti valstybei narei, kuriai taikomi tokie sprendimai, galimybę dalyvauti keičiantis nuomonėmis.

7 straipsnis

Peržiūra

1. Ne vėliau kaip 2014 m. gruodžio 14 d., o po to kas penkerius metus Komisija skelbia šio reglamento taikymo ataskaitą.

Toje ataskaitoje, *inter alia*, vertinama:

- a) šio reglamento veiksmingumas;
  - b) pažanga, padaryta siekiant užtikrinti glaudesnę valstybių narių ekonominės politikos koordinavimą ir tvarią ekonominės veiklos rezultatų konvergenciją laikantis SESV.
2. Prireikus, kartu su ta ataskaita pateikiamas pasiūlymas iš dalies keisti šį reglamentą.
  3. Komisija siunčia ataskaitą ir visus prie jos pridedamus pasiūlymus Europos Parlamentui ir Tarybai.

8 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas pagal Sutartis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre 2011 m. lapkričio 16 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
J. BUZEK

Tarybos vardu
Pirmininkas
W. SZCZUKA

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 1175/2011

2011 m. lapkričio 16 d.

kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

priimtas Tarybos pranešimas „Stabilumo ir augimo pakto įgyvendinimo tobulinimas“⁽⁸⁾;

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 6 dalį,

- (3) SGP grindžiamas patikimų valstybės finansų tikslu kaip priemone sudaryti geresnes sąlygas kainų stabilumui ir didiam tvariam augimui, kuris paremtas finansiniu stabilumu: taip siekiama Sąjungos tvaraus augimo ir užimtumo tikslų;

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

perdavus įstatymo galią turinčio teisės akto projektą nacionaliniams parlamentams,

- (4) SGP prevencine dalimi reikalaujama, kad valstybės narės pasiektų vidutinės trukmės biudžeto tikslą ir jo laikytųsi ir tuo tikslu teiktų stabilumo ir konvergencijos programas. Ji būtų naudingesnė, jeigu būtų taikoma griežtesnių formų priežiūra siekiant užtikrinti valstybių narių suderinamumą ir atitiktį Sąjungos biudžeto koordinavimo sistemai;

atsižvelgdami į Europos Centrinio Banko nuomonę⁽¹⁾,laikydami įprastos teisėkūros procedūros⁽²⁾,

kadangi:

- (1) Sąjungos mastu koordinuojant valstybių narių ekonominę politiką, kaip numatyta Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV), turėtų būti užtikrinta atitiktis pagrindiniams kainų stabilumo, viešųjų finansų būklės bei pinigų politikos sąlygų patikimumo ir mokėjimų balanso tvarumo principams;
- (2) iš pradžių Stabilumo ir augimo pakta (toliau – SGP) sudarė 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo⁽³⁾, 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo⁽⁴⁾ ir 1997 m. birželio 17 d. Europos Vadovų Tarybos rezoliucija dėl Stabilumo ir augimo pakto⁽⁵⁾. 2005 m. reglamentai (EB) Nr. 1466/97 ir (EB) Nr. 1467/97 buvo iš dalies pakeisti atitinkamai reglamentais (EB) Nr. 1055/2005⁽⁶⁾ ir (EB) Nr. 1056/2005⁽⁷⁾. Be to, 2005 m. kovo 20 d. buvo

- (5) stabilumo ir konvergencijos programų turinį ir jų nagrinėjimo procedūrą reikėtų toliau plėtoti tiek nacionaliniu, tiek Sąjungos lygiu atsižvelgiant į patirtį, įgytą įgyvendinant SGP;
- (6) nustatant biudžeto tikslus stabilumo ir konvergencijos programose turėtų būti aiškiai atsižvelgiama į priemones, kurios buvo priimtos remiantis ekonominės politikos bendromis gairėmis, valstybių narių ir Sąjungos užimtumo politikos gairėmis ir, bendrai, nacionalinėmis reformų programomis;
- (7) stabilumo ir konvergencijos programos turėtų būti pateikiamos ir įvertinamos prieš priimant svarbiausius sprendimus dėl kitų metų nacionalinių biudžetų. Todėl reikėtų nustatyti tinkamą stabilumo ir konvergencijos programų pateikimo terminą. Atsižvelgiant į Jungtinės Karalystės biudžetinių metų ypatumus, reikėtų priimti specialiąsias nuostatas dėl jos konvergencijos programų pateikimo datos;
- (8) per pirmąjį Ekonominės ir pinigų sąjungos dešimtmetį įgyta patirtis ir padarytos klaidos rodo, kad reikia gerinti Sąjungos ekonomikos valdyseną, kuri turėtų būti grindžiama didesne nacionaline atsakomybe už bendrai sutartas taisykles ir politiką bei tvirtesne Sąjungos lygio nacionalinės ekonominės politikos priežiūros sistema;

⁽¹⁾ OL C 150, 2011 5 20, p. 1.

⁽²⁾ 2011 m. rugsėjo 28 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2011 m. lapkričio 8 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ OL L 209, 1997 8 2, p. 1.

⁽⁴⁾ OL L 209, 1997 8 2, p. 6.

⁽⁵⁾ OL C 236, 1997 8 2, p. 1.

⁽⁶⁾ 2005 m. birželio 27 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1055/2005, iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo (OL L 174, 2005 7 7, p. 1).

⁽⁷⁾ 2005 m. birželio 27 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1056/2005, iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo (OL L 174, 2005 7 7, p. 5).

⁽⁸⁾ Žr. dokumentą st7423/3/05 <http://www.consilium.europa.eu/documents.aspx?lang=lt>.

- (9) pagerinta ekonomikos valdysenos sistema turėtų būti paremta keliomis tarpusavyje susijusiomis ir derančiomis tvaraus augimo ir darbo vietų kūrimo politikos kryptimis, visų pirma Sąjungos ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategija, ypatingą dėmesį skiriant vidaus rinkos vystymui ir stiprinimui, tarptautinės prekybos ir konkurencingumo skatinimui, Europos semestru, skirtu didesniam ekonominės ir biudžeto politikos derinimui (toliau – Europos semestras), veiksminga perviršinio valdžios sektoriaus deficito prevencijos ir koregavimo sistema (toliau – SGP), tvirta makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo sistema, būtiniais nacionalinių biudžeto sistemų reikalavimais bei didesniu finansų rinkų reguliavimu ir priežiūra, įskaitant Europos sisteminės rizikos valdybos vykdomą makrolygio rizikos ribojimo priežiūrą;
- (10) SGP ir išsami ekonomikos valdysenos sistema turėtų papildyti ir remti Sąjungos ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategiją. Dėl įvairių aspektų tarpusavio ryšių neturėtų būti taikomos SGP nuostatų išimties;
- (11) ekonomikos valdysena turėtų būti stiprinama labiau ir laiku įtraukiant Europos Parlamentą ir nacionalinius parlamentus. Nors ir pripažindamas, kad pagal dialogo sistemą atitinkamos Sąjungos institucijos ir jų atstovai yra Europos Parlamento partneriai, Europos Parlamento kompetentingas komitetas gali valstybei narei, kuriai skirta Tarybos rekomendacija, priimta pagal 6 straipsnio 2 dalį arba 10 straipsnio 2 dalį, suteikti galimybę dalyvauti keičiantis nuomonėmis. Valstybės narės dalyvavimas tokia keitimėsi nuomonėmis yra neprivalomas;
- (12) Komisijai turėtų tekti svarbesnis vaidmuo taikant sustiprintos priežiūros procedūrą, susijusią su kiekviena valstybe narei būdingais vertinimu, stebėseną, vizitais vietoje, rekomendacijomis ir išpėjimais;
- (13) stabilumo ir konvergencijos programas ir nacionalines reformų programas reikėtų rengti nuosekliai, o jų pateikimo terminai turėtų būti vienodi. Tos programos turėtų būti teikiamos Tarybai ir Komisijai. Jos turėtų būti skelbiamos viešai;
- (14) pagal Europos semestrą politikos priežiūros ir koordinavimo ciklas prasideda metų pradžioje atliekant horizontalią peržiūrą, kai Europos Vadovų Taryba, remdamasi Komisijos ir Tarybos pateiktais duomenimis, nustato pagrindinius Sąjungos ir euro zonos uždavinius ir numato strategines politikos kryptis gaires. Metinės priežiūros ciklo pradžioje, likus pakankamai laiko iki diskusijų Europos Vadovų Taryboje, diskusija turėtų įvykti ir Europos Parlamente. Rengdamos savo stabilumo arba konvergencijos programas ir nacionalines reformų programas, valstybės narės turėtų atsižvelgti į Europos Vadovų Tarybos pateiktas horizontaliąsias gaires;
- (15) siekiant stiprinti nacionalinę atsakomybę įgyvendinant SGP, nacionalinės biudžeto sistemos turėtų visiškai atitikti daugiašalės priežiūros Sąjungoje tikslus, ypač atsižvelgiant į Europos semestrą;
- (16) laikantis kiekvienos valstybės narės teisinių ir politinių nuostatų, nacionaliniai parlamentai turėtų būti deramai įtraukiami vykdamas Europos semestro veiklą ir rengiant stabilumo programas, konvergencijos programas ir nacionalines reformų programas, kad būtų didinamas priimamų sprendimų skaidrumas, atsakomybė ir atskaitomybė. Vykdamas Europos semestro veiklą, jei tikslinga, turėtų būti konsultuojamasi su Ekonomikos ir finansų komitetu, Ekonominės politikos komitetu, Užimtumo komitetu ir Socialinės apsaugos komitetu. Atitinkami suinteresuotieji subjektai, ypač socialiniai partneriai, turėtų būti įtraukti, jei tikslinga, vykdamas Europos semestro veiklą, susijusią su pagrindiniais politikos klausimais, vadovaujantis SESV nuostatomis ir nacionalinėmis teisinėmis bei politinėmis nuostatomis;
- (17) laikydamosi vidutinės trukmės biudžeto būklės tikslo, valstybės narės turėtų sugebėti užtikrinti patikimumo ribą 3 % BVP pamatinės vertės atžvilgiu, kad užtikrintų viešųjų finansų tvarumą ar sparčią pažangą siekiant tvarumo ir tuo pačiu metu galėtų imtis biudžetinių priemonių, visų pirma atsižvelgiant į valstybės investicijų poreikius. Vidutinės trukmės biudžeto tikslas turėtų būti reguliariai atnaujinamas, laikantis bendrai sutarto metodo, tinkamai atspindinčio aiškių ir numanomų išipareigojimų keliamą riziką viešiesiems finansams, kaip įtvirtinta SGP tikslais;
- (18) pareigą pasiekti vidutinės trukmės biudžeto tikslą ir jo laikytis reikia pradėti taikyti apibrėžus vidutinės trukmės tikslui pasiekti numatyto koregavimo plano principus. Tais principais reikėtų, *inter alia*, užtikrinti, kad neplanuotos pajamos, ypač pajamos, kurios viršija ekonomikos augimą, kurio pagrįstai tikimasi, būtų skiriamos skolai mažinti;
- (19) pareigą pasiekti vidutinės trukmės biudžeto tikslą ir jo laikytis turėtų būti taikoma visoms valstybės narėms;

- (20) vertinant, ar pažanga siekiant vidutinės trukmės biudžeto tikslo yra pakankama, reikėtų atlikti bendrą vertinimą, kurio atskaitos taškas būtų struktūrinis balansas, įskaitant išlaidų, atmetus diskrecines pajamų priemones, analizę. Šiuo atžvilgiu, kol vidutinės trukmės biudžeto tikslas nepasiektas, valdžios sektoriaus išlaidų augimo rodiklis paprastai neturėtų viršyti potencialaus BVP augimo pamatinio vidutinės trukmės rodiklio; šios normos viršijimas turėtų atitikti diskrecinį valdžios sektoriaus pajamų didinimą, o diskrecinis pajamų mažinimas turėtų būti kompensuojamas išlaidų mažinimu. Pamatinis vidutinės trukmės potencialaus BVP augimo rodiklis turėtų būti apskaičiuojamas pagal bendrai sutartus metodus. Komisija turėtų viešai paskelbti tų prognozių skaičiavimo metodą ir pagal jį nustatytą pamatinį vidutinės trukmės potencialaus BVP augimo rodiklį. Reikėtų atsižvelgti į galimai labai didelį investicijų išlaidų kintamumą, ypač mažųjų valstybių narių atveju;
- (21) turėtų būti reikalaujama, kad valstybės narės, kurių skolos lygis viršija 60 % BVP arba kurioms kyla aiški bendro skolos tvarumo rizika, nustatytų intensyvesnę vidutinės trukmės biudžeto tikslui pasiekti numatytą koregavimo planą;
- (22) laikinai nukrypti nuo vidutinės trukmės biudžeto tikslui pasiekti numatyto koregavimo plano turėtų būti leidžiama dėl neįprasto įvykio, kurio atitinkama valstybė narė negali kontroliuoti ir kuris daro didelį poveikį valdžios sektoriaus finansinei būklei, arba esant dideliame euro zonos ar Sąjungos kaip visumos ekonominiame nuosmukiui, jei tai nekelia pavojaus fiskaliniam tvarumui vidutinės trukmės laikotarpiu, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas ekonomikai atsigauti. Leidžiant laikinai nukrypti nuo vidutinės trukmės biudžeto tikslo arba atitinkamo šiam tikslui pasiekti numatyto koregavimo plano, taip pat turėtų būti atsižvelgiama į pagrindinių struktūrinių reformų įgyvendinimą, su sąlyga, kad išlaikoma atitinkama patikimumo riba deficito pamatinės vertės atžvilgiu. Tokiu atveju ypač daug dėmesio reikėtų skirti sisteminiams pensijų reformams, kurias įgyvendinant nukrypimas turėtų atspindėti tiesiogines papildomas išlaidas, kurios patiriamos įnašus iš valstybinio socialinio draudimo pensijų pakopos nukreipiant į pensijų kaupimo iš socialinio draudimo įmokų pakopą. Priemonės, kuriomis iš pensijų kaupimo iš socialinio draudimo įmokų pakopos lėšos perkeliamos atgal į valstybinio socialinio draudimo pensijų pakopą, turėtų būti laikomos vienkartinėmis ir laikinomis priemonėmis, todėl jos neturėtų būti įtraukiamos į struktūrinį balansą, naudojamą vertinant pažangą, padarytą siekiant vidutinės trukmės biudžeto tikslo;
- (23) atitinkamai valstybei narei labai nukrypus nuo vidutinės trukmės biudžeto tikslui pasiekti numatyto koregavimo plano, Komisija jai turėtų pateikti įspėjimą, o Taryba per vieną mėnesį turėtų išnagrinėti padėtį ir pateikti rekomendaciją dėl būtinų koregavimo priemonių. Rekomendacijoje turėtų būti nustatytas ne ilgesnis kaip penkių mėnesių terminas nukrypimui ištaisyti. Atitinkama valstybė narė turėtų pateikti Tarybai ataskaitą dėl veiksmų, kurių imtasi. Jei iki Tarybos nustatyto termino atitinkama valstybė narė nesiima atitinkamų veiksmų, Taryba turėtų priimti sprendimą, kuriame nurodoma, jog nebuvo imtasi jokių efektyvių veiksmų, ir turėtų pranešti Europos Vadovų Tarybai. Svarbu, jog faktai, kad valstybė narė nesiėmė tinkamų veiksmų, būtų nustatyti laiku, ypač kai veiksmų nesiimama ir toliau. Komisijai turėtų būti suteikta teisė rekomenduoti Tarybai priimti persvarstytas rekomendacijas. Komisijai, jei tikslinga, turėtų būti suteikta teisė pakviesti ECB dalyvauti euro zonos valstybių narių ir 2006 m. kovo 16 d. Europos centrinio banko ir euro zonai nepriklausančių valstybių narių nacionalinių centrinių bankų Sutartyje, nustatančioje valiutos kurso mechanizmo veikimo būdus ekonominės ir pinigų sąjungos trečiajame etape⁽¹⁾ (VKM 2), dalyvaujančių valstybių narių priežiūros vizituose. Komisija turėtų pateikti Tarybai vizito rezultatų ataskaitą ir, jei tikslinga, turėtų galėti nuspręsti savo išvadas paskelbti viešai;
- (24) Tarybai turėtų būti suteikti igaliojimai priimti atskirus sprendimus, kuriuose nustatoma, kad nesilaikoma Tarybos priimtų rekomendacijų pagal SESV 121 straipsnio 4 dalį, kurioje nustatytos politinės priemonės, taikomos tais atvejais, kai valstybė narė labai nukrypsta nuo vidutinės trukmės biudžeto tikslui pasiekti numatyto koregavimo plano. Taryboje koordinuojant valstybių narių ekonominę politiką, kaip numatyta SESV 121 straipsnio 1 dalyje, tie atskiri sprendimai yra tolesni veiksmai, neatsiejami nuo nurodytų Tarybos priimtų rekomendacijų pagal SESV 121 straipsnio 4 dalį. Tarybos narių, atstovaujančių valstybes nares, kurių valiuta nėra euro, balsavimo teisių sustabdymas, kai balsuojama dėl Tarybos sprendimo, kuriuo nustatoma, kad nesilaikoma valstybei narei, kurios valiuta yra euro, skirtų rekomendacijų, priėmimo pagal SESV 121 straipsnio 4 dalį, yra tiesioginė tokio sprendimo neatsiejamumo nuo tolesnių veiksmų dėl tos rekomendacijos ir SESV 139 straipsnio 4 dalies nuostatų dėl išimtinės teisės balsuoti dėl tokių rekomendacijų valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, pasekmė;
- (25) siekiant užtikrinti, kad valstybės narės, kurių valiuta yra euro, laikytųsi Sąjungos biudžeto priežiūros sistemos reikalavimų, remiantis SESV 136 straipsniu reikėtų sukurti specialų reikalavimų vykdymo užtikrinimo mechanizmą, taikytiną didelio nukrypimo nuo vidutinės trukmės biudžeto tikslui pasiekti numatyto koregavimo plano atvejais;

(¹) OL C 73, 2006 3 25, p. 21.

- (26) Reglamento (EB) Nr. 1466/97 nuorodose turėtų būti atsižvelgta į naują SESV straipsnių numeraciją;
- (27) todėl Reglamentas (EB) Nr. 1466/97 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 1466/97 iš dalies keičiamas taip:

1. 1 straipsnis pakeičiamas taip:

„1 straipsnis

Šiuo reglamentu nustatomos stabilumo ir konvergencijos programų turiniui, pateikimui, tikrinimui bei stebėsenai taikomos taisyklės, sudarančios dalį Tarybos ir Komisijos vykdomos daugiašalės priežiūros, kuria siekiama ankstyvame etape užkirsti kelią perviršiniam valstybės biudžeto deficitui ir skatinti ekonominės politikos priežiūrą ir koordinavimą, tokiu būdu siekiant Sąjungos ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo tikslų.“

2. 2 straipsnis pakeičiamas taip:

„2 straipsnis

Šiame reglamente:

- a) dalyvaujančios valstybės narės – valstybės narės, kurių valiuta yra euro;
- b) nedalyvaujančios valstybės narės – valstybės narės, kurių valiuta nėra euro.“

3. Įterpiamas šis skirsnis:

„1-A SKIRSNIS

EKONOMINĖS POLITIKOS KOORDINAVIMO EUROPOS SEMESTRAS

2-a straipsnis

1. Kad užtikrintų glaudesnę valstybių narių ekonominės politikos koordinavimą ir tvarią ekonominės veiklos rezultatų konvergenciją, Taryba vykdo daugiašalę priežiūrą, kuri yra sudedamoji ekonominės politikos koordinavimo Europos semestro dalis, laikydamosi Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) nustatytų tikslų ir reikalavimų.

2. Europos semestrą sudaro:

- a) valstybių narių ir Sąjungos ekonominės politikos bendrų gairių (toliau – ekonominės politikos bendros gairės) rengimas ir jų įgyvendinimo priežiūra pagal SESV 121 straipsnio 2 dalį;

- b) užimtumo politikos gairių, į kurias valstybės narės turi atsižvelgti pagal SESV 148 straipsnio 2 dalį (toliau – užimtumo gairės), rengimas ir įgyvendinimo tikrinimas;

- c) valstybių narių stabilumo programų arba konvergencijos programų teikimas ir vertinimas pagal šį reglamentą;

- d) valstybių narių nacionalinių reformų programų, kuriomis prisidedama prie Sąjungos ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategijos, parengtų pagal a ir b punktuose numatytas gaires ir pagal Komisijos bei Europos Vadovų Tarybos bendrąsias gaires valstybėms narėms metinio priežiūros ciklo pradžioje, teikimas ir vertinimas;

- e) priežiūra, skirta makroekonominių disbalansų prevencijai ir naikinimui pagal 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo (*).

3. Vykdydama Europos semestro veiklą ir siekdama laiku pateikti integruotas politines rekomendacijas dėl makroekonominės fiskalinės politikos ir makrostruktūrinės politikos Taryba, paprastai atsižvelgdama į tų programų vertinimą remiantis Komisijos rekomendacijomis, teikia gaires valstybėms narėms, visapusiškai pasinaudodama teisinėmis priemonėmis, numatytomis SESV 121 ir 148 straipsniuose, šiame reglamente ir Reglamente (ES) Nr. 1176/2011.

Valstybės narės tinkamai atsižvelgia į joms skirtas gaires rengdamos ekonominę, užimtumo ir biudžeto politiką, prieš priimdamos svarbiausius sprendimus, susijusius su jų kitų metų nacionaliniais biudžetais. Komisija stebi pažangą.

Jeigu valstybė narė gautų gairių nesilaiko:

- a) jai gali būti pateiktos tolesnės rekomendacijos taikyti konkrečias priemones;

- b) Komisija ją gali įspėti pagal SESV 121 straipsnio 4 dalį;

- c) gali būti imtasi priemonių pagal šį reglamentą, Reglamentą (EB) Nr. 1467/97 arba Reglamentą (ES) Nr. 1176/2011.

Komisija vykdo sustiprintą priemonių įgyvendinimo stebėseną ir gali vykdyti priežiūros vizitus pagal šio reglamento -11 straipsnį.

4. Vykdamas Europos semestro veiklą, Europos Parlamentas tinkamai įtraukiamas, siekiant padidinti priimamų sprendimų skaidrumą, taip pat atsakomybę ir atskaitomybę, ypač taikant ekonominį dialogą, kuris vykdomas pagal šio reglamento 2-ą straipsnį. Vykdamas Europos semestro veiklą, jei tikslinga, konsultuojamasi su Ekonomikos ir finansų komitetu, Ekonominės politikos komitetu, Užimtumo komitetu ir Socialinės apsaugos komitetu. Atitinkami suinteresuotieji subjektai, ypač socialiniai partneriai, įtraukiami, jei tikslinga, vykdamas Europos semestro veiklą, susijusią su pagrindiniais politikos klausimais, vadovaujantis SESV nuostatomis ir nacionalinėmis teisinėmis bei politinėmis nuostatomis.

Tarybos pirmininkas ir Komisija pagal SESV 121 straipsnį bei, jei tikslinga, euro grupės pirmininkas kiekvienais metais pateikia Europos Parlamentui ir Europos Vadovų Tarybai daugiašalės priežiūros rezultatų ataskaitą. Šios ataskaitos yra šio reglamento 2-ą straipsnyje nurodyto ekonominio dialogo dalis.

(*) OL L 306, 2011 11 23, p. 25“.

4. Įterpiamas šis skirsnis:

„1-Aa SKIRSNIS

DIALOGAS EKONOMIKOS KLAUSIMAIS

2-ą straipsnis

1. Siekiant sustiprinti Sąjungos institucijų, ypač Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos, dialogą ir užtikrinti daugiau skaidrumo ir atskaitomybės, Europos Parlamento kompetentingas komitetas gali kviešti Tarybos pirmininką, Komisiją ir, prireikus, Europos Vadovų Tarybos pirmininką arba euro grupės pirmininką dalyvauti komiteto diskusijose, susijusiose su:

- informacija, kurią komitetui pateikė Taryba, apie ekonominės politikos bendras gaires pagal SESV 121 straipsnio 2 dalį;
- Komisijos parengtomis bendrosiomis gairėmis, skirtomis valstybėms narėms metinio priežiūros ciklo pradžioje;
- Europos Vadovų Tarybos išvadamis dėl ekonominės politikos gairių, atsižvelgiant į Europos semestrą;
- pagal šį reglamentą atliekamos daugiašalės priežiūros rezultatai;
- Europos Vadovų Tarybos išvadamis dėl daugiašalės priežiūros gairių ir jos rezultatų;
- daugiašalės priežiūros vykdymo peržiūra Europos semestro pabaigoje;

g) valstybėms narėms skirtomis Tarybos rekomendacijomis pagal SESV 121 straipsnio 4 dalį, jeigu yra didelių nukrypimų ir pateiktas Tarybos pranešimas Europos Vadovų Tarybai, kaip apibrėžta šio reglamento 6 straipsnio 2 dalyje ir 10 straipsnio 2 dalyje.

2. Tikimasi, kad Taryba paprastai laikysis Komisijos rekomendacijų ir pasiūlymų arba viešai paaiškins savo poziciją.

3. Europos Parlamento kompetentingas komitetas gali pasiūlyti valstybei narei, kuriai pagal 6 straipsnio 2 dalį arba 10 straipsnio 2 dalį skirta Tarybos rekomendacija, galimybę dalyvauti keičiantis nuomonėmis.

4. Taryba ir Komisija reguliariai informuoja Europos Parlamentą apie šio reglamento taikymą.“

5. 2a straipsnis pakeičiamas taip:

„2a straipsnis

Kiekvienos valstybės narės biudžeto būklės vidutinės trukmės tikslas yra diferencijuotas. Šie valstybėms narėms būdingi vidutinės trukmės biudžeto tikslai gali nukrypti nuo reikalaujamos artimos subalansuotam biudžetui arba perviršinio biudžeto būklės, jeigu juose numatoma patikimumo riba laikantis 3 % BVP valstybės biudžeto deficito santykio. Vidutinės trukmės biudžeto tikslais užtikrinamas viešųjų finansų tvarumas arba sparti pažanga siekiant tokio tvarumo ir kartu sudaromos galimybės imtis biudžetinių priemonių, visų pirma atsižvelgiant į valstybės investicijų poreikį.

Atsižvelgiant į šiuos veiksnius, dalyvaujančioms valstybėms narėms ir VKM 2 dalyvaujančioms valstybėms narėms nustatomi valstybei narei būdingi vidutinės trukmės biudžeto tikslai, patenkantys į apibrėžtą -1 % BVP ir biudžeto balanso arba perviršio intervalą, atėmus vienkartinės ir laikinas priemones ir atliekant koregavimą pagal ciklą.

Vidutinės trukmės biudžeto tikslas persvarstomas kas trejus metus. Valstybės narės vidutinės trukmės biudžeto tikslas taip pat gali būti papildomai persvarstomas, jeigu įgyvendinama struktūrinė reforma, kuri turi didelį poveikį viešųjų finansų tvarumui.

Vidutinės trukmės biudžeto tikslas įtraukiamas į nacionalines vidutinės trukmės biudžeto sistemas remiantis 2011 m. lapkričio 8 d. Tarybos direktyvos 2011/85/ES dėl reikalavimų valstybių narių biudžeto sistemoms (*) IV skyriumi.

(*) OL L 306, 2011 11 23, p. 41“.

6. 3 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Kiekviena dalyvaujanti valstybė narė Tarybai ir Komisijai reguliariai teikia daugiašalei priežiūrai vykdyti būtiną informaciją, kaip numatyta SESV 121 straipsnyje, teikdamos stabilumo programas, kurios sudaro pagrindą viešųjų finansų tvarumui, kuris skatina kainų stabilumą, didelį tvarų augimą ir naujų darbo vietų kūrimą.“;

b) 2 dalies a, b ir c punktai pakeičiami taip:

„a) vidutinės trukmės biudžeto tikslas ir tam tikslui, kuris yra valdžios sektoriaus balansas BVP procentine išraiška, pasiekti reikalingas koregavimo planas, numatoma valdžios sektoriaus skolos santykio raida, numatoma valdžios sektoriaus išlaidų augimas, įskaitant atitinkamų lėšų skyrimą bendrajam pagrindiniam kapitalui formuoti, ypač atsižvelgiant į sąlygas ir kriterijus, taikomus nustatant išlaidų augimą pagal 5 straipsnio 1 dalį, numatoma valdžios sektoriaus pajamų augimas nesikeičiant politikai, taip pat kiekybinis planuojamų diskrecinių priemonių pajamų srityje įvertis;

aa) informacija apie numanomus įsipareigojimus, susijusius su gyventojų senėjimu, ir neapibrėžtuosius įsipareigojimus, pavyzdžiui, valstybės garantijas, kurie gali daryti didelį poveikį valstybės biudžetui;

ab) informacija apie stabilumo programos suderinamumą su ekonominės politikos bendromis gairėmis ir nacionaline reformų programa;

b) numatomi planuojamo ekonominio vystymosi ir stabilumo programos įvykdymui svarbūs ekonominiai rodikliai, tokie kaip antai Vyriausybinių investicijų išlaidos, realus BVP augimas, užimtumas ir infliacija;

c) biudžetinių ir kitų ekonominės politikos priemonių, kurios taikomos arba siūlomos programos tikslams įgyvendinti, kiekybinis įvertinimas, apimantis pagrindinių struktūrinių reformų, kurios turi tiesioginį ilgalaikį teigiamą poveikį biudžetui, įskaitant didinančias potencialų tvarų augimą, sąnaudų ir naudos analizę“;

c) įterpiama ši dalis:

„2a. Stabilumo programa grindžiama labiausiai tikėtiniu makroekonominio fiskaliniu scenarijumi arba atsargesniu scenarijumi. Makroekonominės ir biudžeto prognozės lyginamos su naujausiomis Komisijos ir, jei tikslinga, kitų nepriklausomų organų naujausiomis prognozėmis. Dideli pasirinkto makroekonominio fiskalinio

scenarijaus ir Komisijos prognozės skirtumai turi būti pagrįsti, ypač jeigu išorės vertinimuose numatytas lygis arba augimas labai skiriasi nuo Komisijos prognozių.

Tikslus informacijos turinys, įtrauktas į 2 dalies a, aa, b, c ir d punktus, nustatomas suderintoje sistemoje, kurią nustato Komisija bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis.“;

d) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Informacija apie valdžios sektoriaus balanso ir skolos santykio raidą, valdžios sektoriaus išlaidų augimą, planuojamą valdžios sektoriaus pajamų augimą nesikeičiant politikai, tinkamai kiekybiškai įvertintas planuojamas diskrecines pajamų priemones ir 2 dalies a ir b punktuose nurodytas pagrindines ekonomines prielaidas pateikiama kiekvienais metais ir apima praėjusius metus, einamuosius metus ir bent kitus trejus metus.

4. Kiekvienoje programoje nurodoma informacija apie tai, kokia yra jos padėtis atsižvelgiant į nacionalines procedūras, visų pirma apie tai, ar programa buvo pateikta nacionaliniam parlamentui ir ar nacionalinis parlamentas turėjo galimybę aptarti Tarybos nuomonę dėl ankstesnės programos arba, jei taikytina, rekomendaciją ar išpėjimą, taip pat ar parlamentas programai pritarė.“

7. 4 straipsnis pakeičiamas taip:

„4 straipsnis

1. Stabilumo programos pateikiamos kiekvienais metais balandžio mėn., pageidautina – iki balandžio mėn. vidurio, ir ne vėliau kaip balandžio 30 d.

2. Valstybės narės viešai skelbia savo stabilumo programas.“

8. 5 straipsnis pakeičiamas taip:

„5 straipsnis

1. Remdamasi Komisijos ir Ekonomikos ir finansų komiteto pateiktais vertinimais, Taryba, vykdydama SESV 121 straipsnyje numatytą daugiašalę priežiūrą, išnagrinėja atitinkamų valstybių narių jų stabilumo programose pateiktus vidutinės trukmės biudžeto tikslus, įvertina, ar ekonominės prielaidos, kuriomis grindžiama programa, yra patikimos, ar koregavimo planas siekiant vidutinės trukmės biudžeto tikslo yra tinkamas, įskaitant svarstymą dėl kartu pateikiamos skolos santykio raidos, ir ar taikomos arba siūlomos priemonės, skirtos laikytis koregavimo plano, yra pakankamos vidutinės trukmės biudžeto tikslui pasiekti per ciklą.

Taryba ir Komisija, vertindamos vidutinės trukmės biudžeto tikslui pasiekti reikalingą koregavimo planą, nagrinėja, ar atitinkamos valstybės narės pagal ciklą pakoreguotas biudžeto balansas atmetus vienkartinės ir kitas laikinąsias priemones kasmet tinkamai pagerėja, etalonu nustatant 0,5 % BVP pagerėjimą, kuris būtinas valstybės narės vidutinės trukmės biudžeto tikslui pasiekti. Valstybių narių, kurių skolos lygis viršija 60 % BVP arba kuriose yra didelė bendro skolos netvarumo rizika, atveju Taryba ir Komisija nagrinėja, ar metinis pagal ciklą pakoreguoto biudžeto balanso atmetus vienkartinės ir kitas laikinąsias priemones pagerėjimas yra didesnis negu 0,5 % BVP. Taryba ir Komisija atsižvelgia į tai, ar ekonominio pakilimo laikotarpiais dedama daugiau koregavimo pastangų, o ekonominio nuosmukio laikotarpiais šios pastangos galėtų būti labiau ribotos. Visų pirma atsižvelgiama į neplanuotas pajamas ir pajamų trūkumą.

Vertinant, ar pažanga siekiant vidutinės trukmės biudžeto tikslo yra pakankama, atliekamas bendras vertinimas, kurio atskaitos taškas – struktūrinis balansas, įskaitant išlaidų, atmetus diskrecines pajamų priemones, analizę. Šiuo tikslu Taryba ir Komisija įvertina, ar valdžios sektoriaus išlaidų augimo raida, vertinama kartu su priemonių, kurių imamasi arba planuojama imtis pajamų srityje, poveikiu, atitinka šias sąlygas:

- a) valstybių narių, pasiekusių savo vidutinės trukmės biudžeto tikslą, metinis išlaidų augimas neviršija pamatinio vidutinės trukmės potencialaus BVP augimo rodiklio, nebent perviršis kompensuojamas diskrecinėmis pajamų priemonėmis;
- b) valstybių narių, dar nepasiekusių savo vidutinės trukmės biudžeto tikslo, metinis išlaidų augimas neviršija rodiklio, kuris yra mažesnis už pamatinį vidutinės trukmės potencialaus BVP augimo rodiklį, nebent perviršis kompensuojamas diskrecinėmis pajamų priemonėmis. Valdžios sektoriaus išlaidų augimo rodiklio ir pamatinio vidutinės trukmės potencialaus BVP augimo rodiklio skirtumas turi būti toks, kad būtų užtikrintas tinkamas koregavimas siekiant vidutinės trukmės biudžeto tikslo;
- c) valstybių narių, dar nepasiekusių savo vidutinės trukmės biudžeto tikslo, diskreciniai atskirų straipsnių valdžios sektoriaus pajamų sumažinimai kompensuojami arba išlaidų sumažinimais, arba diskreciniais kitų straipsnių valdžios sektoriaus pajamų padidinimais, arba ir išlaidų sumažinimais, ir diskreciniais kitų straipsnių valdžios sektoriaus pajamų padidinimais.

Į bendrąsias išlaidas neįtraukiamos išlaidos palūkanoms, Sąjungos fondų pajamomis visiškai kompensuojamos išlaidos Sąjungos programoms ir išlaidų bedarbio pašalpomis nediskreciniai pokyčiai.

Didesnis išlaidų augimas, palyginti su vidutinės trukmės pamatiniu rodikliu, nelaikomas etalono nesilaikymu, jei jis visiškai kompensuojamas pajamų didėjimu, kaip nustatyta teisės aktuose.

Pamatinis vidutinės trukmės potencialaus BVP augimo rodiklis nustatomas remiantis ateities prognozėmis ir praėjusių vertinimais. Vertinimai reguliariai atnaujinami. Komisija viešai skelbia tų prognozių skaičiavimo metodą ir pagal jį nustatytą pamatinį vidutinės trukmės potencialaus BVP augimo rodiklį.

Apibrėždamos koregavimo planą siekiant vidutinės trukmės biudžeto tikslo valstybėms narėms, kurios dar nepasiekė šio tikslo, ir leisdamos laikinai nukrypti nuo šio tikslo valstybėms narėms, kurios jį jau pasiekė, su sąlyga, kad išlaikoma atitinkama patikimumo riba deficito pamatinės vertės atžvilgiu ir kad programos įgyvendinimo laikotarpiu biudžeto būklė turėtų priartėti prie vidutinės trukmės biudžeto tikslo, Taryba ir Komisija atsižvelgia į įgyvendinamas pagrindines struktūrines reformas, turinčias tiesioginį ilgalaikį teigiamą poveikį biudžetui, įskaitant didinančias potencialų tvarų augimą, ir todėl turinčias patikrinamos įtakos ilgalaikiam viešųjų finansų tvarumui.

Ypatingas dėmesys skiriamas pensijų reformoms, kuriomis įvedama daugiapakopė sistema, apimanti ir privalomojo pensijų kaupimo iš socialinio draudimo įmokų pakopą. Tokias reformas įgyvendinančioms valstybėms narėms leidžiama nukrypti nuo vidutinės trukmės biudžeto tikslui pasiekti numatyto koregavimo plano arba nuo paties tikslo, kai nukrypime atsispindi tiesioginio papildomo reformos poveikio valdžios sektoriaus balansui dydis, su sąlyga, kad išlaikoma atitinkama patikimumo riba deficito pamatinės vertės atžvilgiu.

Taryba ir Komisija taip pat nagrinėja, ar stabilumo programa padeda siekti tvarios ir tikros konvergencijos euro zonoje bei glaudesnio ekonominės politikos koordinavimo ir ar atitinkamos valstybės narės ekonominė politika atitinka valstybių narių ir Sąjungos bendras ekonominės politikos ir užimtumo gaires.

Laikini nukrypti nuo vidutinės trukmės biudžeto tikslui pasiekti numatyto koregavimo plano, nurodyto trečioje pastraipoje, valstybėms narėms gali būti leidžiama dėl neįprasto įvykio, kurio atitinkama valstybė narė negali kontroliuoti ir kuris daro didelį poveikį valdžios sektoriaus finansinei būklei, arba esant dideliu euro zonos ar Sąjungos kaip visumos ekonominiui nuosmukiui, jei tai nekeltų pavojaus fiskaliniam tvarumui vidutinės trukmės laikotarpiu.

2. Taryba ir Komisija išnagrinėja stabilumo programą daugiausiai per tris mėnesius po jos pateikimo. Atsižvelgdama į Komisijos rekomendaciją ir pasikonsultavusi su Ekonomikos ir finansų komitetu Taryba prireikus priima nuomonę dėl programos. Jeigu vadovaudamasi SESV 121 straipsniu Taryba nusprendžia, kad programos tikslus ir turinį reikėtų sugriežtinti, ypač atsižvelgiant į vidutinės trukmės biudžeto tikslui pasiekti numatytą koregavimo planą, ji savo nuomonėje ragina atitinkamą valstybę narę patikslinti savo programą.“

9. 6 straipsnis pakeičiamas taip:

„6 straipsnis

1. Vykdamos SESV 121 straipsnio 3 dalyje numatyta daugiašalę priežiūrą, Taryba ir Komisija, remdamasi dalyvaujančių valstybių narių pateikta informacija ir Komisijos bei Ekonomikos ir finansų komiteto vertinimais, stebi, kaip įgyvendinamos stabilumo programos, visų pirma siekdamos nustatyti esamus didelius faktinius arba numatomus biudžeto būklės nukrypimus nuo vidutinės trukmės biudžeto tikslo arba nuo atitinkamo tam tikslui pasiekti numatyto koregavimo plano.

2. Didelio pastebėto nukrypimo nuo vidutinės trukmės biudžeto tikslui, nurodytam šio reglamento 5 straipsnio 1 dalies trečioje pastraipoje, pasiekti reikalingo koregavimo plano atveju ir siekdama užkirsti kelią perviršinio deficito susidarymui Komisija atitinkamai valstybei narei pateikia išpėjimą pagal SESV 121 straipsnio 4 dalį.

Per vieną mėnesį po pirmoje pastraipoje nurodyto išpėjimo priėmimo Taryba išnagrinėja padėtį ir, remdamasi Komisijos rekomendacija, pagal SESV 121 straipsnio 4 dalį priima rekomendaciją dėl būtinų politikos priemonių. Rekomendacijoje nustatomas ne ilgesnis kaip penkių mėnesių terminas nukrypimui ištaisyti. Šis terminas sutrumpinamas iki trijų mėnesių, jei Komisija išpėjime pareiškia nuomonę, kad padėtis ypač rimta ir būtina imtis skubių veiksmų. Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, rekomendaciją paskelbia viešai.

Per terminą, nustatytą pagal SESV 121 straipsnio 4 dalį priimtoje Tarybos rekomendacijoje, atitinkama valstybė narė pateikia Tarybai ataskaitą dėl veiksmų, kurių imtasi atsižvelgiant į rekomendaciją.

Jei atitinkama valstybė narė per Tarybos rekomendacijoje nustatytą terminą, kaip nurodyta antroje pastraipoje, nesiima atitinkamų veiksmų, Komisija nedelsdama rekomenduoja Tarybai kvalifikuota balsų dauguma priimti sprendimą, kuriuo nustatoma, kad nebuvo imtasi efektyvių veiksmų. Tuo pačiu metu Komisija gali rekomenduoti Tarybai pagal SESV 121 straipsnio 4 dalį priimti persvarstytą rekomendaciją dėl būtinų politikos priemonių.

Jei Taryba, remdamasi Komisijos rekomendacija, nepriima sprendimo, kuriuo nustatoma, kad nebuvo imtasi efektyvių veiksmų, o atitinkama valstybė narė ir toliau nesiima atitinkamų veiksmų, Komisija po vieno mėnesio nuo savo ankstesnės rekomendacijos pateikia Tarybai rekomendaciją priimti sprendimą, kuriuo nustatoma, kad nebuvo imtasi efektyvių veiksmų. Laikoma, kad Taryba sprendimą priėmė, jei ji per dešimt dienų nuo Komisijos pasiūlymo priėmimo paprasta balsų dauguma nenusprendžia jo atmesti. Tuo pačiu metu Komisija gali rekomenduoti Tarybai pagal SESV 121 straipsnio 4 dalį priimti persvarstytą rekomendaciją dėl būtinų politikos priemonių.

Dėl ketvirtoje ir penktoje pastraipoje nurodyto sprendimo dėl nesilaikymo balsuoja tik tie Tarybos nariai, kurie atstovauja dalyvaujančioms valstybėms narėms, o Taryba sprendimą priima neatsižvelgdama į Tarybos nario, atstovaujančio atitinkamai valstybei narei, balsavimą.

Taryba Europos Vadovų Tarybai pateikia oficialią ataskaitą apie taip priimtus sprendimus.

3. Vertinant nukrypimą nuo vidutinės trukmės biudžeto tikslo arba atitinkamo jam pasiekti numatyto koregavimo plano atliekamas bendras vertinimas, kurio atskaitos taškas – struktūrinis balansas, įskaitant išlaidų, atmetus diskrecines pajamų priemones, analizę, kaip apibrėžta 5 straipsnio 1 dalyje.

Vertinant, ar nukrypimas didelis, visų pirma atsižvelgiama į šiuos kriterijus:

- a) kai vertinamas valstybės narės, kuri nepasiekė vidutinės trukmės biudžeto tikslo, struktūrinio balanso pokytis, ar nukrypimas ne mažesnis kaip 0,5 % BVP per vienerius metus arba ne mažesnis kaip vidutiniškai 0,25 % BVP per metus imant dvejų iš eilės metų laikotarpį;
- b) kai vertinami išlaidų pokyčiai atmetus diskrecines pajamų priemones, ar nukrypimo bendras poveikis valdžios sektoriaus balansui yra ne mažesnis kaip 0,5 % BVP per vienerius metus arba per dvejus metus iš eilės.

Išlaidų pokyčių nukrypimas nelaikomas dideliu, jei atitinkama valstybė narė viršijo vidutinės trukmės biudžeto tikslą, atsižvelgiant į galimybę gauti didelių neplanuotų pajamų, ir jei stabilumo programoje išdėstyti biudžeto planai nekelia pavojaus tam tikslui programos laikotarpiu.

Analogiškai į nukrypimą galima neatsižvelgti, jei jo priežastis yra neįprastas įvykis, kurio atitinkama valstybė narė negali kontroliuoti ir kuris daro didelį poveikį valdžios sektoriaus finansinei būklei, arba esant dideliame euro zonos ar Sąjungos kaip visumos ekonomikos nuosmukiui, jei tai nekeltų pavojaus fiskaliniam tvarumui vidutinės trukmės laikotarpiu.“

pagrindinių struktūrinių reformų, kurios turės tiesioginį ilgalaikį teigiamą poveikį biudžetui, įskaitant didinančias potencialų tvarų augimą, sąnaudų ir naudos analizę;“;

c) įterpiama ši dalis:

10. 7 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Kiekviena nedalyvaujanti valstybė narė reguliariai teikia Tarybai ir Komisijai daugiašalei priežiūrai vykdyti būtiną informaciją, kaip numatyta SESV 121 straipsnyje, teikdamos konvergencijos programas, kurios sudaro pagrindą viešųjų finansų tvarumui, kuris skatina kainų stabilumą, didelį tvarų augimą ir naujų darbo vietų kūrimą.“;

b) 2 dalies a, b ir c punktai pakeičiami taip:

„a) vidutinės trukmės biudžeto tikslas ir šiam tikslui, kuris yra valdžios sektoriaus balansas BVP procentine išraiška, pasiekti reikalingas koregavimo planas, numatoma valdžios sektoriaus skolos santykio raida, numatomas valdžios sektoriaus išlaidų augimas, įskaitant atitinkamų lėšų skyrimą bendrajam pagrindiniam kapitalui formuoti, ypač atsižvelgiant į sąlygas ir kriterijus, taikomus nustatant išlaidų augimą pagal 9 straipsnio 1 dalį, numatomas valdžios sektoriaus įplaukų augimas nesikeičiant politikai ir kiekybinis planuojamų diskrecinių priemonių įplaukų srityje įvertis, vidutinės trukmės pinigų politikos tikslai, šių tikslų ryšys su kainų bei valiutos keitimo kurso stabilumu, taip pat su tvarios konvergencijos pasiekimu;

aa) informacija apie numanomus įsipareigojimus, susijusius su gyventojų senėjimu, ir neapibrėžtuosius įsipareigojimus, pavyzdžiui, valstybės garantijas, kurie gali daryti didelį poveikį valstybės biudžetui;

ab) informacija apie konvergencijos programos suderinamumą su ekonominės politikos bendromis gairėmis ir nacionaline reformų programa;

b) pagrindiniai numatomi planuojamo ekonominio vystymosi ir konvergencijos programos įvykdymui svarbūs ekonominiai rodikliai, tokie kaip antai Vyriausybinių investicijų išlaidos, realus BVP augimas, užimtumas ir infliacija;

c) biudžetinių ir kitų ekonominės politikos priemonių, kurios taikomos arba siūlomos programos tikslams įgyvendinti, kiekybinis įvertinimas, apimantis

„2a. Konvergencijos programa grindžiama labiausiai tikėtiniu makroekonominio fiskaliniu scenarijumi arba atsargesniu scenarijumi. Makroekonominės ir biudžeto prognozės lyginamos su naujausiomis Komisijos ir, jei tikslinga, kitų nepriklausomų organų naujausiomis prognozėmis. Dideli pasirinkto makroekonominio fiskalinio scenarijaus ir Komisijos prognozės skirtumai turi būti pagrįsti, ypač jeigu išorės vertinimuose numatytas lygis arba augimas labai skiriasi nuo Komisijos prognozių.

Tikslus informacijos, įtrauktos į 2 dalies a, aa, b, c ir d punktus, pobūdis nustatomas suderintoje sistemoje, kurią nustato Komisija bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis.“;

d) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Informacija apie valdžios sektoriaus balanso ir skolos santykio raidą, valdžios sektoriaus išlaidų augimą, planuojamą valdžios sektoriaus pajamų augimą nesikeičiant politikai, tinkamai kiekybiškai įvertintas planuojamas diskrecines pajamų priemones ir 2 dalies a ir b punktuose nurodytas pagrindines ekonomines prielaidas pateikiama kiekvienais metais ir apima praėjusius metus, einamuosius metus ir bent kitus trejus metus.

4. Kiekvienoje programoje nurodoma informacija apie tai, kokia yra jos padėtis atsižvelgiant į nacionalines procedūras, visų pirma tai, ar programa buvo pateikta nacionaliniam parlamentui ir ar nacionalinis parlamentas turėjo galimybę aptarti Tarybos nuomonę dėl ankstesnės programos arba, jei taikytina, rekomendaciją ar išpėjimą, taip pat ar parlamentas programai pritarė.“

11. 8 straipsnis pakeičiamas taip:

„8 straipsnis

1. Konvergencijos programos pateikiamos kiekvienais metais balandžio mėn., pageidautina – iki balandžio mėn. vidurio, ir ne vėliau kaip balandžio 30 d.

2. Valstybės narės viešai skelbia savo konvergencijos programas.“

12. 9 straipsnis pakeičiamas taip:

„9 straipsnis

1. Remdamasi Komisijos ir Ekonomikos ir finansų komiteto pateiktais vertinimais, Taryba, vykdydama SESV 121 straipsnyje numatytą daugiašalę priežiūrą, išnagrinėja atitinkamų valstybių narių jų konvergencijos programose pateiktus vidutinės trukmės biudžeto tikslus, įvertina, ar ekonominės prielaidos, kuriomis grindžiama programa, yra patikimos, ar koregavimo planas siekiant vidutinės trukmės biudžeto tikslo yra tinkamas, įskaitant svarstymą dėl kartu pateikiamos skolos santykio raidos, taip pat ar taikomos arba siūlomos priemonės, skirtos laikytis koregavimo plano, yra pakankamos vidutinės trukmės biudžeto tikslui pasiekti per ciklą ir tvariai konvergencijai užtikrinti.

Taryba ir Komisija, vertindamos koregavimo planą siekiant vidutinės trukmės biudžeto tikslo, atsižvelgia į tai, ar ekonominio pakilimo laikotarpiais dedama daugiau koregavimo pastangų, o ekonominio nuosmukio laikotarpiais šios pastangos gali būti labiau ribotos. Visų pirma atsižvelgiama į neplanuotas pajamas ir pajamų trūkumą. Valstybių narių, kurių skolos lygis viršija 60 % BVP arba kuriose yra didelė bendro skolos netvarumo rizika, atveju Taryba ir Komisija nagrinėja, ar metinis pagal ciklą pakoreguoto biudžeto balanso atmetus vienkartinės ir kitas laikinąsias priemones pagerėjimas yra didesnis kaip 0,5 % BVP. VKM 2 dalyvaujančių valstybių narių atveju Taryba ir Komisija nagrinėja, ar atitinkamos valstybės narės pagal ciklą pakoreguotas biudžeto balansas atmetus vienkartinės ir kitas laikinąsias priemones kasmet tinkamai pagerėja, etalonu nustatant 0,5 % BVP pagerėjimo rodiklį, kuris būtinas valstybės narės vidutinės trukmės biudžeto tikslui pasiekti.

Vertinant, ar pažanga siekiant vidutinės trukmės biudžeto tikslo yra pakankama, atliekamas bendras vertinimas, kurio atskaitos taškas – struktūrinis balansas, įskaitant išlaidų, atmetus diskrecines pajamų priemones, analizę. Šiuo tikslu Taryba ir Komisija įvertina, ar valdžios sektoriaus išlaidų augimo raida, vertinama atsižvelgiant į priemonių, kurių imamasi arba planuojama imtis pajamų srityje, poveikį, atitinka šias sąlygas:

- a) valstybių narių, pasiekusių savo vidutinės trukmės biudžeto tikslą, metinis išlaidų augimas neviršija pamatinio vidutinės trukmės potencialaus BVP augimo rodiklio, nebent perviršis kompensuojamas diskrecinėmis pajamų priemonėmis;
- b) valstybių narių, dar nepasiekusių savo vidutinės trukmės biudžeto tikslo, metinis išlaidų augimas neviršija rodiklio, kuris yra mažesnis už pamatinį vidutinės trukmės potencialaus BVP augimo rodiklį, nebent

perviršis kompensuojamas diskrecinėmis pajamų priemonėmis. Valdžios sektoriaus išlaidų augimo rodiklio ir pamatinio vidutinės trukmės potencialaus BVP augimo rodiklio skirtumas turi būti toks, kad būtų užtikrintas tinkamas koregavimas siekiant vidutinės trukmės biudžeto tikslo;

- c) valstybių narių, dar nepasiekusių savo vidutinės trukmės biudžeto tikslo, diskreciniai atskirų straipsnių valdžios sektoriaus pajamų sumažinimai kompensuojami arba išlaidų sumažinimais, arba diskreciniais kitų straipsnių valdžios sektoriaus pajamų padidinimais, arba ir išlaidų sumažinimais, ir diskreciniais kitų straipsnių valdžios sektoriaus pajamų padidinimais.

Į bendrąsias išlaidas neįtraukiamos išlaidos palūkanoms, Sąjungos fondų pajamomis visiškai kompensuojamos išlaidos Sąjungos programoms ir išlaidų bedarbio pašalpomis nediskreciniai pokyčiai.

Didesnis išlaidų augimas, palyginti su vidutinės trukmės pamatiniu rodikliu, nelaikomas nustatyto etalono nesilaikymu, jei jis visiškai kompensuojamas pajamų didėjimu, kaip nustatyta teisės aktuose.

Pamatinis vidutinės trukmės potencialaus BVP augimo rodiklis nustatomas remiantis ateities prognozėmis ir praeities įvertinimais. Vertinimai reguliariai atnaujinami. Komisija viešai skelbia tų prognozių skaičiavimo metodą ir pagal jį nustatytą pamatinį vidutinės trukmės potencialaus BVP augimo rodiklį.

Apibrėždamos koregavimo planą siekiant vidutinės trukmės biudžeto tikslo valstybėms narėms, kurios dar nepasiekė šio tikslo, ir leisdamos laikinai nukrypti nuo šio tikslo valstybėms narėms, kurios jį jau pasiekė, su sąlyga, kad išlaikoma atitinkama patikimumo riba deficito pamatinės vertės atžvilgiu ir kad programos įgyvendinimo laikotarpiu biudžeto būklė turėtų priartėti prie vidutinės trukmės biudžeto tikslo, Taryba ir Komisija atsižvelgia į įgyvendinamas pagrindines struktūrines reformas, turinčias tiesioginį ilgalaikį teigiamą poveikį biudžetui, įskaitant didinančias potencialų tvarų augimą, ir todėl turinčias patikrinamos įtakos ilgalaikiam viešųjų finansų tvarumui.

Ypatingas dėmesys skiriamas pensijų reformoms, kuriomis įvedama daugiapakopė sistema, apimanti ir privalomojo pensijų kaupimo iš socialinio draudimo įmokų pakopą. Tokias reformas įgyvendinančioms valstybėms narėms leidžiama nukrypti nuo vidutinės trukmės biudžeto tikslui pasiekti numatyto koregavimo plano arba nuo paties tikslo, kai nukrypime atsispindi tiesioginio papildomo reformos poveikio valdžios sektoriaus balansui dydis, su sąlyga, kad išlaikoma atitinkama patikimumo riba deficito pamatinės vertės atžvilgiu.

Taryba ir Komisija taip pat nagrinėja, ar konvergencijos programa padeda siekti tvarios ir tikros konvergencijos bei glaudesnio ekonominės politikos koordinavimo ir ar atitinkamos valstybės narės ekonominė politika atitinka valstybių narių ir Sąjungos bendras ekonominės politikos ir užimtumo gaires. VKM 2 dalyvaujančių valstybių narių atveju Taryba taip pat nagrinėja, ar konvergencijos programa užtikrina sklandų dalyvavimą valiutų kurso mechanizme.

Laikiniai nukrypti nuo vidutinės trukmės biudžeto tikslui pasiekti numatyto koregavimo plano, nurodyto trečioje pastraipoje, valstybėms narėms gali būti leidžiama dėl neįprasto įvykio, kurio atitinkama valstybė narė negali kontroliuoti ir kuris daro didelį poveikį valdžios sektoriaus finansinei būklei, arba esant dideliame euro zonos ar Sąjungos kaip visumos ekonominiame nuosmukiui, jei tai nekelia pavojaus fiskaliniam tvarumui vidutinės trukmės laikotarpiu.

2. Taryba ir Komisija išnagrinėja konvergencijos programą daugiausiai per tris mėnesius nuo jos pateikimo. Atsižvelgdama į Komisijos rekomendaciją ir pasikonsultavusi su Ekonomikos ir finansų komitetu Taryba prireikus priima nuomonę dėl programos. Jeigu vadovaudamasi SESV 121 straipsniu Taryba nusprendžia, kad programos tikslus ir turinį reikėtų sugriežinti, ypač atsižvelgiant į vidutinės trukmės biudžeto tikslui pasiekti numatytą koregavimo planą, ji savo nuomonėje ragina atitinkamą valstybę narę patikslinti savo programą.“

13. 10 straipsnis pakeičiamas taip:

„10 straipsnis

1. Vykdydamos SESV 121 straipsnio 3 dalyje numatytą daugiašalę priežiūrą, Taryba ir Komisija, remdamasi valstybių narių, kurioms taikoma išimtis, pateikta informacija ir Komisijos bei Ekonomikos ir finansų komiteto vertinimais, stebi, kaip įgyvendinamos konvergencijos programos, visų pirma siekdamos nustatyti didelius faktinius arba numatomus biudžeto būklės nukrypimus nuo vidutinės trukmės biudžeto tikslo arba nuo atitinkamo tam tikslui pasiekti numatyto koregavimo plano.

Be to, Taryba ir Komisija stebi nedalyvaujančių valstybių narių ekonominę politiką pagal konvergencijos programų tikslus, siekdamos užtikrinti, kad jų politika būtų orientuota į stabilumą ir kad būtų išvengta realių valiutų kursų neatitikimų bei pernelyg didelių nominalių valiutų kursų svyravimų.

2. Didelio pastebėto nukrypimo nuo vidutinės trukmės biudžeto tikslui, nurodytam šio reglamento 9 straipsnio 1 dalies trečioje pastraipoje, pasiekti reikalingo koregavimo plano atveju ir siekdama užkirsti kelią perviršinio deficito

susidarymui Komisija atitinkamai valstybei narei pateikia išpėjimą pagal SESV 121 straipsnio 4 dalį.

Per vieną mėnesį po pirmoje pastraipoje nurodyto išpėjimo priėmimo Taryba išnagrinėja padėtį ir, remdamasi Komisijos rekomendacija, priima rekomendaciją pagal SESV 121 straipsnio 4 dalį dėl būtinų politikos priemonių. Rekomendacijoje nustatomas ne ilgesnis kaip penkių mėnesių terminas nukrypimui ištaisyti. Šis terminas sutrumpinamas iki trijų mėnesių, jei Komisija išpėjime pareiškia nuomonę, kad padėtis ypač rimta ir būtina imtis skubių veiksmų. Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, rekomendaciją paskelbia viešai.

Per terminą, nustatytą pagal SESV 121 straipsnio 4 dalį priimtoje Tarybos rekomendacijoje, atitinkama valstybė narė pateikia Tarybai ataskaitą dėl veiksmų, kurių imtasi atsižvelgiant į rekomendaciją.

Jei atitinkama valstybė narė per Tarybos rekomendacijoje nustatytą terminą, kaip nurodyta antroje pastraipoje, nesiima atitinkamų veiksmų, Komisija nedelsdama rekomenduoja Tarybai kvalifikuota balsų dauguma priimti sprendimą, kuriuo nustatoma, kad nebuvo imtasi efektyvių veiksmų. Tuo pačiu metu Komisija gali rekomenduoti Tarybai pagal SESV 121 straipsnio 4 dalį priimti persvarstytą rekomendaciją dėl būtinų politikos priemonių.

Jei Taryba, remdamasi Komisijos rekomendacija, nepriima sprendimo, kuriuo nustatoma, kad nebuvo imtasi efektyvių veiksmų, o atitinkama valstybė narė ir toliau nesiima atitinkamų veiksmų, Komisija po vieno mėnesio nuo savo anksčiau rekomendacijos rekomenduoja Tarybai priimti sprendimą, kuriuo nustatoma, kad nebuvo imtasi efektyvių veiksmų. Laikoma, kad Taryba sprendimą priėmė, jei ji per dešimt dienų nuo Komisijos pasiūlymo priėmimo paprasta balsų dauguma nenusprendžia jo atmeti. Tuo pačiu metu Komisija gali rekomenduoti Tarybai pagal SESV 121 straipsnio 4 dalį priimti persvarstytą rekomendaciją dėl būtinų politikos priemonių.

Priimdama ketvirtoje ir penktoje pastraipose nurodytą sprendimą dėl nesilaikymo, Taryba neatsižvelgia į Tarybos nario, atstovaujančio atitinkamai valstybei narei, balsavimą.

Taryba Europos Vadovų Tarybai pateikia oficialią ataskaitą apie taip priimtus sprendimus.

3. Vertinant nukrypimą nuo vidutinės trukmės biudžeto tikslo arba atitinkamo jam pasiekti numatyto koregavimo plano atliekamas bendras vertinimas, kurio atskaitos taškas – struktūrinis balansas, įskaitant išlaidų, atmetus diskrecines pajamų priemones, analizę, kaip apibrėžta 9 straipsnio 1 dalyje.

Vertinant, ar nukrypimas didelis, visų pirma atsižvelgiama į šiuos kriterijus:

- a) kai vertinamas valstybės narės, kuri nepasiekė vidutinės trukmės biudžeto tikslo, struktūrinio balanso pokytis, ar nukrypimas yra ne mažesnis kaip 0,5 % BVP per vienerius metus arba ne mažesnis kaip vidutiniškai 0,25 % BVP per metus imant dvejų iš eilės metų laikotarpį;
- b) kai vertinami išlaidų pokyčiai atmetus diskrecines pajamų priemones, ar nukrypimo bendras poveikis valdžios sektoriaus balansui yra ne mažesnis kaip 0,5 % BVP per vienerius metus arba per dvejus metus iš eilės.

Išlaidų pokyčių nukrypimas nelaikomas dideliu, jei atitinkama valstybė narė viršijo vidutinės trukmės biudžeto tikslą, atsižvelgiant į galimybę gauti didelių neplanuotų pajamų, ir jei konvergencijos programoje išdėstyti biudžeto planai nekeltų pavojaus tam tikslui programos laikotarpiu.

Analogiškai į nukrypimą galima neatsižvelgti, jei jo priežastis yra neįprastas įvykis, kurio atitinkama valstybė narė negali kontroliuoti ir kuris daro didelį poveikį valdžios sektoriaus finansinei būklei, arba esant dideliu, euro zonos ar Sąjungos kaip visumos ekonomikos nuosmukiui, jei tai nekeltų pavojaus fiskaliniam tvarumui vidutinės trukmės laikotarpiu.“

14. Įterpiamas šis skirsnis:

„3A SKIRSNIS

STATISTINIO NEPRIKLAUSOMUMO PRINCIPAS

10a straipsnis

Siekiant užtikrinti, kad daugiašalė priežiūra būtų paremta patikimais ir nepriklausomais statistiniais duomenimis, valstybės narės užtikrina nacionalinių statistikos institucijų profesinį nepriklausomumą, kuris turi atitikti Europos statistikos praktikos kodeksą, kaip nustatyta 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 223/2009 dėl Europos statistikos (*). Keliami tokie minimalūs reikalavimai:

- a) užtikrinti skaidrų įdarbinimo ir atleidimo iš darbo procesą, grindžiamą tik profesiniais kriterijais;
- b) nurodyti biudžeto asignavimus, kurie turi būti skiriami metams arba keletui metų;

- c) pateikti pagrindinės statistinės informacijos paskelbimo datą, kuri turi būti nustatyta pakankamai iš anksto.

(*) OL L 87, 2009 3 31, p. 164.“

15. Įterpiamas šis straipsnis:

„-11 straipsnis

1. Laikydamosi šio reglamento tikslų, Komisija užtikrina nuolatinį dialogą su atitinkamomis valstybių narių valdžios institucijomis. Tuo tikslu Komisija visų pirma vykdo vizitus, siekdama įvertinti ekonominę padėtį valstybėje narėje ir nustatyti bet kokią galimą riziką ar sunkumus, su kuriais ji susiduria įgyvendindama šio reglamento tikslus.

2. Komisija stebėsenos vietoje tikslais gali vykdyti sustiprintos priežiūros vizitus valstybėse narėse, kurioms taikomos pagal 6 straipsnio 2 dalį arba 10 straipsnio 2 dalį priimtose rekomendacijose. Atitinkamos valstybės narės suteikia visą informaciją, kurios reikia tiems vizitams parengti ir vykdyti.

3. Kai atitinkama valstybė narė yra dalyvaujanti valstybė narė arba valstybė narė, kuri dalyvauja VKM 2, Komisija, jei tikslinga, gali pakviesti Europos Centrinio Banko atstovus dalyvauti priežiūros vizituose.

4. Komisija pateikia Tarybai 2 dalyje nurodytų vizitų rezultatų ataskaitą ir, jei tikslinga, gali nuspręsti savo išvadas paskelbti viešai.

5. Rengdama 2 dalyje nurodytus vizitus, Komisija perduoda savo preliminarį išvadą atitinkamoms valstybėms narėms, kurios gali pateikti savo pastabas.“

16. Įterpiamas šis straipsnis:

„12a straipsnis

1. Ne vėliau kaip 2014 m. gruodžio 14 d., o po to kas penkerius metus Komisija skelbia šio reglamento taikymo ataskaitą.

Toje ataskaitoje, *inter alia*, vertinama:

- a) šio reglamento veiksmingumas, visų pirma tai, ar sprendimų priėmimą reglamentuojančios nuostatos pasirodė pakankamai tvirtos;
- b) pažanga, padaryta siekiant užtikrinti glaudesnę valstybių narių ekonominės politikos koordinavimą ir tvarią ekonominės veiklos rezultatų konvergenciją laikantis SESV.

2. Jei tikslinga, kartu su šia ataskaita pateikiamas pasiūlymas iš dalies keisti šį reglamentą, įskaitant sprendimų priėmimo procedūras.

3. Ataskaita teikiama Europos Parlamentui ir Tarybai.“

17. Reglamente visos nuorodos į Sutarties 99 straipsnį pakeičiamos nuorodomis į SESV 121 straipsnį.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre 2011 m. lapkričio 16 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
J. BUZEK

Tarybos vardu
Pirmininkas
W. SZCZUKA

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 1176/2011

2011 m. lapkričio 16 d.

dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 6 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

perdavus įstatymo galią turinčio teisės akto projektą nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos Centrinio Banko nuomonę ⁽¹⁾,atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) Sąjungos mastu koordinuojant valstybių narių ekonominės politikos vystymą, derėtų atsižvelgti į ekonominės politikos bendras gaires ir užimtumo gaires, kaip numatyta Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV), ir turėtų būti užtikrinta atitiktis pagrindiniams kainų stabilumo, viešųjų finansų būklės ir pinigų politikos sąlygų patikimumo bei tvarumo ir mokėjimų balanso tvarumo principams;
- (2) reikia pasimokyti iš patirties, įgytos per pirmąjį Ekonominės ir pinigų sąjungos veikimo dešimtmetį, ypač atsižvelgiant į poreikį Sąjungoje gerinti ekonomikos valdyseną, kuri turėtų būti grindžiama didesne nacionaline atsakomybe;
- (3) dinamiškos vidaus rinkos sukūrimas ir jos išsaugojimas turėtų būti laikomi tinkamo ir sklandaus Ekonominės ir pinigų sąjungos veikimo sudėtine dalimi;
- (4) pagerinta ekonomikos valdysenos sistema turėtų būti grindžiama keliomis tarpusavyje susijusiomis ir derančiomis tvaraus augimo ir darbo vietų kūrimo politikos

kryptimis, visų pirma Sąjungos ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategija, ypatingą dėmesį skiriant vidaus rinkos vystymui ir stiprinimui, tarptautinės prekybos ir konkurencingumo skatinimui, Europos semestru, skirtu didesniai ekonominės ir biudžeto politikos derinimui (toliau – Europos semestras), veiksminga perviršinio valdžios sektoriaus deficito prevencijos ir koregavimo sistema (Stabilumo ir augimo paktas (toliau – SGP)), tvirta makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo sistema, būtinaisiais nacionalinių biudžeto sistemų reikalavimais bei didesniu finansų rinkų reguliavimu ir priežiūra, įskaitant Europos sisteminės rizikos valdybos (toliau – ESRB) vykdomą makrolygio rizikos ribojimo priežiūrą;

- (5) ekonomikos valdysena turėtų būti stiprinama labiau ir laiku įtraukiant Europos Parlamentą ir nacionalinius parlamentus. Nors ir pripažindamas, kad pagal dialogo sistemą atitinkamos Sąjungos institucijos ir jų atstovai yra Europos Parlamento partneriai, kompetentingas Europos Parlamento komitetas gali suteikti valstybei narei, kuriai skirta Tarybos rekomendacija ar sprendimas pagal šio reglamento 7 straipsnio 2 dalį, 8 straipsnio 2 dalį ar 10 straipsnio 4 dalį, galimybę dalyvauti keičiantis nuomonėmis. Valstybės narės dalyvavimas tokia keitimėse nuomonėmis yra neprivalomas;
- (6) Komisijai turėtų tekti svarbesnis vaidmuo taikant sustiprintos priežiūros procedūrą, susijusią su kiekvienai valstybei narei būdingais vertinimu, stebėseną, vizitais vietoje, rekomendacijomis ir išpėjimais;
- (7) visų pirma, siekiant išvengti perviršinių makroekonominių disbalansų susidarymo ir padėti valstybėms narėms, kuriose jie susidaro, parengti taisomuosius planus iki nuokrypių išgalėjimo, valstybių narių ekonominės politikos priežiūrą reikėtų išplėsti, kad ji apimtų ne tik biudžeto priežiūrą, bet ir išsamesnę oficialią sistemą. Tokį ekonominės politikos priežiūros išplėtimą turėtų lygiagrečiai papildyti biudžeto priežiūros griežtinimas;
- (8) siekiant padėti naikinti perviršinius makroekonominius disbalansus, teisės aktais būtina nustatyti išsamią procedūrą;
- (9) SESV 121 straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodytą daugiašalės priežiūros procedūrą tikslinga papildyti specifinėmis makroekonominių disbalansų Sąjungoje nustatymo, taip pat perviršinių makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo taisyklėmis. Labai svarbu, kad procedūra būtų suderinta su metiniu daugiašalės priežiūros ciklu;

⁽¹⁾ OL C 150, 2011 5 20, p. 1.

⁽²⁾ OL C 218, 2011 7 23, p. 53.

⁽³⁾ 2011 m. rugsėjo 28 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2011 m. lapkričio 8 d. Tarybos sprendimas.

- (10) taikant tą procedūrą turėtų būti sukurtas išpėjimo mechanizmas, kuriuo būtų anksti nustatomi atsirandantys makroekonominiai disbalansai. Jis turėtų būti pagrįstas naudojama orientacine ir skaidria rezultatų suvestine, kurioje būtų orientacinės ribos, ir ekonomikos vertinimu. Atliekant šį vertinimą turėtų būti atsižvelgiama, *inter alia*, į nominaliąją ir realiąją konvergenciją euro zonoje ir už jos ribų;
- (11) siekiant, kad rezultatų suvestinė veiksmingai veiktų kaip išpėjimo mechanizmo dalis, ją turėtų sudaryti ribotas ekonominių, finansinių ir struktūrinių rodiklių, svarbių nustatant makroekonominis disbalansus, rinkinys ir atitinkamos orientacinės ribos. Prireikus rodikliai ir ribos turėtų būti koreguojami, kad būtų prisitaikoma prie kintančio makroekonominis disbalansų pobūdžio dėl, *inter alia*, kintančios grėsmės makroekonominiam stabilumui ir siekiant atsižvelgti į svarbių statistikos duomenų surinkimo pažangą. Patys rodikliai turėtų būti suprantami ne kaip ekonominės politikos tikslai, o kaip priemonės, kurias naudojant atsižvelgiama į kintantį makroekonominis disbalansų pobūdį Sąjungoje;
- (12) rengdama rezultatų suvestinę ir valstybėms narėms skirtų makroekonominis ir makrofinansinių rodiklių rinkinį, Komisija turėtų glaudžiai bendradarbiauti su Europos Parlamentu ir Taryba. Komisija kompetentingiems Europos Parlamento ir Tarybos komitetams turėtų pateikti pasiūlymų dėl pastabų dėl planų nustatyti ir koreguoti rodiklius ir ribas. Komisija turėtų informuoti Europos Parlamentą ir Tarybą apie rodiklių ir ribų pakeitimus ir paaiškinti tokių pakeitimų siūlymo priežastis;
- (13) rengiant rezultatų suvestinę taip pat turėtų būti tinkamai atsižvelgiama į įvairialypes ekonomines aplinkybes, įskaitant atsilikimo mažinimo poveikį;
- (14) jei būtų pažeista viena ar daugiau orientacinių ribų, tai nebūtinai reikėtų, kad atsiranda makroekonominiai disbalansai, nes formuojant ekonominę politiką reikia atsižvelgti į makroekonominis kintamųjų tarpusavio sąsajas. Nereikėtų daryti išvadų vien peržiūrėjus rezultatų suvestinę: atliekant ekonominę vertinimą reikėtų užtikrinti, kad visa informacija, nesvarbu, ar iš rezultatų suvestinės, ar ne, būtų pateikta objektyviai ir padėtų atlikti visapusišką analizę;
- (15) remdamasi daugiašalės priežiūros procedūra ir išpėjimo mechanizmu arba netikėtų ir svarbių ekonomikos pokyčių, dėl kurių įgyvendinant šį reglamentą reikia atlikti skubią analizę, atveju Komisija turėtų nustatyti, kurioms valstybėms narėms bus atliekama nuodugni apžvalga. Nuodugni apžvalga turėtų būti atliekama nesilaikant prezumpcijos, kad yra susidaręs disbalansas, ir turėtų apimti išsamią disbalansų šaltinių valstybėje narėje, kuriai taikoma apžvalga, analizę, tinkamai atsižvelgiant į valstybei narei būdingas ekonomines sąlygas bei aplinkybes ir į įvairias analitines priemones, rodiklius ir kokybinę informaciją, kurie yra valstybei narei būdingo pobūdžio. Komisijai atliekant nuodugnią apžvalgą, valstybė narė turėtų bendradarbiauti siekdama užtikrinti, kad Komisija galėtų naudotis kuo išsamesne ir tikslesne informacija. Be to, Komisija turėtų tinkamai atsižvelgti į visą kitą informaciją, kuri, atitinkamos valstybės narės nuomone, yra svarbi ir kurią valstybė narė pateiktų Tarybai ir Komisijai;
- (16) valstybių narių, kurių valiuta yra euro, nuodugni apžvalga turėtų būti svarstoma Taryboje ir euro grupėje. Nuodugnioje apžvalgoje atitinkamais atvejais turėtų būti atsižvelgiama į Tarybos rekomendacijas arba raginimus, skirtus valstybėms narėms, kurioms taikoma apžvalga, priimtus pagal SESV 121, 126 ir 148 straipsnius ir pagal šio reglamento 6, 7, 8 ir 10 straipsnius, ir valstybės narės, kuriai taikoma apžvalga, numatomą politiką, kaip nurodyta jos nacionalinėse reformų programose, taip pat į tarptautinės geriausios rodiklių ir metodikų taikymo praktikos pavyzdžius. Nusprendusi atlikti nuodugnią apžvalgą svarbių ir netikėtų ekonomikos pokyčių, dėl kurių reikia atlikti skubią analizę, atveju Komisija turėtų informuoti atitinkamas valstybes nares;
- (17) vertinant makroekonominis disbalansus, reikėtų atsižvelgti į jų mastą ir jų galimą neigiamą netiesioginį ekonominį ir finansinį poveikį, kuris padidina Sąjungos ekonomikos pažeidžiamumą ir kelia grėsmę sklandžiam Ekonominės ir pinigų sąjungos veikimui. Visos valstybės narės, ypač euro zonos valstybės narės, turi imtis veiksmų makroekonominiams disbalansams ir konkurencingumo skirtumams pašalinti. Tačiau politikos iššūkių pobūdis, svarba ir skubumas kiekvienoje atitinkamoje valstybėje narėje gali labai skirtis. Atsižvelgiant į su reikalingu koregavimu susijusius pavojus ir koregavimo mastą, ypač skubiai politikos veiksmų reikia imtis tose valstybėse narėse, kuriose nuolat yra didelis einamosios sąskaitos deficitas ir sumažėjęs konkurencingumas. Be to, valstybėse narėse, kuriose yra dideli einamosios sąskaitos perviršiai, politika turėtų būti siekiama nustatyti ir įgyvendinti priemones, padedančias stiprinti jų vidaus paklausą ir išplėsti ekonomikos augimo potencialą;

- (18) taip pat reikėtų apsvarstyti atitinkamos valstybės narės ekonomikos koregavimo pajėgumus ir duomenis, susijusius su ankstesnių rekomendacijų, pateiktų pagal šį reglamentą, ir kitų rekomendacijų, pateiktų pagal SESV 121 straipsnį vykdant daugiašalę priežiūrą, visų pirma valstybių narių ir Sąjungos ekonominės politikos bendrų gairių, laikymusi;
- (19) taikant neigiamų makroekonominių disbalansų stebėsenos ir naikinimo procedūrą, turinčią prevencinių ir korekcinį elementų, reikės griežtesnės priežiūros priemonių, pagrįstų priemonėmis, naudojamomis daugiašalės priežiūros procedūroje. Tai galėtų būti Komisijos atliekami griežtesnės priežiūros vizitai, palaikant ryšį su Europos Centrinio Banku (toliau – ECB), kai šie vizitai susiję su valstybėmis narėmis, kurių valiuta yra euro, arba valstybėmis narėmis, dalyvaujančiomis 2006 m. kovo 16 d. Europos centrinio banko ir euro zonos nepriklausančių valstybių narių nacionalinių centrinių bankų Sutartyje, nustatančioje valiutos kurso mechanizmo veikimo būdus ekonominės ir pinigų sąjungos trečiajame etape ⁽¹⁾ (VKM II), į valstybes nares ir papildomas valstybių narių ataskaitas, teikiamas didelių disbalansų, įskaitant disbalansus, kurie kelia grėsmę tinkamam Ekonominės ir pinigų sąjungos veikimui, atveju. Į dialogą atitinkamai atvejais turėtų būti įtraukiami socialiniai partneriai ir kiti nacionaliniai suinteresuotieji subjektai;
- (20) jei nustatomi makroekonominiai disbalansai, atitinkamai valstybei narei turėtų būti teikiamos rekomendacijos, atitinkamai atvejais įtraukiant atitinkamus komitetus, siekiant suteikti konsultaciją dėl tinkamo politikos atsako. Atitinkamos valstybės narės politikos atsakas turėtų būti vykdomas laiku ir pasinaudojant visomis turimomis politikos priemonėmis, kuriomis disponuoja valdžios institucijos. Prireikus svarbūs nacionaliniai suinteresuotieji subjektai, įskaitant socialinius partnerius, taip pat turėtų būti įtraukti, laikantis SESV ir nacionalinių teisinių bei politinių susitarimų. Politikos atsakas turėtų būti pritaikytas specifinei atitinkamos valstybės narės aplinkai ir aplinkybėms, ir turėtų apimti pagrindines ekonominės politikos sritis, tarp kurių galėtų būti fiskalinė ir darbo užmokesčio politika, darbo rinkos, produktų ir paslaugų rinkos ir finansų sektoriaus reguliavimas. Reikėtų atsižvelgti į VKM II nustatytus išipareigojimus;
- (21) ESRB išpėjimai ir rekomendacijos valstybėms narėms arba Sąjungai susiję su makrofinansinio pobūdžio rizika. Jais turėtų būti reikalaujama ir tinkamų Komisijos tolesnių veiksmų vykdant makroekonominių disbalansų priežiūrą, kai reikalinga. Turėtų būti griežtai laikomasi ESRB veiklos nepriklausomumo ir konfidencialumo;
- (22) jei nustatomi dideli makroekonominiai disbalansai, įskaitant disbalansus, kurie kelia grėsmę tinkamam Ekonominės ir pinigų sąjungos veikimui, turėtų būti pradėta perviršinio disbalanso procedūra, kurią vykdant valstybei narei galėtų būti teikiamos rekomendacijos bei taikomi griežtesnės priežiūros ir stebėsenos reikalavimai, o valstybių narių, kurių valiuta yra euro, pakartotinio taisomųjų veiksmų nesiėmimo atveju numatyta galimybė užtikrinti reikalavimų vykdymą pagal 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1174/2011 dėl vykdymo užtikrinimo priemonių, skirtų perviršiniams makroekonominiams disbalansams naikinti euro zonoje ⁽²⁾;
- (23) valstybė narė, kuriai taikoma perviršinio disbalanso procedūra, turėtų parengti taisomųjų veiksmų planą, kuriame būtų pateikta išsami informacija apie politiką, skirtą Tarybos rekomendacijoms įgyvendinti. Taisomųjų veiksmų plane turėtų būti pateiktas numatytų priemonių įgyvendinimo tvarkaraštis. Jis turėtų būti patvirtintas Tarybos rekomendacija. Ta rekomendacija turėtų būti perduota Europos Parlamentui;
- (24) Tarybai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti atskirus sprendimus, kuriuose nurodoma, kad nesilaikoma rekomendacijų, Tarybos priimtų remiantis taisomųjų veiksmų planu. Taryboje koordinuojant valstybių narių ekonominę politiką, kaip numatyta SESV 121 straipsnio 1 dalyje, tie atskiri sprendimai yra tolesni veiksmai, neatsiejami nuo rekomendacijų, Tarybos priimtų pagal SESV 121 straipsnio 4 dalį, atsižvelgiant į taisomųjų veiksmų planą;
- (25) taikydamos šį reglamentą, Taryba ir Komisija turėtų visapusiškai atsižvelgti į nacionalinių parlamentų ir socialinių partnerių vaidmenį, taip pat į nacionalinių sistemų, pvz., darbo užmokesčio nustatymo sistemų, skirtumus;
- (26) jei Taryba nusprendžia, kad valstybėje narėje nebėra perviršinio makroekonominio disbalanso, perviršinio disbalanso procedūra turėtų būti nutraukiama Tarybai, remiantis Komisijos rekomendacija, panaikinus atitinkamas jos rekomendacijas. Tas panaikinimas turėtų būti grindžiamas išsamia Komisijos analize, kurioje nurodoma, kad valstybė narė veikė vadovaudamasi atitinkamomis Tarybos rekomendacijomis ir kad nebėra Tarybos rekomendacijoje, pagal kurią pradėta perviršinio disbalanso procedūra, nurodytų priežasčių ir susijusios rizikos, atsižvelgiant, *inter alia*, į makroekonominius pokyčius, perspektyvas ir šalutinį poveikį. Turėtų būti viešai paskelbta apie perviršinio deficito procedūros nutraukimą;

⁽¹⁾ OL C 73, 2006 3 25, p. 21.

⁽²⁾ Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 8.

(27) kadangi šio reglamento tikslo, t. y. sukurti veiksmingą makroekonominių disbalansų nustatymo ir perviršinių makroekonominių disbalansų prevencijos bei naikinimo sistemą, valstybės narės negali deramai pasiekti dėl savo glaudžių prekybos ir finansinių tarpusavio ryšių ir dėl nacionalinės ekonominės politikos netiesioginio poveikio Sąjungai ir euro zonai kaip visumai, ir kadangi to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo, Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

DALYKAS IR TERMINŲ APIBRĖŽTYS

1 straipsnis

Dalykas

1. Šiame reglamente nustatomos išsamios makroekonominių disbalansų nustatymo, taip pat perviršinių makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo Sąjungoje taisyklės.

2. Šis reglamentas taikomas atsižvelgiant į Europos semestrą, kaip nustatyta 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 1175/2011, iš dalies keičiančiame Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo ⁽¹⁾.

3. Taikant šį reglamentą visapusiškai laikomasi SESV 152 straipsnio, o rekomendacijose, pateiktose pagal šį reglamentą, laikomasi nacionalinės darbo užmokesčio nustatymo praktikos ir atsižvelgiama į už tai atsakingas institucijas. Šiame reglamente atsižvelgiama į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 28 straipsnį, taigi juo nedaromas poveikis teisei derėtis dėl kolektyvinių susitarimų, juos sudaryti ar įgyvendinti arba imtis kolektyvinių veiksmų pagal nacionalinę teisę ir praktiką.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente:

1. disbalansai – bet kokia tendencija, sukelianti makroekonominius pokyčius, kurie neigiamai veikia arba galėtų neigiamai paveikti tinkamą valstybės narės ekonomikos, Ekonominės ir pinigų sąjungos arba Sąjungos kaip visumos veikimą;

2. perviršiniai disbalansai – dideli disbalansai, įskaitant disbalansus, kurie kelia ar gali sukelti grėsmę tinkamam Ekonominės ir pinigų sąjungos veikimui.

II SKYRIUS

DISBALANSŲ NUSTATYMAS

3 straipsnis

Įspėjimo mechanizmas

1. Nustatomas įspėjimo mechanizmas, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas ankstyvam disbalansų nustatymui ir stebėsenai. Komisija parengia metinę ataskaitą, kurioje pateikiamas kokybinis ekonominis ir finansinis vertinimas, grindžiamas rezultatų suvestine ir rodiklių rinkiniu, kurių vertės lyginamos su jų orientacinėmis ribomis, kaip numatyta 4 straipsnyje. Metinė ataskaita, įskaitant rezultatų suvestinės rodiklių vertes, skelbiama viešai.

2. Komisijos metinėje ataskaitoje pateikiamas ekonominis ir finansinis vertinimas, kuriame objektyviai įvertinama rodiklių kaita, prireikus remiantis kitais atitinkamais ekonominiais ir finansiniais rodikliais, kai vertinama disbalansų raida. Negalima daryti išvadų vien mechanškai peržiūrėjus rezultatų suvestinės rodiklius. Įvertinime atsižvelgiama į disbalansų Sąjungoje ir euro zonoje raidą. Ataskaitoje taip pat nurodoma, ar ribų pažeidimas vienoje ar keliose valstybėse narėse reiškia, kad gali atsirasti disbalansai. Valstybių narių, kurių didelis einamosios sąskaitos deficitas, vertinimas gali skirtis nuo valstybių narių, sukauptusių didelį einamosios sąskaitos perteklių, vertinimo.

3. Metinėje ataskaitoje nurodomos valstybės narės, kuriose, Komisijos nuomone, gali būti susidarę disbalansai arba gali kilti jų susidarymo rizika.

4. Komisija metinę ataskaitą laiku perduoda Europos Parlamentui, Tarybai bei Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui.

5. Vykdydama daugiašalę priežiūrą pagal SESV 121 straipsnio 3 dalį, Taryba aptaria Komisijos metinę ataskaitą ir atlieka nuodugnų įvertinimą. euro grupė aptaria ataskaitą, kiek ji susijusi su valstybėmis narėmis, kurių valiuta yra euro.

4 straipsnis

Rezultatų suvestinė

1. Rezultatų suvestinė, apimanti rodiklių rinkinį, naudojama kaip priemonė, kuri sudaro palankesnes sąlygas ankstyvam disbalansų nustatymui ir stebėsenai.

⁽¹⁾ Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 12.

2. Rezultatų suvestinę sudaro nedidelis svarbių, praktinių, paprastų, išmatuojamų ir turimų makroekonominių ir makrofinansinių rodiklių, skirtų valstybėms narėms, skaičius. Ji leidžia anksti nustatyti makroekonominius disbalansus, atsirandančius trumpuoju laikotarpiu, bei disbalansus, kylančius dėl struktūrinių ir ilgalaikių tendencijų.

3. Rezultatų suvestinė, *inter alia*, apima rodiklius, kurie yra naudingi siekiant anksti nustatyti:

- a) vidaus disbalansus, įskaitant tuos, kurie gali atsirasti dėl viešojo ir privačiojo sektoriaus išsiskolinimo; finansų ir turto, įskaitant būsto, rinkos pokyčių; privataus sektoriaus kredito srauto; ir nedarbo raidos;
- b) išorės disbalansus, įskaitant tuos, kurie gali atsirasti dėl einamosios sąskaitos ir valstybių narių grynųjų investicijų pozicijų; realių efektyvių valiutų kursų; eksporto rinkos dalių; kainų bei sąnaudų pokyčių; ir su kainomis nesusijusio konkurencingumo, atsižvelgiant į įvairius našumo komponentus.

4. Vykdamas rezultatų suvestinės ekonominę peržiūrą pagal įspėjimo mechanizmą, Komisija kreipia ypatingą dėmesį į realiojo ekonomikos sektoriaus pokyčius, įskaitant ekonomikos augimą, užimtumo ir nedarbo rodiklius, nominalią ir realią konvergenciją euro zonoje ir už jos ribų, našumo kitimą ir atitinkamas jo varomąsias jėgas, pavyzdžiui, mokslinių tyrimų ir plėtros ir užsienio bei vidaus investicijas, taip pat pokyčius sektoriuose, įskaitant energetikos, kurie turi įtakos BVP ir einamosios sąskaitos rodikliams.

Rezultatų suvestinėje taip pat nurodomos orientacinės rodiklių ribos, kurias pasiekus būtų teikiami įspėjimai. Rodikliai ir ribos pasirenkami taip, kad Sąjungoje būtų skatinamas konkurencingumas.

Rodiklių rezultatų suvestinėse nurodomos viršutinės ir apatinės įspėjamosios ribos, nebent tai netaikytina, kurios skiriasi euro zonos ir ne euro zonos valstybėms narėms, jei tai pateisinama atsižvelgiant į pinigų sąjungos ypatumus ir svarbias ekonomines aplinkybes. Rengiant rezultatų suvestinę tinkamai atsižvelgiama į įvairialypes ekonomines aplinkybes, įskaitant atsilikimo mažinimo poveikį.

5. Rengiant su finansų rinkos stabilumu susijusius rodiklius, turi būti tinkamai atsižvelgiama į ESRB darbą. Komisija siūlo ESRB teikti nuomones dėl rodiklių, susijusių su finansų rinkos stabilumu, projektų.

6. Komisija rezultatų suvestinėje pateikiamų rodiklių ir ribų rinkinį skelbia viešai.

7. Komisija reguliariai vertina rezultatų suvestinės, įskaitant rodiklių sudėtį, nustatytas ribas ir taikomą metodiką, tinkamumą, ir prireikus juos koreguoja arba keičia. Komisija viešai skelbia pagrindinės metodikos, rezultatų suvestinės sudėties ir susijusių ribų pakeitimus.

8. Komisija rezultatų suvestinės rodiklių vertes atnaujina bent kartą per metus.

5 straipsnis

Nuodugni apžvalga

1. Tinkamai atsižvelgdama į 3 straipsnio 5 dalyje nurodytą aptarimą Taryboje ir euro grupėje ar netikėtų ir svarbių ekonomikos pokyčių, dėl kurių įgyvendinant šį reglamentą reikia atlikti skubią analizę, atveju Komisija atlieka kiekvienos valstybės narės, kurioje, jos nuomone, gali būti susidarę disbalansai arba gali kilti jų susidarymo rizika, nuodugnią apžvalgą.

Nuodugni apžvalga remiasi išsamia, valstybei narei būdingų aplinkybių, įskaitant valstybių narių pradinės padėties skirtumus, analize; ją atliekant ištiriami įvairiausi ekonominiai kintamieji ir naudojamos analitinės priemonės bei kokybinė informacija, kurie yra valstybei narei būdingo pobūdžio. Joje pripažįstami nacionaliniai ypatumai, susiję su darbo santykiais ir socialiniu dialogu.

Komisija taip pat tinkamai atsižvelgia į visą kitą informaciją, kuri, atitinkamos valstybės narės nuomone, yra svarbi ir kurią valstybė narė pateikė Komisijai.

Nuodugnią apžvalgą Komisija atlieka kartu su priežiūros vizitais į atitinkamą valstybę narę pagal 13 straipsnį.

2. Komisijos nuodugnioje apžvalgoje, be kita ko, vertinama, ar atitinkamoje valstybėje narėje yra susidarę disbalansai ir ar tie disbalansai yra perviršiniai. Joje tiriama aptiktų disbalansų kilmė, atsižvelgiant į vyraujančias ekonomines aplinkybes, įskaitant glaudžius prekybos ir finansinius valstybių narių tarpusavio ryšius ir platesnį nacionalinės ekonominės politikos poveikį. Nuodugnioje apžvalgoje analizuojami atitinkami pokyčiai, susiję su Sąjungos ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategija. Joje taip pat aptariamas ekonominių pokyčių aktualumas Sąjungoje ir euro zonoje kaip visumoje. Joje visų pirma atsižvelgiama:

- a) atitinkamais atvejais, į Tarybos rekomendacijas arba raginimus, skirtus valstybėms narėms, kurioms taikoma apžvalga, priimtus pagal SESV 121, 126 ir 148 straipsnius bei šio reglamento 6, 7, 8 ir 10 straipsnius;

- b) į valstybės narės, kuriai taikoma apžvalga, numatomą politiką, kaip nurodyta jos nacionalinėse reformų programose ir, atitinkamais atvejais, jos stabilumo ir konvergencijos programoje;
- c) į ESRB išpėjimus arba rekomendacijas dėl sisteminės rizikos, kuri buvo nustatyta arba susijusi su valstybe nare, kuriai taikoma apžvalga. Laikomasi ESRB nustatytos konfidencialumo tvarkos.
3. Komisija informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie nuodugnios apžvalgos rezultatus ir juos viešai paskelbia.

6 straipsnis

Prevenciniai veiksmai

1. Jei, remdamasi 5 straipsnyje nurodyta nuodugnia apžvalga, Komisija mano, kad valstybėje narėje yra susidarę disbalansai, apie tai ji atitinkamai informuoja Europos Parlamentą, Tarybą ir euro grupę. Remdamasi Komisijos rekomendacija, Taryba atitinkamai valstybei narei gali teikti reikiamas rekomendacijas pagal SESV 121 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą.
2. Apie rekomendaciją Taryba informuoja Europos Parlamentą ir ją viešai paskelbia.
3. Tarybos ir Komisijos rekomendacijose visapusiškai laikomasi SESV 152 straipsnio ir atsižvelgiama į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 28 straipsnį.
4. Taryba kasmet persvarsto savo rekomendaciją, atsižvelgdama į Europos semestrą, ir prireikus gali ją pakoreguoti pagal 1 dalį.

III SKYRIUS

DISBALANSŲ NUSTATYMAS

7 straipsnis

Perviršinio disbalanso procedūros inicijavimas

1. Jei, remdamasi 5 straipsnyje nurodyta nuodugnia apžvalga, Komisija mano, kad atitinkamoje valstybėje narėje yra susidarę perviršiniai disbalansai, apie tai ji atitinkamai informuoja Europos Parlamentą, Tarybą ir euro grupę.

Komisija taip pat informuoja atitinkamas Europos priežiūros institucijas ir ESRB. ESRB raginama imtis veiksmų, kuriuos mano esant reikalingais.

2. Remdamasi Komisijos rekomendacija, pagal SESV 121 straipsnio 4 dalį Taryba gali priimti rekomendaciją, kurioje

pareiškiami, kad susidarė perviršinis disbalansas, ir rekomenduojama atitinkamai valstybei narei imtis taisomųjų veiksmų.

Tarybos rekomendacijoje nurodomas disbalansų pobūdis ir poveikis, išsamiai išdėstomos politikos rekomendacijos, kurių reikia laikytis, ir nustatomas terminas, iki kurio atitinkama valstybė narė turi pateikti taisomųjų veiksmų planą. Kaip numatyta SESV 121 straipsnio 4 dalyje, Taryba gali viešai paskelbti savo rekomendaciją.

8 straipsnis

Taisomųjų veiksmų planas

1. Visos valstybės narės, kurioms pradėta perviršinio disbalanso procedūra, Tarybai ir Komisijai teikia taisomųjų veiksmų planus pagal 7 straipsnio 2 dalyje nurodytą Tarybos rekomendaciją ir iki termino, kuris nustatomas toje rekomendacijoje. Taisomųjų veiksmų plane išdėstomi specifiniai politikos veiksmai, kuriuos atitinkama valstybė narė įgyvendino arba ketina įgyvendinti, ir pateikiamas tų veiksmų tvarkaraštis. Taisomųjų veiksmų plane atsižvelgiama į politikos veiksmų ekonominį ir socialinį poveikį, ir jis atitinka ekonominės politikos bendras gaires ir užimtumo gaires.

2. Taryba, remdamasi Komisijos ataskaita, įvertina taisomųjų veiksmų planą per du mėnesius po to plano pateikimo. Jei, remdamasi Komisijos rekomendacija, Taryba taisomųjų veiksmų planą laiko pakankamu, ji planą patvirtina parengdama rekomendaciją, kurioje išdėstomi reikiami specifiniai veiksmai ir terminai, iki kurių reikia jų imtis, ir nustatomas priežiūros tvarkaraštis, tinkamai atsižvelgiant į perdavimo kanalus ir pripažįstant, kad nuo taisomųjų veiksmų patvirtinimo iki faktinio disbalansų panaikinimo galimas ilgas laikotarpis.

3. Jei pagal Komisijos rekomendaciją Taryba mano, kad taisomųjų veiksmų plane numatyti veiksmai arba jų įgyvendinimo tvarkaraštis yra nepakankami, ji priima valstybei narei skirtą rekomendaciją pateikti naują taisomųjų veiksmų planą paprastai per du mėnesius. Taryba nagrinėja naują taisomųjų veiksmų planą pagal šiame straipsnyje nustatytą procedūrą.

4. Taisomųjų veiksmų planas, Komisijos ataskaita bei 2 ir 3 dalyse nurodyta Tarybos rekomendacija skelbiami viešai.

9 straipsnis

Taisomųjų veiksmų stebėseną

1. Komisija stebi pagal 8 straipsnio 2 dalį priimtos Tarybos rekomendacijos įgyvendinimą. Tuo tikslu valstybė narė Tarybai ir Komisijai reguliariai teikia pažangos ataskaitas, kurių teikimo dažnumą Taryba nustato 8 straipsnio 2 dalyje nurodytoje rekomendacijoje.

2. Taryba valstybių narių pažangos ataskaitas skelbia viešai.

3. Komisija gali vykdyti sustiprintos priežiūros vizitus į atitinkamą valstybę narę, kad galėtų stebėti taisomųjų veiksmų plano įgyvendinimą, palaikydama ryšį su ECB, kai šie vizitai susiję su valstybėmis narėmis, kurių valiuta yra euro, arba valstybėmis narėmis, dalyvaujančiomis VKM II. Todėl Komisija atitinkamais atvejais įtraukia socialinius partnerius ir kitus nacionalinius suinteresuotuosius subjektus į dialogą tų vizitų metu.

4. Jei ekonominės aplinkybės labai pasikeičia, remdamasi Komisijos rekomendacija, Taryba gali iš dalies keisti rekomendacijas, priimtas pagal 8 straipsnio 2 dalį, laikydamosi tame straipsnyje nustatytos procedūros. Atitinkamais atvejais Taryba gali atitinkamos valstybės narės paprašyti pateikti patikslintą taisomųjų veiksmų planą ir tą patikslintą taisomųjų veiksmų planą vertina pagal 8 straipsnyje nustatytą procedūrą.

10 straipsnis

Taisomųjų veiksmų vertinimas

1. Remdamasi Komisijos ataskaita Taryba vertina, ar atitinkama valstybė narė ėmėsi rekomenduotų taisomųjų veiksmų pagal Tarybos rekomendaciją, pateiktą pagal 8 straipsnio 2 dalį.

2. Komisija viešai skelbia savo ataskaitą.

3. Taryba atlieka vertinimą iki termino, kurį ji nustatė savo rekomendacijose, priimtose pagal 8 straipsnio 2 dalį.

4. Nusprendusi, kad valstybė narė nesiėmė rekomenduotų taisomųjų veiksmų, remdamasi Komisijos rekomendacija, Taryba priima sprendimą, kuriame nurodoma, kad nesilaikoma reikalavimų, ir rekomendaciją, kurioje nustatomi nauji taisomųjų veiksmų terminai. Šiuo atveju Taryba informuoja Europos Vadovų Tarybą ir viešai paskelbia 9 straipsnio 3 dalyje nurodytų priežiūros vizitų išvadas.

Laikoma, kad Taryba Komisijos rekomendaciją, kurioje nurodoma, kad nesilaikoma reikalavimų, priėmė, jei per dešimt dienų nuo rekomendacijos priėmimo Komisijoje dienos Taryba neatmetė jos kvalifikuota balsų dauguma. Atitinkama valstybė narė gali reikalauti, kad per tą laikotarpį būtų sušauktas Tarybos posėdis, kuriame balsuojama dėl sprendimo.

5. Jei Taryba, remdamasi 1 dalyje nurodyta Komisijos ataskaita, nusprendžia, kad valstybė narė ėmėsi pagal 8 straipsnio 2 dalį rekomenduotų taisomųjų veiksmų, perviršinio disbalanso procedūra laikoma vykdoma ir ji laikinai sustabdoma. Vis dėlto stebėseną vykdoma toliau, vadovaujantis rekomendacijose nustatytu tvarkaraščiu, kaip nurodyta 8 straipsnio 2 dalyje.

Taryba viešai paskelbia priežastis, dėl kurių procedūra laikinai sustabdoma, pripažindama, kad atitinkama valstybė narė ėmėsi taisomųjų politikos veiksmų.

11 straipsnis

Perviršinio disbalanso procedūros nutraukimas

Taryba, remdamasi Komisijos rekomendacija, panaikina pagal 7, 8 arba 10 straipsnius pateiktas rekomendacijas, kai tik nusprendžia, kad atitinkamoje valstybėje narėje nebėra perviršinių disbalansų, kaip nustatyta 7 straipsnio 2 dalyje nurodytoje rekomendacijoje. Taryba padaro viešą pareiškimą, nurodydama tą faktą.

12 straipsnis

Balsavimas Taryboje

Dėl 7–11 straipsniuose nurodytų priemonių Taryba sprendžia neatsižvelgdama į Tarybos nario, atstovaujančio atitinkamai valstybei narei, balsavimą.

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13 straipsnis

Priežiūros vizitai

1. Vadovaudamasi šio reglamento tikslais, Komisija užtikrina nuolatinį dialogą su valstybių narių valdžios institucijomis. Tuo tikslu Komisija visų pirma vykdo vizitus, kad įvertintų ekonominę padėtį valstybėje narėje ir nustatytų bet kokią riziką ar sunkumus, su kuriais ji susiduria laikydamosi šio reglamento tikslų.

2. Komisija gali vykdyti griežtesnės priežiūros vizitus tose valstybėse narėse, kurioms skirta rekomendacija dėl nustatyto perviršinio disbalanso pagal 7 straipsnio 2 dalį, stebėsenos vietoje tikslais.

3. Kai atitinkama valstybė narė yra valstybė narė, kurios valiuta yra euro arba kuri dalyvauja VKM II, Komisija prirėikus gali pakviesti Europos Centrinio Banko atstovus dalyvauti priežiūros vizituose.

4. Komisija pateikia Tarybai 2 dalyje nurodytų vizitų rezultatų ataskaitą ir prirėikus gali nuspręsti savo išvadas paskelbti viešai.

5. Rengdama 2 dalyje nurodytus vizitus, Komisija perduoda savo preliminarį išvadą atitinkamai valstybei narei, kuri gali pateikti savo pastabas.

14 straipsnis

Dialogas ekonomikos klausimais

1. Siekiant sustiprinti Sąjungos institucijų, ypač Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos, dialogą ir užtikrinti daugiau skaidrumo ir atskaitomybės, Europos Parlamento kompetentingas komitetas gali kviešti Tarybos pirmininką, Komisiją ir, prireikus, Europos Vadovų Tarybos pirmininką arba euro grupės pirmininką dalyvauti komiteto diskusijose, susijusiose su:

- a) Tarybos pateikta informacija apie ekonominės politikos bendras gaires pagal SESV 121 straipsnio 2 dalį;
- b) Komisijos parengtomis bendrosiomis gairėmis, skirtomis valstybėms narėms metinio priežiūros ciklo pradžioje;
- c) Europos Vadovų Tarybos išvadomis dėl ekonominės politikos gairių, atsižvelgiant į Europos semestrą;
- d) pagal šį reglamentą atliekamos daugiašalės priežiūros rezultatais;
- e) Europos Vadovų Tarybos išvadomis dėl daugiašalės priežiūros gairių ir jos rezultatų;
- f) daugiašalės priežiūros vykdymo peržiūra Europos semestro pabaigoje;
- g) rekomendacijomis, priimtomis pagal šio reglamento 7 straipsnio 2 dalį, 8 straipsnio 2 dalį ir 10 straipsnio 4 dalį.

2. Kompetentingas Europos Parlamento komitetas gali pasiūlyti valstybei narei, kuriai pagal 7 straipsnio 2 dalį, 8 straipsnio 2 dalį arba 10 straipsnio 4 dalį skirta Tarybos rekomendacija ar sprendimas, galimybę dalyvauti keičiantis nuomonėmis.

3. Taryba ir Komisija reguliariai informuoja Europos Parlamentą apie šio reglamento taikymo rezultatus.

15 straipsnis

Metinės ataskaitos

Komisija kasmet parengia šio reglamento taikymo ataskaitą, taip pat atnaujintą rezultatų suvestinę, kaip nustatyta 4 straipsnyje ir pateikia savo išvadas Europos Parlamentui ir Tarybai, atsižvelgiant į Europos semestrą.

16 straipsnis

Peržiūra

1. Ne vėliau kaip 2014 m. gruodžio 14 d., o po to kas penkerius metus Komisija peržiūri šio reglamento taikymą ir pateikia apie tai ataskaitą.

Tose ataskaitose, *inter alia*, vertinama:

- a) šio reglamento veiksmingumas;
- b) pažanga, padaryta siekiant užtikrinti glaudesnę valstybių narių ekonominės politikos koordinavimą ir tvarią ekonominės veiklos rezultatų konvergenciją laikantis SESV.

Prireikus, kartu su tomis ataskaitomis pateikiami pasiūlymai iš dalies keisti šį reglamentą.

2. Komisija 1 dalyje nurodytas ataskaitas siūnčia Europos Parlamentui ir Tarybai.

17 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre 2011 m. lapkričio 16 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
J. BUZEK

Tarybos vardu
Pirmininkas
W. SZCZUKA

TARYBOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 1177/2011

2011 m. lapkričio 8 d.

kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 126 straipsnio 14 dalies antrą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

perdavus įstatymo galią turinčio teisės akto projektą nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽¹⁾,atsižvelgdama į Europos Centrinio Banko nuomonę ⁽²⁾,

laikydamosi specialios teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) Sąjungos mastu koordinuojant valstybių narių ekonominę politiką, kaip numatyta Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV), turėtų būti užtikrinta atitiktis pagrindiniams kainų stabilumo, viešųjų finansų būklės bei pinigų politikos sąlygų patikimumo ir mokėjimų balanso tvarumo principams;
- (2) iš pradžių Stabilumo ir augimo pakta (toliau – SGP) sudarė 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo ⁽³⁾, 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo ⁽⁴⁾ ir 1997 m. birželio 17 d. Europos Vadovų Tarybos rezoliucija dėl Stabilumo ir augimo pakto ⁽⁵⁾. Reglamentai (EB) Nr. 1466/97 ir (EB) Nr. 1467/97 iš dalies pakeisti atitinkamai Reglamentais

(EB) Nr. 1055/2005 ⁽⁶⁾ ir (EB) Nr. 1056/2005 ⁽⁷⁾. Be to, 2005 m. kovo 20 d. buvo priimtas Tarybos pranešimas „Stabilumo ir augimo pakto įgyvendinimo tobulinimas“ ⁽⁸⁾;

- (3) SGP grindžiamas patikimų ir tvarių valstybės finansų tikslu kaip priemone sudaryti geresnes sąlygas kainų stabilumui ir dideliame tvariam augimui, kuris paremtas finansiniu stabilumu: taip siekiama Sąjungos tvaraus augimo ir užimtumo tikslų;
- (4) per pirmąjį Ekonominės ir pinigų sąjungos dešimtmetį įgyta patirtis ir padarytos klaidos rodo, kad reikia gerinti Sąjungos ekonomikos valdyseną, kuri turėtų būti grindžiama didesne politine atsakomybe už bendrai sutartas taisykles ir politiką bei tvirtesne Sąjungos lygio nacionalinės ekonominės politikos priežiūros sistema;
- (5) reikia tobulinti bendrą ekonomikos valdysenos sistemą, įskaitant geresnę biudžeto priežiūrą, atsižvelgiant į Sąjungos valstybių narių, ypač euro zonoje, aukštą ekonominės integracijos lygį;
- (6) pagerinta ekonomikos valdysenos sistema turėtų būti paremta keliomis tarpusavyje susijusiomis ir derančiomis tvaraus augimo ir darbo vietų kūrimo politikos kryptimis, ypač Sąjungos ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategija, ypatingą dėmesį skiriant vidaus rinkos vystymui ir stiprinimui, tarptautinės prekybos ir konkurencingumo skatinimui, Europos semestru, skirtu didesniam ekonominės ir biudžeto politikos derinimui, veiksminga perviršinio valdžios sektoriaus deficito prevencijos ir koregavimo sistema (SGP), tvirta makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo sistema, būtinaisiais nacionalinių biudžetų sistemų reikalavimais bei didesniu finansų rinkos reguliavimu ir priežiūra, įskaitant Europos sisteminės rizikos valdybos vykdomą makrolygio rizikos ribojimo priežiūrą;
- (7) dinamiškos vidaus rinkos sukūrimas ir jos išsaugojimas turėtų būti laikomi tinkamo ir sklandaus Ekonominės ir pinigų sąjungos veikimo sudėtine dalimi;

⁽¹⁾ 2011 m. rugsėjo 28 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽²⁾ OL C 150, 2011 5 20, p. 1.

⁽³⁾ OL L 209, 1997 8 2, p. 1.

⁽⁴⁾ OL L 209, 1997 8 2, p. 6.

⁽⁵⁾ OL C 236, 1997 8 2, p. 1.

⁽⁶⁾ 2005 m. birželio 27 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1055/2005, iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo (OL L 174, 2005 7 7, p. 1).

⁽⁷⁾ 2005 m. birželio 27 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1056/2005, iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo (OL L 174, 2005 7 7, p. 5).

⁽⁸⁾ Žr. dokumentą 7423/05 <http://www.consilium.europa.eu/documents.aspx?lang=lt>.

- (8) SGP ir išsami ekonomikos valdysenos sistema turėtų papildyti ir remti Sąjungos ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategiją. Dėl įvairių aspektų tarpusavyo ryšių neturėtų būti taikomos SGP nuostatų išimtis;
- (9) ekonomikos valdysena turėtų būti stiprinama aktyviau ir laiku įtraukiant Europos Parlamentą ir nacionalinius parlamentus. Nors ir pripažindamas, kad pagal dialogo sistemą atitinkamos Sąjungos institucijos ir jų atstovai yra Europos Parlamento partneriai, Europos Parlamento kompetentingas komitetas gali valstybei narei, kuriai Taryba skyrė sprendimą pagal SESV 126 straipsnio 6 dalį, rekomendaciją pagal SESV 126 straipsnio 7 dalį, išpėjimą pagal SESV 126 straipsnio 9 dalį arba sprendimą pagal SESV 126 straipsnio 11 dalį, pasiūlyti galimybę dalyvauti keičiantis nuomonėmis. Valstybės narės dalyvavimas tokia keitimasi nuomonėmis yra neprivalomas;
- (10) Komisijai turėtų tekti svarbesnis vaidmuo taikant sustiprintos priežiūros procedūrą, susijusią su kiekvienai valstybei narei būdingais vertinimu, stebėseną, vizitais vietoje, rekomendacijomis ir išpėjimais;
- (11) taikydamos šį reglamentą, Taryba ir Komisija turėtų prirėkęs atsižvelgti į visus svarbius veiksnis bei atitinkamų valstybių narių ekonominę ir biudžeto padėtį;
- (12) reikėtų stiprinti biudžetinės drausmės taisykles, visų pirma gerokai daugiau dėmesio skiriant skolos lygiui bei pokyčiams ir bendram tvarumui. Be to, turėtų būti sugriežtinti mechanizmai, kuriais užtikrinamas tų taisyklių laikymasis ir jų vykdymas;
- (13) įgyvendinant dabartinę perviršinio deficito procedūrą, remiantis tiek deficito kriterijumi, tiek skolos kriterijumi, reikia nustatyti skaitinį lyginamąjį dydį, kuriuo atsižvelgiama į verslo ciklą, pagal kurį būtų vertinama, ar valdžios sektoriaus skolos santykis su bendruoju vidaus produktu (toliau – BVP) pakankamai mažėja ir tinkamu tempu artėja prie pamatinės vertės.
- Reikėtų nustatyti pereinamąjį laikotarpį, kad valstybės narės, kurioms taikoma perviršinio deficito procedūra, šio reglamento priėmimo dieną galėtų pritaikyti savo politiką atsižvelgdamos į skolos mažinimo skaitinį lyginamąjį dydį. Tai taip pat turėtų būti taikoma valstybėms narėms, kurioms taikoma Sąjungos arba Tarptautinio valiutos fondo koregavimo programa;
- (14) siekiant nustatyti, kad yra susidaręs perviršinis deficitas, neturėtų užtekti vien to, kad nesilaikoma skolos mažinimo skaitinio lyginamojo dydžio, reikėtų atsižvelgti į visus svarbius veiksnis, nurodytus Komisijos pranešime pagal SESV 126 straipsnio 3 dalį. Visų pirma gali užtekti įvertinti ciklo ir atsargų srautų koregavimo sudėties poveikį skolos pokyčiams, siekiant išvengti, kad remiantis skolos kriterijumi būtų nustatomas perviršinio deficito susidarymas;
- (15) kai remiantis deficito kriterijumi nustatoma, kad yra susidaręs perviršinis deficitas, ir visais to nustatymo etapais reikia atsižvelgti į visus svarbius veiksnis, nurodytus Komisijos pranešime pagal SESV 126 straipsnio 3 dalį, jeigu valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP neviršija pamatinės vertės;
- (16) atsižvelgiant į sistemines pensijų reformas, kaip į vieną iš svarbių veiksnių, reikėtų labai rūpestingai įsitikinti, ar tos reformos didina visos pensijų sistemos ilgalaikį tvarumą nedidindamos rizikos vidutinės trukmės biudžeto būklei;
- (17) Komisijos pranešime pagal SESV 126 straipsnio 3 dalį turėtų būti tinkamai atsižvelgta į nacionalinės biudžeto sistemos kokybę, nes tai labai svarbu užtikrinant fiskalinę konsolidavimą ir viešųjų finansų tvarumą. Be kita ko, turėtų būti atsižvelgta į 2011 m. lapkričio 8 d. Tarybos direktyvoje 2011/85/ES dėl reikalavimų valstybių narių biudžeto sistemoms ⁽¹⁾ nustatytų būtiniausių reikalavimų ir kitų sutartų pageidautinų fiskalinės drausmės reikalavimų laikymąsi;
- (18) kad būtų lengviau stebėti, kaip laikomasi Tarybos rekomendacijų ir išpėjimų ištaisyti perviršinio deficito padėtį, reikia, kad juose būtų nurodyti metiniai biudžeto tikslai, atitinkantys reikalaujamą pagal ciklą pakoreguotą fiskalinę pagerėjimą, atmetus vienkartinės ir laikinąsias priemones. Tuo atveju 0,5 % BVP metinis lyginamasis dydis turėtų būti suprantamas kaip metinis vidurkis;
- (19) vertinant veiksmingas priemones bus naudinga, jei bus atsižvelgiama į tai, kaip laikomasi valdžios sektoriaus išlaidų tikslų ir kaip įgyvendinamos planuotos konkrečios pajamų didinimo priemonės;
- (20) vertinant, ar pratęsti perviršinio deficito padėties ištaisymo terminą, reikėtų ypač atsižvelgti į didelius ekonomikos nuosmukius euro zonoje arba Sąjungoje kaip visuomoje, jei tai nekelia pavojaus fiskaliniam tvarumui vidutinės trukmės laikotarpiu;

(¹) Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 41.

- (21) tikslinga pagerinti SESV 126 straipsnio 11 dalyje numatytų finansinių sankcijų taikymą, kad jos būtų reali paskata laikytis pagal SESV 126 straipsnio 9 dalį pateiktų išpėjimų;
- (22) siekiant užtikrinti, kad valstybės narės, kurių valiuta yra euro, laikytųsi Sąjungos fiskalinės priežiūros sistemos reikalavimų, reikėtų pagal SESV 136 straipsnį nustatyti taisyklėmis grindžiamas sankcijas, kuriomis būtų užtikrinami sąžiningi, laiku taikomi ir veiksmingi SGP laikymosi mechanizmai;
- (23) siekiant užtikrinti euro zonos kaip visumos stabilumą, šiame reglamente nurodytos baudos turėtų sudaryti kitas įplaukas, kaip nurodyta SESV 311 straipsnyje, ir turėtų būti skiriamos tų valstybių narių, kurių valiuta yra euro, sukurtiems stabilumo mechanizmams finansinei paramai teikti;
- (24) Reglamento (EB) Nr. 1467/97 nuorodose turėtų būti atsižvelgta į naują Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo straipsnių numeraciją ir į tai, kad Tarybos reglamentas (EB) Nr. 3605/93 ⁽¹⁾ pakeistas 2009 m. gegužės 25 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 479/2009 dėl Europos bendrijos steigimo sutarties priede pateikto Protokolo dėl perviršinio deficito procedūros taikymo ⁽²⁾;
- (25) todėl Reglamentas (EB) Nr. 1467/97 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ;

1 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 1467/97 iš dalies keičiamas taip:

1. 1 straipsnis pakeičiamas taip:

„1 straipsnis

1. Šiame reglamente nustatytos nuostatos, kuriomis siekiama paspartinti ir paaiškinti perviršinio deficito procedūrą. Perviršinio deficito procedūros tikslas – neleisti susidaryti perviršiniam valdžios sektoriaus deficitui, o jam susidarius padėti kuo greičiau jį panaikinti tikrinant, kaip laikomasi biudžetinės drausmės pagal valdžios sektoriaus deficito ir valdžios sektoriaus skolos kriterijus.

2. Šiame reglamente „dalyvaujančios valstybės narės“ – valstybės narės, kurių valiuta yra euro.“

⁽¹⁾ 1993 m. lapkričio 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 3605/93 dėl Europos bendrijos steigimo sutarties priede pateikto Protokolo dėl perviršinio deficito procedūros taikymo (OL L 332, 1993 12 31, p. 7).

⁽²⁾ OL L 145, 2009 6 10, p. 1.

2. 2 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„1. Pamatinę vertę viršijantis valdžios sektoriaus deficitas yra laikomas išimtinu pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 126 straipsnio 2 dalies a punkto antrą įtrauką, kai jis susidaro dėl neįprasto įvykio, kurio atitinkama valstybė narė negali kontroliuoti ir kuris daro didelį poveikį valdžios sektoriaus finansinei būklei, arba kai jis atsiranda dėl didelio ekonomikos nuosmukio.“;

b) įrašoma ši dalis:

„1a. Kai valdžios sektoriaus skolos santykis su bendruoju vidaus produktu (toliau – BVP) viršija pamatinę vertę, laikoma, kad jis pakankamai mažėja ir tinkamu tempu artėja prie pamatinės vertės pagal SESV 126 straipsnio 2 dalies b punktą, jei per pastaruosius trejus metus skirtumas, palyginti su pamatine verte, vidutiniškai mažėja viena dvidešimtąja per metus kaip lyginamasis dydis, remiantis per pastaruosius trejus metus, kurių duomenys turimi, įvykusiais pasikeitimais.

Reikalavimas pagal skolos kriterijų taip pat laikomas įvykdytu, jei Komisijos biudžeto prognozėse nurodoma, kad, kaip reikalaujama, skirtumas sumažės per trejus metus, įskaitant dvejus metus po paskutinių metų, kurių duomenys turimi. Trejų metų laikotarpiu po perviršinio deficito pataisymo laikoma, kad valstybė narė, kuriai 2011 m. lapkričio 8 d. taikoma perviršinio deficito procedūra, yra įvykdžiusi reikalavimą pagal skolos kriterijų, jei atitinkamos valstybės narės daroma pažanga siekiant laikytis reikalavimo yra pakankama atsižvelgiant į Tarybos priimtoje nuomonėje dėl jos stabilumo ar konvergencijos programos pateiktus vertinimus.

Taikant skolos santykio koregavimo lyginamąjį dydį atsižvelgiama į ciklo poveikį skolos mažinimo tempui.“;

c) 3–7 dalys pakeičiamos taip:

„3. Rengdama pranešimą pagal SESV 126 straipsnio 3 dalį, Komisija atsižvelgia į visus svarbius veiksnius, kaip nurodyta tame straipsnyje, tiek, kiek jie turi didelės

įtakos vertinant, ar atitinkama valstybė narė laikosi deficito ir skolos kriterijų. Pranešime prireikus aprašomi:

- a) vidutinės trukmės ekonominės būklės pokyčiai, visų pirma potencialus augimas, įskaitant įvairių darbo našumo, kapitalo kaupimo ir bendro gamybos veiksnių produktyvumo poveikį, cikliniai pokyčiai ir privačiojo sektoriaus grynųjų santaupų pozicija;
- b) vidutinės trukmės biudžeto būklės pokyčiai, įskaitant visų pirma koregavimo duomenis siekiant vidutinės trukmės biudžeto tikslo, pirminio balanso lygį ir pirminių išlaidų, tiek einamųjų, tiek kapitalo išlaidų, pokyčius, politikos atsižvelgiant į perviršinių makroekonominių disbalansų prevenciją ir naikinimą įgyvendinimą, politikos pagal bendrą Sąjungos ekonomikos augimo strategiją įgyvendinimą ir bendrą valstybės finansų kokybę, visų pirma nacionalinių biudžeto sistemų veiksmingumą;
- c) vidutinės trukmės valdžios sektoriaus skolos pozicijos pokyčiai, dinamika ir tvarumas, įskaitant visų pirma rizikos veiksnius, įskaitant skolos grąžinimo planą ir skolos valiutą, atsargų ir srautų koregavimą bei jų sudėtį, sukauptus rezervus ir kitą finansinį turtą, garantijas, ypač susijusias su finansų sektoriumi, ir visus dėl visuomenės senėjimo atsirandančius numanomas išpareigojimus bei privačiojo sektoriaus išskolinimą tiek, kiek jis gali tapti neapibrėžtuojū numanomu valdžios sektoriaus išpareigojimu;

Komisija tinkamai ir akivaizdžiai atsižvelgia į visus kitus veiksnius, kurie, atitinkamos valstybės narės nuomone, yra svarbūs siekiant visapusiškai įvertinti, ar laikomasi deficito ir skolos kriterijų, ir kuriuos valstybė narė nurodė Tarybai ir Komisijai. Šiuo atveju ypač atsižvelgiama į finansinius įnašus tarptautiniam solidarumui skatinti ir Sąjungos politikos tikslams pasiekti, susidariusią skolą dvišalės ir daugiašalės paramos tarp valstybių narių forma finansinio stabilumo užtikrinimo sąlygomis ir skolą, susijusią su finansų stabilizavimo veiksmais didelių finansinių sunkumų laikotarpiu.

4. Taryba ir Komisija atlieka visų svarbių veiksnių suderintą bendrą vertinimą, kuriame konkrečiai nurodoma, koks jų, kaip sunkinančiųjų ar švelninančiųjų veiksnių, poveikis vertinant, kaip laikomasi deficito ir (arba) skolos kriterijų. Jeigu vertinant, ar laikomasi reikalavimų pagal deficito kriterijų, valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP viršija pamatinę vertę, priimant

sprendimą dėl perviršinio deficito susidarymo, kaip numatyta SESV 126 straipsnio 4, 5 ir 6 dalyse, į tuos veiksnius atsižvelgiama tik jeigu visiškai įvykdomos dvi pagrindinio principo sąlygos: prieš atsižvelgiant į šiuos svarbius veiksnius valdžios sektoriaus deficitas išlieka artimas pamatinei vertei ir pamatinė vertė viršijama laikinai.

Tačiau į tuos veiksnius atsižvelgiama priimant sprendimą dėl perviršinio deficito susidarymo vertinant, ar laikomasi reikalavimų pagal skolos kriterijų.

5. Vertindamos, kaip laikomasi deficito ir skolos kriterijaus, ir vykdydamos kitus perviršinio deficito procedūros etapus, Taryba ir Komisija tinkamai atsižvelgia į pensijų reformų, kuriomis įvedama daugiapakopė sistema, apimanti privalomojo pensijų kaupimo iš socialinio draudimo įmokų pakopą, įgyvendinimą ir į grynąsias išlaidas, kurios patiriamos įgyvendinant valstybinio socialinio draudimo pensijų pakopą. Visų pirma dėmesys skiriamas visos pensijų sistemos reformos aspektams, būtent tam, ar sistema skatina ilgalaikį tvarumą nedidindama pavojaus vidutinės trukmės biudžeto būklei.

6. Jei veikdama pagal SESV 126 straipsnio 6 dalį Taryba nusprendžia, kad valstybėje narėje yra susidaręs perviršinis deficitas, Taryba ir Komisija kituose to SESV straipsnio procedūros etapuose atsižvelgia į šio straipsnio 3 dalyje nurodytus svarbius veiksnius, kadangi jie daro įtaką padėčiai atitinkamoje valstybėje narėje, be kita ko, kaip nurodyta šio reglamento 3 straipsnio 5 dalyje ir 5 straipsnio 2 dalyje, visų pirma nustatydamos perviršinio deficito ištaisymo terminą ir ilgainiui tą terminą pratęsdamos. Tačiau į tuos svarbius veiksnius neatsižvelgiama priimant Tarybos sprendimą pagal SESV 126 straipsnio 12 dalį dėl kai kurių arba visų jos sprendimų pagal SESV 126 straipsnio 6–9 ir 11 dalis, panaikinimo.

7. Kai valstybėse narėse deficito perviršis, palyginti su pamatine verte, susidaro įgyvendinant pensijų sistemos reformą, kuria įvedama daugiapakopė sistema, apimanti privalomojo pensijų kaupimo iš socialinio draudimo įmokų pakopą, Taryba ir Komisija, vertindamos pagal perviršinio deficito procedūrą pateiktų duomenų apie deficitą pokyčius, taip pat atsižvelgia į reformos išlaidas, jei deficitas labai neviršija lygio, kurį galima laikyti artimu pamatinei vertei, o skolos santykis neviršija pamatinės vertės su sąlyga, kad išlaikomas bendras fiskalinis tvarumas. Į grynąsias išlaidas taip pat atsižvelgiama priimant Tarybos sprendimą pagal SESV 126 straipsnio 12 dalį dėl kai kurių arba visų jos sprendimų pagal SESV 126 straipsnio 6–9 ir 11 dalis panaikinimo, jeigu deficitas smarkiai ir nuolat mažėdamas pasiekė pamatinei vertei artimą lygį.“

3. Įrašomas šis skirsnis:

„1A SKIRSNIS

DIALOGAS EKONOMIKOS KLAUSIMAIS*2a straipsnis*

1. Siekiant sustiprinti Sąjungos institucijų, ypač Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos, dialogą ir užtikrinti daugiau skaidrumo ir atskaitomybės, Europos Parlamento kompetentingas komitetas gali kviesi Tarybos pirmininką, Komisiją ir, prireikus, Europos Vadovų Tarybos pirmininką arba euro grupės pirmininką dalyvauti komiteto diskusijose ir aptarti SESV 126 straipsnio 6 dalimi grindžiamus Tarybos sprendimus, SESV 126 straipsnio 7 dalimi grindžiamas Tarybos rekomendacijas, SESV 126 straipsnio 9 dalimi grindžiamus išpėjimus arba SESV 126 straipsnio 11 dalimi grindžiamus Tarybos sprendimus.

Tikimasi, kad Taryba paprastai laikysis Komisijos rekomendacijų ir pasiūlymų arba viešai paaiškins savo poziciją.

Europos Parlamento kompetentingas komitetas gali pasiūlyti valstybei narei, kuriai skirti tokie sprendimai, rekomendacijos ar išpėjimai, galimybę dalyvauti keičiantis nuomonėmis.

2. Taryba ir Komisija reguliariai informuoja Europos Parlamentą apie šio reglamento taikymą.“

4. 3 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Jeigu Komisija, visapusiškai atsižvelgusi į 1 dalyje nurodytą nuomonę, mano, kad yra susidaręs perviršinis deficitas, ji pateikia nuomonę ir pasiūlymą Tarybai pagal SESV 126 straipsnio 5 ir 6 dalis ir apie tai informuoja Europos Parlamentą.“;

b) 3 dalyje nuoroda į Reglamento (EB) Nr. 3605/93 4 straipsnio 2 ir 3 dalis pakeičiama nuoroda į Reglamento (EB) Nr. 479/2009 3 straipsnio 2 ir 3 dalis;

c) 4 ir 5 dalys pakeičiamos taip:

„4. Pagal SESV 126 straipsnio 7 dalį pateiktoje Tarybos rekomendacijoje nustatomas maksimalus šešių

mėnesių laikotarpis, per kurį atitinkama valstybė narė turi imtis veiksmingų priemonių. Atsižvelgiant į padėties rimtumą, gali būti nustatomas trijų mėnesių laikotarpis, per kurį turi būti imtasi veiksmingų priemonių. Tarybos rekomendacijoje taip pat nustatomas terminas, per kurį reikia ištaisyti perviršinio deficito padėtį, o ištaisyimas turi būti užbaigtas per metus nuo tokio deficito nustatymo, nebent atsirastų ypatingų aplinkybių. Savo rekomendacijoje Taryba nurodo, kad, siekiant ištaisyti perviršinį deficitą per rekomendacijoje nustatytą terminą, valstybė narė turi pasiekti metinius biudžeto tikslus, kurie pagal prognozę, kuria grindžiama rekomendacija, atitinka minimalų metinį pagal ciklą pako-reguoto balanso pagerėjimą, kurio lyginamasis dydis būtų ne mažiau kaip 0,5 % BVP, atmetus vienkartinės ir laikinąsias priemones.

4a. Per 4 dalyje nustatytą laikotarpį atitinkama valstybė narė Tarybai ir Komisijai pateikia ataskaitą dėl priemonių, kurių imtasi atsižvelgiant į Tarybos rekomendaciją pagal SESV 126 straipsnio 7 dalį. Ataskaitoje nurodomi valdžios sektoriaus išlaidų ir pajamų bei diskrecinių priemonių tiek išlaidų, tiek pajamų srityje tikslai, atitinkantys Tarybos rekomendaciją, taip pat informacija apie priemones, kurių imtasi, ir šiems tikslams pasiekti numatytų priemonių pobūdį. Valstybė narė ataskaitą skelbia viešai.

5. Jei vadovaujantis pagal SESV 126 straipsnio 7 dalį pateikta rekomendacija imamasi veiksmingų priemonių, o priėmus tą rekomendaciją kyla netikėtų nepalankių ekonominių įvykių, turinčių didelį neigiamą poveikį valstybės finansams, Taryba, remdamasi Komisijos rekomendacija, gali nuspręsti pagal SESV 126 straipsnio 7 dalį priimti patikslintą rekomendaciją. Patikslintoje rekomendacijoje, atsižvelgiant į šio reglamento 2 straipsnio 3 dalyje nurodytus svarbius veiksnius, perviršinio deficito padėties ištaisymo terminas paprastai visų pirma gali būti pratęstas dar vieneriems metams. Taryba įvertina, ar yra netikėtų nepalankių ekonominių įvykių, turinčių didelį neigiamą poveikį valstybės finansams, remdamasi savo rekomendacijoje pateiktomis ekonominėmis prognozėmis. Esant dideliame euro zonos arba Sąjungos kaip visumos ekonominiame nuosmukiui, Taryba taip pat gali, remdamasi Komisijos rekomendacija, nuspręsti priimti patikslintą rekomendaciją pagal SESV 126 straipsnio 7 dalį, jei tai nekeltų pavojaus fiskaliniam tvarumui vidutinės trukmės laikotarpiu.“

5. 4 straipsnio 1 ir 2 dalys pakeičiamos taip:

„1. Taryba sprendimą pagal SESV 126 straipsnio 8 dalį viešai paskelbti savo rekomendacijas, kuriose nustatyta, kad nebuvo imtasi veiksmingų priemonių, priima iš karto pasibaigus laikotarpiui, nustatytam pagal šio reglamento 3 straipsnio 4 dalį.

2. Spręsdama, ar buvo imtasi veiksmingų priemonių atsižvelgiant į jos rekomendacijas, pateiktas pagal SESV 126 straipsnio 7 dalį, Taryba vadovaujasi atitinkamos valstybės narės pagal šio reglamento 3 straipsnio 4a dalį pateikta ataskaita ir jos įgyvendinimu, bei kitais atitinkamos valstybės narės Vyriausybės viešai paskelbtais sprendimais.

Kai pagal SESV 126 straipsnio 8 dalį Taryba nustato, kad atitinkama valstybė narė nesiėmė veiksmingų priemonių, ji pateikia atitinkamą ataskaitą Europos Vadovų Tarybai.“

6. 5 straipsnio 1 ir 2 dalys pakeičiamos taip:

„1. Visi Tarybos sprendimai įspėti atitinkamą dalyvaujančią valstybę narę, kad ji imtųsi priemonių deficitui sumažinti pagal SESV 126 straipsnio 9 dalį, priimami per du mėnesius nuo tos dienos, kai Taryba pagal SESV 126 straipsnio 8 dalį priėmė sprendimą, kad nebuvo imtasi jokių veiksmingų priemonių. Įspėjime Taryba nurodo, kad, siekiant užtikrinti perviršinio deficito ištaisymą per įspėjime nustatytą terminą, valstybė narė turi pasiekti metinius biudžeto tikslus, kurie pagal prognozę, kuria grindžiamas įspėjimas, atitinka minimalų metinį pagal ciklą pakoreguoto balanso pagerėjimą, kurio lyginamasis dydis būtų ne mažiau kaip 0,5 % BVP, atmetus vienkartinės ir laikinąsias priemones. Taryba taip pat nurodo priemones, kurios padėtų pasiekti tuos tikslus.

1a. Gavusi Tarybos įspėjimą pagal SESV 126 straipsnio 9 dalį, atitinkama valstybė narė Tarybai ir Komisijai pateikia ataskaitą dėl priemonių, kurių imtasi atsižvelgiant į tą įspėjimą. Ataskaitoje nurodomi valdžios sektoriaus išlaidų ir pajamų bei diskrecinių priemonių tiek išlaidų, tiek pajamų srityje tikslai, taip pat informacija apie priemones, kurių imtasi atsižvelgiant į konkrečias Tarybos rekomendacijas, kad prireikš Taryba galėtų priimti sprendimą pagal šio reglamento 6 straipsnio 2 dalį. Valstybė narė ataskaitą skelbia viešai.

2. Jei vadovaujantis įspėjimu pagal SESV 126 straipsnio 9 dalį, imamasi veiksmingų priemonių, o priėmus tą įspėjimą kyla netikėtų nepalankių ekonominių įvykių, turinčių didelį neigiamą poveikį valstybės finansams, Taryba, remdamasi Komisijos rekomendacija, gali nuspręsti pagal SESV 126 straipsnio 9 dalį priimti patikslintą įspėjimą. Patikslintame įspėjime, atsižvelgiant į šio reglamento 2 straipsnio 3 dalyje nurodytus svarbius veiksnius, perviršinio deficito padėties ištaisymo terminas paprastai visų pirma gali būti pratęstas dar vieneriems metams. Taryba įvertina, ar yra netikėtų nepalankių ekonominių įvykių, turinčių didelį neigiamą poveikį valstybės finansams, remdamasi savo įspėjime pateiktomis ekonominėmis prognozėmis. Esant dideliame euro zonos arba Sąjungos kaip

visumos ekonominiam nuosmukiui, Taryba taip pat gali, remdamasi Komisijos rekomendacija, nuspręsti priimti patikslintą įspėjimą pagal SESV 126 straipsnio 9 dalį, jei tai nekeltų pavojaus fiskaliniam tvarumui vidutinės trukmės laikotarpiu.“

7. 6–8 straipsniai pakeičiami taip:

„6 straipsnis

1. Spręsdama, ar buvo imtasi veiksmingų priemonių atsižvelgiant į jos įspėjimą, pateiktą pagal SESV 126 straipsnio 9 dalį, Taryba vadovaujasi atitinkamos valstybės narės pagal šio reglamento 5 straipsnio 1a dalį pateikta ataskaita ir jos įgyvendinimu bei kitais atitinkamos valstybės narės Vyriausybės viešai paskelbtais sprendimais. Atsižvelgiama į Komisijos pagal šio reglamento 10a straipsnį atlikto priežiūros vizito rezultatus.

2. Jei įvykdytos sąlygos taikyti SESV 126 straipsnio 11 dalį, Taryba taiko tame straipsnyje numatytas sankcijas. Visi tokie sprendimai priimami ne vėliau kaip per keturis mėnesius nuo tos dienos, kai Taryba pagal SESV 126 straipsnio 9 dalį nusprendžia įspėti atitinkamą dalyvaujančią valstybę narę, kad ji imtųsi priemonių.

7 straipsnis

Jei dalyvaujanti valstybė narė nesiima priemonių laikydama visų Tarybos aktų pagal SESV 126 straipsnio 7 ir 9 dalis, Tarybos sprendimas pagal SESV 126 straipsnio 11 dalį nustatyti sankcijas paprastai priimamas per šešiolika mėnesių nuo Reglamento (EB) Nr. 479/2009 3 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytų ataskaitų pateikimo datų. Jei taikomos šio reglamento 3 straipsnio 5 dalis arba 5 straipsnio 2 dalis, atitinkamai keičiamas šešiolikos mėnesių terminas. Apgalvotai suplanuoto deficito atveju, jei Taryba nusprendžia, kad jis yra perviršinis, taikoma pagreitinta procedūra.

8 straipsnis

Visi Tarybos sprendimai pagal SESV 126 straipsnio 11 dalį dėl sankcijų sugriežtinimo priimami ne vėliau kaip per du mėnesius nuo Reglamento (EB) Nr. 479/2009 nustatytų ataskaitų pateikimo datų. Visi Tarybos sprendimai pagal SESV 126 straipsnio 12 dalį panaikinti kai kuriuos ar visus savo sprendimus priimami kuo greičiau, bet kiekviena atveju ne vėliau kaip per du mėnesius nuo Reglamente (EB) Nr. 479/2009 nustatytų ataskaitų pateikimo datų.“

8. 9 straipsnio 3 dalyje nuoroda į 6 straipsnį pakeičiama nuoroda į 6 straipsnio 2 dalį.

9. 10 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies įžanginiai žodžiai pakeičiami taip:

„1. Taryba ir Komisija nuolat stebi, kaip įgyvendinamos priemonės, kurių:“;

b) 3 dalyje nuoroda į Reglamentą (EB) Nr. 3605/93 pakeičiama nuoroda į Reglamentą (EB) Nr. 479/2009.

10. Įrašomas šis straipsnis:

„10a straipsnis

1. Atsižvelgdama į šio reglamento tikslus, Komisija užtikrina nuolatinį dialogą su valstybių narių institucijomis. Tuo tikslu Komisija visų pirma vykdo vizitus, skirtus įvertinti faktinę ekonominę padėtį valstybėje narėje ir nustatyti riziką ar sunkumus, su kuriais susiduriama siekiant šio reglamento tikslų.

2. Valstybėms narėms, kurioms pateiktos rekomendacijos ir išpėjimai vadovaujantis sprendimu pagal SESV 126 straipsnio 8 dalį ir sprendimais pagal SESV 126 straipsnio 11 dalį, stebėsenos vietoje tikslais gali būti taikoma sugriežtinta priežiūra. Atitinkamos valstybės narės suteikia visą informaciją, būtiną vizitui parengti ir atlikti.

3. Komisija atliekant priežiūros vizitus valstybėje narėje, kurios valiuta yra euro, arba 2006 m. kovo 16 d. Europos centrinio banko ir euro zonai nepriklausančių valstybių narių nacionalinių centrinių bankų Sutartyje, nustatančioje valiutos kurso mechanizmo veikimo būdus ekonominės ir pinigų sąjungos trečiajame etape (*) (VKM II), dalyvaujančioje valstybėje narėje prireikus gali pakviesti dalyvauti Europos Centrinio Banko atstovus.

4. Komisija pateikia Tarybai 2 dalyje nurodyto vizito rezultatų ataskaitą ir gali nuspręsti savo išvadas paskelbti viešai.

5. Rengdama 2 dalyje nurodytas priežiūros misijas Komisija savo preliminaris išvadas perduoda atitinkamoms valstybėms narėms, kad jos pateiktų pastabas.

(*) OL C 73, 2006 3 25, p. 21.“

11. 11 ir 12 straipsniai pakeičiami taip:

„11 straipsnis

Jeigu Taryba pagal SESV 126 straipsnio 11 dalį nusprendžia dalyvaujantiai valstybei narei nustatyti sankcijas, ji paprastai pareikalauja sumokėti baudą. Taryba gali nuspręsti skirti ne tik tokią baudą, bet ir taikyti kitas SESV 126 straipsnio 11 dalyje numatytas priemones.

12 straipsnis

1. Baudos sumą sudaro 0,2 % BVP dydžio pastovi sudedamoji dalis ir kintama sudedamoji dalis. Kintama sudedamoji dalis lygi vienai dešimtajai skirtumo tarp praėjusių metų balanso, išreikšto BVP procentiniu dydžiu, ir valdžios sektoriaus balanso pamatinės vertės arba, jeigu biudžetinės drausmės nesilaikoma pagal skolos kriterijų, valdžios sektoriaus balanso, išreikšto BVP procentiniu dydžiu, kuris turėjo būti pasiektas tais metais pagal išpėjimą, pateiktą pagal SESV 126 straipsnio 9 dalį, absoliučios vertės.

2. Kiekvienais vėlesniais po baudos nustatymo metų metais iki tol, kol bus panaikintas sprendimas dėl perviršinio deficito, Taryba įvertina, ar atitinkama dalyvaujanti valstybė narė ėmėsi veiksmingų priemonių, atsižvelgdama į Tarybos išpėjimą, pateiktą pagal SESV 126 straipsnio 9 dalį. Šiame metiniame įvertinime Taryba, vadovaudamasi SESV 126 straipsnio 11 dalimi, nusprendžia sugriežtinti sankcijas, nebent atitinkama dalyvaujanti valstybė narė būtų atsižvelgusi į Tarybos išpėjimą. Jeigu Taryba nusprendžia skirti papildomą baudą, ji apskaičiuojama taip pat, kaip 1 dalyje nurodyta baudos kintama sudedamoji dalis.

3. Bet kuri 1 ir 2 dalyse nurodyta bauda neturi viršyti 0,5 % BVP.“

12. 13 straipsnis išbraukiamas, o nuoroda į jį 15 straipsnyje pakeičiama nuoroda į 12 straipsnį.

13. 16 straipsnis pakeičiamas taip:

„16 straipsnis

12 straipsnyje nurodytos baudos sudaro kitas įplaukas, kaip nurodyta SESV 311 straipsnyje, ir skiriamos Europos finansinio stabilumo fondui. Dalyvaujantioms valstybėms narėms sukūrus kitą stabilumo mechanizmą finansinei paramai teikti, siekiant užtikrinti euro zonos kaip visumos stabilumą, tų baudų sumos skiriamos tam mechanizmui.“

14. Įrašomas šis straipsnis:

„17a straipsnis

1. Ne vėliau kaip 2014 m. gruodžio 14 d., o vėliau kas penkerius metus Komisija paskelbia šio reglamento taikymo ataskaitą.

Toje ataskaitoje, *inter alia*, vertinama:

a) šio reglamento veiksmingumas;

b) pažanga, padaryta siekiant užtikrinti glaudesnę valstybių narių ekonominės politikos koordinavimą ir tvarią ekonominės veiklos rezultatų konvergenciją laikantis SESV.

2. Jei tikslinga, kartu su 1 dalyje nurodyta ataskaita pateikiamas pasiūlymas iš dalies keisti šį reglamentą.

3. Ataskaita teikiama Europos Parlamentui ir Tarybai.“

15. Visame Reglamente (EB) 1467/97 nuorodos į Sutarties 104 straipsnį pakeičiamos nuorodomis į SESV 126 straipsnį.

16. Priedo 2 punkto I skiltyje nuorodos į Tarybos reglamento (EB) Nr. 3605/93 4 straipsnio 2 ir 3 dalis pakeičiamos nuorodomis į Tarybos reglamento (EB) Nr. 479/2009 3 straipsnio 2 ir 3 dalis.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2011 m. lapkričio 8 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
J. VINCENT-ROSTOWSKI

II

(Įstatymo galios neturintys teisės aktai)

DIREKTYVOS

TARYBOS DIREKTYVA 2011/85/ES

2011 m. lapkričio 8 d.

dėl reikalavimų valstybių narių biudžeto sistemoms

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 126 straipsnio 14 dalies trečią pastraipą,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽¹⁾,atsižvelgdama į Europos Centrinio Banko nuomonę ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) reikia pasiremti pirmojo Ekonominės ir pinigų sąjungos dešimtmečio patirtimi. Dėl pastarojo metodo ekonomikos pokyčių kilo naujų iššūkių, susijusių su visoje Sąjungoje vykdoma fiskaline politika, ir jie visų pirma išryškino poreikį stiprinti nacionalinę politinę atsakomybę ir nustatyti vienodus valstybių narių biudžeto sistemas sudarančių taisyklių ir procedūrų reikalavimus. Visų pirma svarbu apibrėžti, ką turi daryti nacionalinės valdžios institucijos, kad būtų laikomasi prie Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) pridėto Protokolo (Nr. 12) dėl perviršinio deficito procedūros, visų pirma jo 3 straipsnio, nuostatų;
- (2) valstybių narių vyriausybės ir valdžios sektoriaus subsektoriai naudoja viešojo sektoriaus apskaitos sistemas, kurios, be kitų, apima šiuos elementus: buhalterinę apskaitą, vidaus kontrolę, finansinę atskaitomybę ir auditą. Tas sistemas reikėtų skirti nuo statistinių

duomenų, susijusių su valdžios sektoriaus finansų rezultatais, apskaičiuojamais taikant statistinius metodus, ir nuo prognozių arba biudžeto sudarymo veiksmų, susijusių su būsima valdžios sektoriaus finansų raida;

- (3) norint rengti labai kokybiškus ir palyginamus valstybių narių statistinius duomenis, būtina užtikrinti visų valdžios sektoriaus subsektorių išsamią ir patikimą viešojo sektoriaus finansų apskaitos tvarką. Vidaus kontrolė turėtų užtikrinti, kad esamų taisyklių būtų laikomasi visuose valdžios sektoriaus subsektoriuose. Geriausia tarptautinė praktika turėtų būti skatinama viešosioms institucijoms, pavyzdžiui, Audito Rūmams, arba privačioms audito įstaigoms atliekant nepriklausomą auditą;
- (4) kad Sąjungos biudžeto priežiūros sistema tinkamai veiktų, labai svarbu užtikrinti galimybę gauti fiskalinius duomenis. Galimybė reguliariai laiku gauti patikimus fiskalinius duomenis – tinkamos ir laiku atliekamos stebėsenos pagrindas; tai savo ruožtu sudaro sąlygas netikėtų biudžeto pokyčių atveju nedelsiant imtis veiksmų. Esminis fiskalinių duomenų kokybės užtikrinimo elementas – skaidrumas; tai reiškia, kad tokie duomenys turi būti reguliariai skelbiami viešai;
- (5) kalbant apie statistinius duomenis, 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 223/2009 dėl Europos statistikos ⁽³⁾ nustatyta teisinė Europos statistikos rengimo sistema siekiant formuluoti, taikyti, stebėti ir vertinti Sąjungos politikos kryptis. Tuo reglamentu taip pat nustatyti ir tiksliai apibrėžti Europos statistikos tobulinimo, rengimo ir sklaidos principai: profesinio nepriklausomumo, nešališkumo, objektyvumo, patikimumo, statistinių duomenų konfidencialumo ir ekonomiškumo. 2009 m. gegužės 25 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 479/2009 dėl Europos bendrijos steigimo sutarties priede pateikto Protokolo dėl perviršinio deficito procedūros taikymo ⁽⁴⁾ sustiprinti Komisijos įgaliojimai tikrinti statistinius duomenis, naudojamus perviršinio deficito procedūrai;

⁽¹⁾ 2011 m. rugsėjo 28 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽²⁾ OL C 150, 2011 5 20, p. 1.

⁽³⁾ OL L 87, 2009 3 31, p. 164.

⁽⁴⁾ OL L 145, 2009 6 10, p. 1.

- (6) terminų „bendrasis šalis“, „biudžeto deficitas“ ir „investicijos“ apibrėžtys pateiktos Protokole (Nr. 12) dėl perviršinio deficito procedūros su nuoroda į Europos integruotų ekonominių sąskaitų sistemą (toliau – ESS), kuri priėmus 1996 m. birželio 25 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2223/96 dėl Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemos Bendrijoje⁽¹⁾ Bendrijoje pakeista Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistema (toliau – ESS 95);
- (7) kad Sąjungos fiskalinės priežiūros sistema tinkamai veiktų, labai svarbu užtikrinti galimybę gauti kokybiškus ESS 95 duomenis. ESS 95 priklauso nuo kaupimo principu grindžiama fiskalinė statistika priklauso nuo anksčiau surinktų pinigų principu grindžiamų duomenų arba jų lygiaverčių duomenų. Jie gali atlikti svarbų vaidmenį laiku sustiprindami biudžeto stebėseną, kad nebūtų per vėlai nustatytos didelės biudžeto klaidos. Galimybė naudotis biudžeto pokyčių pinigų principu grindžiamų duomenų laiko eilutėmis gali padėti nustatyti modelius, užtikrinančius atidesnę priežiūrą. Skelbtini pinigų apskaitos principu grindžiami fiskaliniai duomenys (arba lygiaverčiai viešojo sektoriaus apskaitos duomenys, jei pinigų apskaitos principu grindžiamų duomenų nėra) turėtų apimti bent bendrą balansą, visas pajamas ir visas išlaidas. Pagrįstais atvejais, pavyzdžiui, kai yra daug vietos valdžios įstaigų, norint laiku paskelbti duomenis galima remtis tinkamais apskaičiavimo metodais, grindžiamais įstaigų imtimi, vėliau juos patikslinant remiantis išsamiais duomenimis;
- (8) neobjektyvios ir netikroviškos makroekonominės ir biudžeto prognozės gali žymiai sumažinti fiskalinio planavimo veiksmingumą, todėl gali būti sunku laikytis biudžetinės drausmės, o prognozių rengimo metodikų skaidrumas ir jų aptarimas gali labai pagerinti makroekonominių ir biudžeto prognozių, kurios reikalingos fiskaliniam planavimui, kokybę;
- (9) norint užtikrinti, kad vykdant biudžeto politiką būtų naudojamos tikroviškos prognozės, būtinas skaidrumas; todėl būtina, kad viešai skelbiamos ir prieinamos būtų ne tik fiskalinio planavimo tikslais parengtos oficialios makroekonominės ir biudžeto prognozės, bet ir metodikos, prielaidos ir atitinkami parametrai, kuriais tokios prognozės grindžiamos;
- (10) naudojant ne tik labiausiai tikėtiną makroekonominių fiskalinį scenarijų, bet ir jautrumo analizę ir atitinkamas biudžeto projekcijas galima analizuoti pagrindinių fiskalinį kintamųjų pokyčius skirtingų augimo ir palūkanų normų prielaidų atvejais ir taip gerokai sumažinti dėl prognozių klaidų biudžetinei drausmei kylančią riziką;
- (11) Komisijos prognozės ir informacija apie modelius, kuriais jos grindžiamos, gali būti naudingas lyginamasis standartas valstybėms narėms rengiant labiausiai tikėtiną makroekonominių fiskalinį scenarijų, nes taip sustiprinamas didesnis biudžeto planavimui naudojamų prognozių pagrįstumas. Vis dėlto tikėtinas valstybių narių biudžeto planavimui naudojamų prognozių palyginimo su Komisijos prognozėmis mastas skiriasi priklausomai nuo prognozės rengimo laiko ir prognozių rengimo metodikų bei prielaidų palyginamumo. Kitų nepriklausomų įstaigų prognozės gali taip pat būti naudingas lyginamasis standartas;
- (12) dideli pasirinkto makroekonominio fiskalinio scenarijaus ir Komisijos prognozės skirtumai turėtų būti apibūdinami ir turėtų būti pateiktos jų priežastys, ypač jei su išorės prielaidomis susijusių kintamųjų dydis arba jų augimas gerokai nukrypsta nuo Komisijos prognozėse nurodytų verčių;
- (13) kadangi valstybių narių ir Sąjungos biudžetai tarpusavyje susiję, Komisija, siekdama padėti valstybėms narėms rengti jų biudžeto prognozes, turėtų pateikti Sąjungos išlaidų prognozes, pagrįstas daugiametėje finansinėje programoje numatytu išlaidų lygiu;
- (14) siekiant palengvinti biudžeto planavimui naudojamų prognozių rengimą ir išsiaiškinti, kodėl skiriasi valstybių narių ir Komisijos prognozės, kiekvienai valstybei narei kasmet turėtų būti sudaromos galimybės su Komisija aptarti prielaidas, kuriomis remiamasi rengiant makroekonominės ir biudžeto prognozes;
- (15) oficialių makroekonominių ir biudžeto prognozių kokybė labai pagerėja, jei jos reguliariai, nešališkai ir išsamiai vertinamos remiantis objektyviais kriterijais. Nuodugnus vertinimas apima visapusišką ekonominių prielaidų nagrinėjimą, jų lyginimą su kitų institucijų parengtomis prognozėmis ir ankstesnių prognozių patikimumo vertinimą;
- (16) kadangi taisyklėmis pagrįstų valstybių narių biudžeto sistemų veiksmingumas didinant nacionalinę atsakomybę už Sąjungos fiskalinių taisyklių įgyvendinimą ir skatinant biudžetinę drausmę yra įrodytas, tvirtos valstybei narei būdingos skaitinės fiskalinės taisyklės, atitinkančios Sąjungos lygio biudžeto tikslus, turėtų būti griežtesnės Sąjungos biudžeto priežiūros sistemos pagrindas. Tvirtose skaitinėse fiskalinėse taisyklėse reikėtų tiksliai apibrėžti siektinus rodiklius ir mechanizmus, reikalingus laiku vykdyti veiksmingą stebėseną. Tos taisyklės turėtų būti grindžiamos patikima ir nepriklausoma analize, kurią atliktų nepriklausomos įstaigos arba nuo valstybių narių fiskalinių institucijų funkciškai nepriklausomos įstaigos.

⁽¹⁾ OL L 310, 1996 11 30, p. 1.

Be to, politikos vykdymo patirtis parodė, kad norint užtikrinti veiksmingą skaitinių fiskalinių taisyklių taikymą, už jų nesilaikymą turi būti numatytos pasekmės, kurios gali būti sietinos tik su reputacija;

(17) pagal prie ES sutarties ir SESV pridėtą Protokolą (Nr. 15) dėl tam tikrų su Jungtine Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalyste susijusių nuostatų Jungtinei Karalystei nėra tiesiogiai privalomos pagal prie tų Sutarčių pridėtam Protokole (Nr. 12) dėl perviršinio biudžeto procedūros minimos pamatinės vertės. Todėl Jungtinei Karalystei neturėtų būti taikomas išsipareigojimas nustatyti skaitines fiskalines taisykles, kuriomis veiksmingai skatinama laikytis konkrečių perviršinio deficito pamatinių verčių, ir susijęs išsipareigojimas vidutinės trukmės biudžeto sistemose nustatyti su tokiomis taisyklėmis suderintus daugiamečius tikslus;

(18) valstybės narės turėtų vengti procikliškos fiskalinės politikos, o ekonomikos pakilimo laikotarpiais turėtų būti dedamos didesnės fiskalinio konsolidavimo pastangos. Šių tikslų lengviau siekti taikant tiksliai apibrėžtas skaitines fiskalines taisykles ir į jas turėtų būti atsižvelgiama valstybių narių metinio biudžeto teisės aktuose;

(19) nacionalinis fiskalinis planavimas gali derėti tiek su prevencine, tiek su korekcine Stabilumo ir augimo pakto (toliau – SGP) dalimis tik tuomet, jei bus priimta daugiametė perspektyva ir visų pirma bus siekiama įgyvendinti vidutinės trukmės biudžeto tikslus. Vidutinės trukmės biudžeto sistemos yra būtinos užtikrinant valstybių narių biudžeto sistemų derėjimą su Sąjungos teisės aktais. Vadovaujantis 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo⁽¹⁾ ir 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo⁽²⁾, SGP prevencinė ir korekcinė dalys neturėtų būti vertinamos atskirai;

(20) nors metinių biudžeto teisės aktų patvirtinimas – pagrindinis biudžeto proceso etapas, per kurį valstybėse narėse priimami svarbūs sprendimai dėl biudžeto, daugumos fiskalinių priemonių poveikis biudžetui trunka gerokai ilgiau už metinį biudžeto ciklą. Todėl vienerių metų perspektyva yra nepakankamas pagrindas patikimai

biudžeto politikai. Siekiant įvesti Sąjungos biudžeto priežiūros sistemos daugiametę biudžeto perspektyvą, metinių biudžeto teisės aktų planavimas turėtų būti grindžiamas daugiamečiu fiskaliniu planavimu, kuris neatsiėjamas nuo vidutinės trukmės biudžeto sistemos;

(21) tą vidutinės trukmės biudžeto sistemą turėtų sudaryti, *inter alia*, visų pagrindinių išlaidų ir pajamų straipsnių projekcijos, apimančios biudžetinius metus bei ilgesnį laikotarpį ir grindžiamos prielaida, kad politika nesikeis. Visos valstybės narės turėtų gebėti tinkamai apibrėžti terminą „nekintanti politika“, o tos terminų apibrėžtys turėtų būti paskelbtos viešai kartu su susijusiomis prielaidomis, metodika ir kitais atitinkamais parametrais;

(22) ši direktyva naujai valstybės narės Vyriausybei neturėtų užkirsti kelio atnaujinti savo vidutinės trukmės biudžeto sistemos, kad joje atsispindėtų nauji jos politikos prioritetai. Šiuo atveju nauja Vyriausybė turėtų aiškiai nurodyti skirtumus lyginant su ankstesne vidutinės trukmės biudžeto sistema;

(23) SESV ir visų pirma SGP pateiktos biudžeto priežiūros sistemos nuostatos taikomos visam valdžios sektoriui, kurį sudaro centrinės, regioninės ir vietos valdžios subsektoriai ir socialinės apsaugos fondai, kaip apibrėžta Reglamente (EB) Nr. 2223/96;

(24) daugelyje valstybių narių įvykdyta didelė fiskalinė decentralizacija, biudžetinius įgaliojimus perdavus žemesnei nei nacionalinė valdžios grandžiai. Taip tokios žemesnės nei nacionalinė valdžios vaidmuo užtikrinant, kad būtų laikomasi SGP, tapo gerokai svarbesnis, ir ypač daug dėmesio reikėtų skirti užtikrinimui, kad prievolės ir procedūros, išdėstytos vidaus biudžeto sistemose, būtų deramai vykdomos visuose valdžios sektoriaus subsektoriuose, visų pirma tose valstybėse narėse, bet ne tik jose;

(25) siekiant veiksmingai skatinti laikytis biudžetinės drausmės ir siekti viešųjų finansų tvarumo, biudžeto sistemos turėtų visapusiškai aprėpti viešuosius finansus. Dėl to ypač daug dėmesio reikėtų skirti tų valdžios sektoriaus įstaigų ir fondų, kurie neįtraukti į subsektorių lygio įprastinius biudžetus, operacijoms, turinčioms poveikio valstybių narių biudžeto būklei trumpuoju arba vidutinės trukmės laikotarpiu. Bendras jų poveikis valdžios sektoriaus balansui ir skolai turėtų būti nurodomas vykdamas metinį biudžeto procesą ir vidutinės trukmės biudžeto planus;

⁽¹⁾ OL L 209, 1997 8 2, p. 1.

⁽²⁾ OL L 209, 1997 8 2, p. 6.

- (26) be to, tinkamą dėmesį reikėtų skirti neapibrėžtųjų įsipareigojimų buvimui. Konkrečiau, neapibrėžtieji įsipareigojimai apima galimus įsipareigojimus, kurie priklauso nuo tam tikrų galimų ateities įvykių, arba esamus įsipareigojimus, kai mokėjimas nėra tikėtinas arba negalima tiksliai nustatyti tikėtino mokėjimo sumos. Jie, pavyzdžiui, apima svarbią informaciją apie Vyriausybės garantijas, neveiksnius paskolas ir įsipareigojimus, susijusius su viešųjų įstaigų veikla, atitinkamais atvejais įskaitant išlaidų pagal neapibrėžtuosius įsipareigojimus tikimybę ir galimą jų datą. Reikėtų deramai atsižvelgti į rinkų pažeidžiamumą;
- (27) Komisija turėtų nuolat stebėti, kaip įgyvendinama ši direktyva. Reikėtų nustatyti geriausios praktikos pavyzdžius, susijusius su šios direktyvos nuostatomis, reglamentuojančiomis įvairius nacionalinių biudžeto sistemų aspektus, ir jais keistis;
- (28) kadangi šios direktyvos tikslas, t. y. vienodo biudžetinės drausmės laikymosi, kaip reikalaujama SESV, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydamosi ES sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;
- (29) pagal Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros⁽¹⁾ 34 punktą valstybės narės skatinamos dėl savo ir Sąjungos interesų parengti lenteles, kurios kuo geriau parodytų šios direktyvos ir jos perkėlimo į nacionalinę teisę priemonių atitiktį, ir viešai jas paskelbti,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKYRIUS

DALYKAS IR TERMINŲ APIBRĖŽTYS

1 straipsnis

Šia direktyva nustatomos išsamios taisyklės, susijusios su valstybių narių biudžeto sistemų ypatumais. Tos taisyklės yra būtinos siekiant užtikrinti, kad valstybės narės laikytųsi SESV numatytų įpareigojimų dėl perviršinio valdžios sektoriaus deficito vengimo.

2 straipsnis

Šioje direktyvoje vartojamų terminų „bendrasis šalis“, „biudžeto deficitas“ ir „investicijos“ apibrėžtys pateiktos prie ES sutarties ir

SESV pridėto Protokolo (Nr. 12) dėl perviršinio deficito procedūros 2 straipsnyje. Taip pat taikoma Reglamento (EB) Nr. 2223/96 A priedo 2.70 punkte pateikta valdžios sektoriaus subsektorių termino apibrėžtis.

Be to, taikoma ši termino apibrėžtis:

biudžeto sistema – susitarimų, procedūrų, taisyklių ir institucijų, kuriais paremta vykdoma valdžios sektoriaus biudžeto politika, rinkinys, visų pirma:

- a) biudžeto apskaitos ir statistinės atskaitomybės sistemos;
- b) taisyklės ir procedūros, kuriomis reglamentuojamas biudžeto planavimui skirtų prognozių rengimas;
- c) valstybei narei būdingos skaitinės fiskalinės taisyklės, kurios padeda valstybėms narėms vykdyti fiskalinę politiką laikantis pagal SESV joms numatytų atitinkamų įpareigojimų, išreikštų suminiu biudžeto vykdymo rodikliu, pavyzdžiui, valdžios sektoriaus biudžeto deficitu, skolinimusi, skola arba vienu svarbiausių jo komponentų;
- d) biudžeto procedūros, apimančios procedūrinės taisyklės, kuriomis visais etapais reglamentuojamas biudžeto procesas;
- e) vidutinės trukmės biudžeto sistemos, kaip specialus nacionalinių biudžeto procedūrų rinkinys; taikant šias procedūras fiskalinė politika formuojama numatant ilgesnį nei metinio biudžeto ciklo laikotarpį, taip pat nustatomi politikos prioritetai ir vidutinės trukmės biudžeto tikslai;
- f) susitarimai dėl nepriklausomos stebėsenos ir analizės siekiant didesnio biudžeto proceso elementų skaidrumo;
- g) mechanizmai ir taisyklės, kuriais reglamentuojami valdžios sektoriaus subsektorių valdžios institucijų fiskaliniai santykiai.

II SKYRIUS

APSKAITA IR STATISTIKA

3 straipsnis

1. Kalbant apie nacionalines viešojo sektoriaus apskaitos sistemas, valstybės narės įdiegia nacionalines viešojo sektoriaus apskaitos sistemas, kurios visapusiškai ir nuosekliai aprėpia visus valdžios sektoriaus subsektorius ir kuriose yra visa informacija, reikalinga norint kaupimo principu rinkti duomenis, kad būtų galima parengti duomenis, pagrįstus ESS 95 standartu. Toms viešojo sektoriaus apskaitos sistemoms taikoma vidaus kontrolė ir atliekami jų nepriklausomi audita.

⁽¹⁾ OL C 321, 2003 12 31, p. 1.

2. Valstybės narės užtikrina, kad visų valdžios sektoriaus subsektorių fiskaliniai duomenys būtų laiku ir reguliariai viešai skelbiami, kaip apibrėžta Reglamente (EB) Nr. 2223/96. Visų pirma valstybės narės skelbia:

a) pinigų apskaitos principu grindžiamus fiskalinius duomenis (arba lygiaverčius viešojo sektoriaus apskaitos duomenis, jei pinigų apskaitos principu grindžiamų duomenų nėra) tokiu dažnumu:

— kas mėnesį iki kito mėnesio pabaigos – centrinės valdžios, regionų valdžios ir socialinės apsaugos subsektorių duomenis ir

— kas ketvirtį iki kito ketvirčio pabaigos – vietos valdžios subsektoriaus duomenis;

b) išsamią derinamąją lentelę, kurioje parodyta perėjimo nuo pinigų apskaitos principu grindžiamų duomenų (arba lygiaverčių viešojo sektoriaus apskaitos duomenų, jei pinigų apskaitos principu grindžiamų duomenų nėra) prie ESS 95 standartu pagrįstų duomenų metodika.

III SKYRIUS

PROGNOZĖS

4 straipsnis

1. Valstybės narės užtikrina, kad fiskalinis planavimas būtų grindžiamas tikroviškomis makroekonominėmis ir biudžeto prognozėmis, parengtomis naudojantis pačia naujausia informacija. Biudžeto planavimas grindžiamas labiausiai tikėtiniu makroekonominiu fiskaliniu scenarijumi arba atsargesniu scenarijumi. Makroekonominės ir biudžeto prognozės lyginamos su naujausiomis Komisijos prognozėmis ir, atitinkamais atvejais, su kitų nepriklausomų įstaigų prognozėmis. Dideli pasirinkto makroekonominio fiskalinio scenarijaus ir Komisijos prognozės skirtumai apibūdinami pagrindžiant, ypač jei su išorės prielaidomis susijusių kintamųjų dydis arba jų augimas gerokai nukrypsta nuo Komisijos prognozėse nurodytų verčių.

2. Komisija viešai skelbia metodiką, prielaidas ir atitinkamus parametrus, kuriais grindžiamos jos makroekonominės ir biudžeto prognozės.

3. Siekdama padėti valstybėms narėms rengti jų biudžeto prognozes, Komisija pateikia Sąjungos išlaidų prognozes, pagrįstas daugiametėje finansinėje programoje numatytu išlaidų lygiu.

4. Atliekant jautrumo analizę, makroekonominėse ir biudžeto prognozėse analizuojama pagrindinių fiskalinių kintamųjų raida remiantis skirtingomis augimo ir palūkanų normų prielaidomis. Rengiant makroekonominės ir biudžeto prognozes naudotų alternatyvių prielaidų rūšių įvairovė priklauso nuo ankstesnių prognozių patikimumo, be to, siekiama atsižvelgti į atitinkamus rizikos scenarijus.

5. Valstybės narės nurodo, kuri institucija atsakinga už makroekonominių ir biudžeto prognozių rengimą ir viešai skelbia fiskalinio planavimo tikslais parengtas oficialias makroekonominės ir biudžeto prognozes, įskaitant metodiką, prielaidas ir atitinkamus parametrus, kuriais tos prognozės paremtos. Ne rečiau kaip kas metus valstybės narės ir Komisija pradeda techninį dialogą dėl prielaidų, kuriomis remiamasi rengiant makroekonominės ir biudžeto prognozes.

6. Fiskaliniam planavimui skirtos makroekonominės ir biudžeto prognozės reguliariai, nešališkai ir išsamiai vertinamos, remiantis objektyviais kriterijais, įskaitant *ex post* vertinimą. To vertinimo rezultatai skelbiami viešai ir į juos tinkamai atsižvelgiama ateityje rengiant makroekonominės ir biudžeto prognozes. Jei atliekant vertinimą nustatoma didelė paklaida, kuri mažiausiai ketverius metus iš eilės darė poveikį makroekonominėms prognozėms, atitinkama valstybė narė imasi būtinų veiksmų ir viešai ją paskelbia.

7. Komisija (Eurostatas) kas tris mėnesius skelbia informaciją apie valstybių narių metų ketvirčio skolos ir deficito dydį.

IV SKYRIUS

SKAITINĖS FISKALINĖS TAISYKLĖS

5 straipsnis

Kiekviena valstybė narė nustato jai būdingas skaitines fiskalines taisykles, kuriomis visas valdžios sektorius daugiamečiu laikotarpiu veiksmingai skatinamas laikytis iš SESV kylančių jos atitinkamų įsipareigojimų biudžeto politikos srityje. Tokiomis taisyklėmis visų pirma skatinama:

a) laikytis pagal SESV nustatytų deficito ir skolos pamatinių verčių;

b) patvirtinti daugiamečio fiskalinio planavimo laikotarpį, be kita ko, laikytis valstybės narės vidutinės trukmės biudžeto tikslo.

6 straipsnis

1. Nedarant poveikio SESV nuostatoms, susijusioms su Sąjungos biudžeto priežiūros sistema, valstybei narėi būdingose skaitinėse fiskalinėse taisyklėse patikslinami šie elementai:

a) siektinų rodiklių apibrėžimas ir taisyklių taikymo sritis;

b) veiksminga ir laiku atliekama taisyklių laikymosi stebėseną, pagrįsta patikima ir nepriklausoma analize, kurią atliktų nepriklausomos įstaigos arba nuo valstybių narių fiskalinių institucijų funkciškai nepriklausomos įstaigos;

c) nesilaikymo pasekmės.

2. Jei skaitinėse fiskalinėse taisyklėse yra atsakomybę ribojančių išlygų, tokiomis išlygomis nustatomas ribotas skaičius tam tikrų specifinių aplinkybių, derančių su valstybėms narėms SESV numatytais įpareigojimais biudžeto politikos srityje, ir griežtos procedūros, kurioms esant leidžiama laikinai nesilaikyti taisyklės.

7 straipsnis

Valstybių narių metinio biudžeto teisės aktai atitinka valstybei narei būdingas galiojančias skaitines fiskalines taisykles.

8 straipsnis

Jungtinei Karalystei netaikomi 5–7 straipsniai.

V SKYRIUS

VIDUTINĖS TRUKMĖS BIUDŽETO SISTEMOS

9 straipsnis

1. Siekdamas užtikrinti, kad nacionalinis fiskalinis planavimas atitiktų daugiamečio fiskalinio planavimo perspektyvą, valstybės narės sukuria patikimą, veiksmingą vidutinės trukmės biudžeto sistemą, kuria būtų numatyta patvirtinti bent trejų metų fiskalinio planavimo laikotarpį.

2. Vidutinės trukmės biudžeto sistemos apima toliau išvardytas procedūras, kuriomis nustatoma:

- a) visapusiški ir skaidrūs daugiamečiai biudžeto tikslai, išreikšti valdžios sektoriaus deficitu, skola ar bet koku kitu suminiu fiskaliniu rodikliu, pavyzdžiui, išlaidomis, užtikrinant jų derėjimą su galiojančiomis IV skyriuje numatytais skaitinėmis fiskalinėmis taisyklėmis;
- b) visų pagrindinių valdžios sektoriaus išlaidų ir pajamų straipsnių projekcijos, labiau patikslinant centrinės valdžios ir socialinės apsaugos lygio dalis, apimančios biudžetinius metus bei ilgesnį laikotarpį ir grindžiamas prielaida, kad politika nesikeis;
- c) numatytos vidutinės trukmės politikos, darančios poveikį valdžios sektoriaus finansams, išskaidytiems pagal pagrindinius pajamų ir išlaidų straipsnius, apibūdinimas, parodant, kaip užtikrinamas koregavimas siekiant vidutinės trukmės biudžeto tikslų, palyginti su projekcijomis, grindžiamomis prielaida, kad politika nesikeis;
- d) vertinimas, kaip numatyta politika, darydama ilgalaikį tiesioginį poveikį valdžios sektoriaus finansams, gali paveikti ilgalaikį viešųjų finansų tvarumą.

3. Projekcijos, priimtos laikantis vidutinės trukmės biudžeto sistemos, grindžiamos tikroviškais makroekonominėmis ir biudžeto prognozėmis pagal III skyrių.

10 straipsnis

Metinio biudžeto teisės aktai atitinka vidutinės trukmės biudžeto sistemos nuostatas. Konkrečiai, pajamų ir išlaidų projekcijos ir prioritetai, parengti laikantis vidutinės trukmės biudžeto sistemos, kaip nustatyta 9 straipsnio 2 dalyje, yra metinio biudžeto rengimo pagrindas. Tinkamai paaiškinamas bet koks nukrypimas nuo tų nuostatų.

11 straipsnis

Jokia šios direktyvos nuostata naujai valstybės narės Vyriausybei neužkerta kelio atnaujinti savo vidutinės trukmės biudžeto sistemos, kad joje atsispindėtų nauji jos politikos prioritetai. Šiuo atveju nauja Vyriausybė nurodo skirtumus lyginant su ankstesne vidutinės trukmės biudžeto sistema.

VI SKYRIUS

VALDŽIOS SEKTORIAUS FINANSŲ SKAIDRUMAS IR BIUDŽETO SISTEMŲ VISAPUSIŠKA APRĖPTIS

12 straipsnis

Valstybės narės užtikrina, kad visos priemonės, kurių imtasi laikantis II, III ir IV skyrių, būtų nuosekliai ir visapusiškai taikomos visuose valdžios sektoriaus subsektoriuose. Tai visų pirma reikalauja apskaitos taisyklių ir procedūrų, jų pagrindinių duomenų rinkimo ir tvarkymo sistemų vientisumo.

13 straipsnis

1. Valstybės narės sukuria tinkamus atskirų valdžios sektoriaus subsektorių koordinavimo mechanizmus, siekdamas užtikrinti, kad vykdamas fiskalinį planavimą, rengiant valstybei narei būdingas skaitines fiskalines taisykles, rengiant biudžeto prognozes ir diegiant daugiamečių planavimą visų pirma pagal daugiamečių biudžeto sistemą, būtų užtikrinta visapusiška ir nuosekli visų valdžios sektoriaus subsektorių aprėptis.

2. Siekiant skatinti fiskalinę atskaitomybę, aiškiai nustatoma įvairių valdžios sektoriaus subsektorių valdžios institucijų atsakomybė biudžeto srityje.

14 straipsnis

1. Vykdamas metinį biudžeto procesą valstybės narės nustato ir nurodo visus valdžios sektoriaus įstaigas ir fondus, neištrauktus iš subsektorių lygio įprastinius biudžetus, kartu su kita svarbia informacija. Tų valdžios sektoriaus įstaigų ir fondų bendras poveikis valdžios sektoriaus balansui ir skolai nurodomas vykdamas metinį biudžeto procesą ir vidutinės trukmės biudžeto planus.

2. Valstybės narės skelbia išsamią informaciją apie mokesčių išlaidų poveikį pajamoms.

3. Valstybės narės skelbia svarbią informaciją apie visų valdžios sektoriaus subsektorių neapibrėžtuosius išsipareigojimus, įskaitant Vyriausybės garantijas ir neveiksnius paskolas, kurie gali turėti didelį poveikį valstybės biudžetui, ir apie išsipareigojimus, susijusius su valstybinių įmonių veikla, įskaitant jų apimtį. Valstybės narės taip pat skelbia informaciją apie valdžios sektoriaus finansuojamo privačių ir valstybinių įmonių kapitalo dalis, jei sumos ekonominiu požiūriu yra didelės.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15 straipsnis

1. Valstybės narės ne vėliau kaip 2013 m. gruodžio 31 d. priima nuostatas, būtinas, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų nuostatų tekstą. Taryba skatina valstybes narses dėl savo ir Sąjungos interesų parengti atitikties lenteles, kurios kuo geriau parodytų šios direktyvos ir jos perkėlimo į nacionalinę teisę priemonių atitiktį, ir viešai jas paskelbti.

2. Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

3. Komisija, remdamasi iš valstybių narių gauta atitinkama informacija, parengia tarpinę pažangos ataskaitą dėl pagrindinių šios direktyvos nuostatų įgyvendinimo, kuri pateikiama Europos Parlamentui ir Tarybai ne vėliau kaip 2012 m. gruodžio 14 d.

4. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų pagrindinių nuostatų tekstus.

16 straipsnis

1. Ne vėliau kaip 2018 m. gruodžio 14 d. Komisija paskelbia šios direktyvos tinkamumo vertinimo ataskaitą.

2. Ataskaitoje, *inter alia*, vertinama, ar tinkamos nuostatos dėl:

a) visiems valdžios sektoriaus subsektoriams taikomų statistikos reikalavimų;

b) skaitinių fiskalinių taisyklių struktūros ir veiksmingumo valstybėse narėse;

c) bendro viešųjų finansų skaidrumo lygio valstybėse narėse.

3. Ne vėliau kaip 2012 m. gruodžio 31 d. Komisija atlieka tarptautinių viešojo sektoriaus apskaitos standartų tinkamumo valstybėms narėms vertinimą.

17 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

18 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2011 m. lapkričio 8 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

J. VINCENT-ROSTOWSKI

2011 m. prenumeratos kainos (be PVM, įskaitant paprastosios siuntos išlaidas)

<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, tik spausdintinė versija	22 oficialiosiomis ES kalbomis	1 100 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, spausdintinė versija ir metinis skaitmeninis diskas	22 oficialiosiomis ES kalbomis	1 200 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L serija, tik spausdintinė versija	22 oficialiosiomis ES kalbomis	770 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, mėnesinis kaupiamasis skaitmeninis diskas	22 oficialiosiomis ES kalbomis	400 EUR per metus
Oficialiojo leidinio priedas, S serija (Konkursai ir viešieji pirkimai), skaitmeninis diskas, leidžiamas vieną kartą per savaitę	daugiakalbis: 23 oficialiosiomis ES kalbomis	300 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , C serija. Konkursai	konkursų kalbomis	50 EUR per metus

Europos Sąjungos oficialųjį leidinį, leidžiamą oficialiosiomis Europos Sąjungos kalbomis, galima prenumeruoti bet kuria iš 22 kalbų. Jį sudaro L (teisės aktai) ir C (informacija ir pranešimai) serijos.

Kiekviena kalba leidžiamas leidinys prenumeruojamas atskirai.

Oficialieji leidiniai airių kalba parduodami atskirai, remiantis 2005 m. birželio 18 d. Oficialiajame leidinyje L 156 paskelbtu Tarybos reglamentu (EB) Nr. 920/2005, nurodančiu, kad Europos Sąjungos institucijos laikinai neįpareigojamos rengti ir skelbti visų aktų airių kalba.

Oficialiojo leidinio priedas (S serija. Konkursai ir viešieji pirkimai) skelbiamas viename daugiakalbiame skaitmeniniame diske visomis 23 oficialiosiomis kalbomis.

Pateikę paprastą prašymą *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio* prenumeratoriai gali gauti įvairius Oficialiojo leidinio priedus. Apie priedų išleidimą prenumeratoriai informuojami pranešime skaitytojui, kuris skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Pardavimas ir prenumerata

Įvairių mokamų leidinių, tokių kaip *Europos Sąjungos oficialusis leidinys*, galima užsiprenumeruoti mūsų pardavimo biuruose. Pardavimo biurų sąrašą galima rasti internete adresu

http://publications.europa.eu/others/agents/index_lt.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) – tai tiesioginė ir nemokama prieiga prie Europos Sąjungos teisės aktų. Šiame tinklalapyje galima skaityti *Europos Sąjungos oficialųjį leidinį*, susipažinti su sutartimis, teisės aktais, precedentine teise bei parengiamaisiais teisės aktais.

Išsamesnės informacijos apie Europos Sąjungą rasite <http://europa.eu>

Europos Sąjungos leidinių biuras
2985 Liuksemburgas
LIUKSEMBURGAS

LT